

Gorenjski Glas

PETEK, 15. FEBRUARJA 2019

LETO LXXII, ŠT. 13, CENA 1,85 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Nov butični hotel na Jezerskem

Na Jezersko si bo z novim luksuznim hotelom Vila Planinka njegov lastnik Marjan Batagelj prizadeval privabiti petične goste, ki jih nagovarja s konceptom trajnostnega pristopa in petzvezdičnih doživetij.

MATEJA RANT

Jezersko – »Zaradi naravnih lepot in ugodne gorske klime so Jezersko včasih imenovali slovenski Davos. Tudi novi hotel smo zgradili na tem, kar ponuja narava, ki ga obdaja,« je ob včerajšnji predstavitvi nove pridobitve na Jezerskem poudaril znani podjetnik Marjan Batagelj, ki je pred dvema letoma kupil zapuščen Hotel Planinka z mislijo, da bo na Jezerskem razvijal butični turizem. Največje razkošje po njegovih besedah ponuja tamkajšnja narava.

Marjan Batagelj verjame, da se Jezersko kot kraj z bogato zgodovino zdraviliškega turizma, ki sega že v 16. stoletje, ko so v dolino pod Grintovcem prihajali zdraviliški turisti in ljubitelji planin, prebujajo iz zimskega spanja, v katero se je zazibalo po drugi svetovni vojni. »Težko je verjeti, a pred tem so imeli na Jezerskem več turističnih postelj kot na Bledu,« je poudaril Batagelj. Novi hotel so zasnovali na konceptu trajnosti. »Iz narave smo vzeli najboljše, kar nam ponuja, in iz domačih avtohtonih materialov

zgradili Vila Planinko. Gostje, ki bodo prihajali k nam, bodo luksuz našli v neokrnjeni naravi, miru in jasnem pogledu na zvezdno nebo. «V majhnem butičnem hotelu je 23 sob, vsaka z unikatno opremo in lastno zgodbo. Na vratih tako ni številke, ampak so poimenovane po rastlinah ali živalih z Jezerskega. Največinsaj sobo so poimenovali po izjemno redki in zaščiteni vrsti divje orhideje lepi čevljec, ki ga je še mogoče najti na Jezerskem, je razložil Batagelj.

▶ 6. stran Na Jezerskem bo prihodnji četrtek vrata odprl nov luksuzni hotel Vila Planinka. / Foto: Gorazd Kavčič

Danes in jutri po informacije o šolah

V srednjih šolah, višjih strokovnih šolah, na fakultetah in akademijah danes in jutri potekajo informativni dnevi, na katerih lahko bodoči dijaki in študenti dobijo podrobnejša pojasnila o vpisu in izobraževanju ter druge informacije.

MATEJA RANT

Kranj – Osnovno šolo v letošnjem šolskem letu po podatkih ministrstva za izobraževanje, znanost in šport zaključuje 17.684 učencev (lani 17.085), ki bodo lahko kandidirali na skupno 23.702 (lani 23.644) vpisni mesti v srednjih šolah. Srednje šole v gorenjski regiji, kjer osnovno šolo končuje 1913 učencev, ponujajo 2432 razpisanih mest. Za vpis v višje

strokovno izobraževanje je za prihodnje študijsko leto razpisanih 11.719 vpisnih mest, javni in samostojni visokošolski zavodi s koncesijo pa skupaj razpisujejo 18.632 mest za redni in izredni študij. Zadnji rok za oddajo prijavnice za vpis v prvi letnik srednjih šol za šolsko leto 2019/2020 je 2. april, so pojasnili na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

▶ 2. stran

zdravje & lepota

od 13. do 16. strani

PRILOGA:

Kranjčanka

JELOVICA HIŠE ZAPOSUJE m/z JELOVICA

VEČ SODELAVCEV ZA DELO V PROIZVODNJI LESENIH MONTAŽNIH HIŠ [PREDDVOR]

Za več informacij pokličite na 04 5113 236 ali 041 356 068 oz. sledite spodnji povezavi.

www.jelovica-hise.si/zaposlitev.html

Paketna rešitev
NIZKOENERGIJSKA HIŠA + PARCELA

JELOVICA

Na voljo le še dve parceli!

Vse na enem mestu v naselju Belca.

080 23 23 jelovica-hise.si/projekt-belca.html

AKTUALNO

Prezemna ponudba za Gorenjsko banko

AIK Banka je v sredo na podlagi dovoljenja agencije za trg vrednostnih papirjev objavila prezemno ponudbo za odkup še preostalih delnic Gorenjske banke po ceni 298 evrov za delnico. Ponudba velja do vključno 13. marca.

3

GORENJSKA

Denar za podvoz v Lescah

Občina Radovljica bo prihodnje leto denar namenila tudi projektom za obnovo in nadgradnjo železniške proge, ki vključuje tudi rekonstrukcijo mostu pri Železniški postaji Radovljica in ureditev podvoza pod progo v Lescah.

4

ŠPORT

Športniki lepšajo vsakdan

V sredo so na Brdu pri Kranju podelili Bloudkove nagrade in plakete za športne uspehe in delo v športu. Najvišja priznanja na področju športa so si zaslužili Drago Bunčič, Jakov Fak, Janja Garnbret in Adolf Urnaut.

9

CG+

Kekec je star sto let

Kljub častitljivi starosti Vandotov junaški pastirček Kekec, ki ga večina bolj kot iz knjig pozna iz filmov, ostaja v zavesti slovenskih otrok; z njim odraščajo tudi današnji otroci. Slovesnost ob stoletnici Kekca so v Kranjski Gori zaokrožili z domoznanskim večerom.

17

VREME

Danes in jutri bo pretežno jasno, v nedeljo pa povsem jasno. Zjutraj bo izrazita temperaturna inverzija.

-4/14 °C

jutri: pretežno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Ema 2019 z gostiteljico Ajdo Smrekar

Foto: David Lotrič

Letošnji izbor Ema 2019 bo v soboto, 16. februarja, ob 20. uri. Za evrovizijsko vozovnico se bodo potegovali Kim, Renata Mohorič, René, Fed Horses, Ula Ložar, Lumberjack, Okustični, INMATE, Zala Kralj in Gašper Šantl ter Raiven, skozi izbor pa vas bo popeljala gostiteljica Ajda Smrekar. Poleg izjemnih tekmovalcev bodo na Eminem odru nastopili tudi trije glasbeni gosti: Lea Sirk, zmagovalka izbora EMA 2018 in lanska predstavnica na Pesmi Evrovizije, Španec inoT, ki je Slovenijo osvojil z mojstrskimi vokalnimi imitacijami znanih glasbenikov, in Smaal

Tokk, primorski »gengsta« raper, ki ustvarja glasbo, podobno mešanici roka in džeza z govorno besedo. V neposrednem prenosu lahko Emo spremljate na TV SLO 1, Valu 202, Radiu Maribor, Radiu Koper in RTV 4D.

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa nahrbtnik z vrstico. Nagradno vprašanje: Kdo je lani zmagal na izboru Ema? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 25. februarja, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

Werner ponovno v Kranju

Po dolgem času, po dobrih šestih letih, se Werner 9. marca 2019 ob 19. uri vrača v Dvorano Zlato polje, kjer je kar nekaj let zaporedoma napolnil dvorano. Zelo že pogreša Gorenjsko in se res veseli ponovnega srečanja s svojo publiko, pravi. Werner bo z gosti izvedel štiri duete: pesem Pss pss bo zapel z Rebeko Dremelj, s katero sta lani pesala v šovu

Zvezde plešejo, s klapo Lavanda veliko uspešnico Tam nekje, legendarni Džo Maračič - Maki bo z Wernerjem zapel pesem Še bolijo rane, s svojo hčerkico Kanenas pa bo pevec zapel Ati, vozi počasi, ki je nastala v sodelovanju z Agencijo RS za varnost prometa. Koncert bo prinesel ogromno pozitivne energije, uspešnic in legendarnih hitov (Ne gane me, Ure, dnevi, leta tečejo, Doviđenja, Dal se sjetiš nekad mene, Tam nekje, Meni si sojena, Evo mene ...). Moški, ob dnevu žena lahko svojim ženam podarite čudovit koncert, zato hitro po vstopnici in s svojo najdražjo na nepozabno zabavo. Nagradno vprašanje: Naštejte tri goste, ki bodo sodelovali z Wernerjem na koncertu v Kranju. Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 22. februarja, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

Nagrajenca

V nagradnih igrah, ki sta bili objavljeni 5. februarja 2019, prejme dve vstopnici za predstavo Volk in sedem kozličkov Peter Dolinar iz Križ, kapo Smučarske zveze Slovenije pa Marjan Grajzar iz Šenčurja. Nagrajencema čestitamo!

Evropske volitve 26. maja

V Sloveniji bomo izvolili osem evroposancev.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Predsednik republike Borut Pahor je v sredo podpisal odlok o razpisu volitev poslancev iz Slovenije v Evropski parlament. Potekale bodo 26. maja, roki za volilna opravila pa bodo začeli teči 25. februarja. Kandidatne liste bodo lahko politične stranke in volivci vložili do 26. aprila, ko se bo začela uradna volilna kampanja. V Evropski parlament bo izvoljenih osem poslancev iz Slovenije, toliko kandidatov

pa je tudi lahko največ na kandidatni listi.

Predsednik Pahor je ob podpisu odloka o razpisu evropskih volitev ocenil, da bodo to najpomembnejše volitve v Evropski parlament od leta 1979, ko so potekale prvič. Po njegovem mnenju je v zadnjih letih prišlo pri razvoju Evropske unije do resnega zastoja. »Ta zastoj ilustrira tudi zmanjšana učinkovitost Evropske unije in posledično večje razočaranje Evropejcev glede skupnega doma. Bolj kot kadarkoli prej se tudi zaradi tega

zastoj in kritik Evropske unije slišijo ideje o rahljanju povezanosti evropskih držav in vnovično vračanje v nacionalne okvire. V tem smislu utegnejo letošnje evropske volitve nagniti tehtnico in določiti smer prihodnjega razvoja Evropske unije – ali v smer večje in močnejše povezanosti Evropske unije ali v smer manjše in šibkejše Evropske unije,« je dejal.

»Tudi tisti, ki smo za bolj povezano Evropo, z zastojem nismo zadovoljni in s sedanjou učinkovitostjo Evropske unije tudi ne. Ko se zavzemamo

za močnejšo Evropsko unijo, ne branimo obstoječega. Zavzemamo se za nov zalet, za renesanso evropske ideje in za nove zamisli glede njenega nadaljnega razvoja. Če glede tega ne bomo dovolj prepričljivi, se bo zdelo normalno, da se ljudje znova bolj in bolj zapirajo v svoje nacionalne okvire. Za Slovenijo in za slovensko državo to dolgoročno ne bi prineslo nič dobrega, temveč vračanje stare evropske geopolitike, ki namesto tistega, kar nas povezuje, krepi tisto, kar nas razdvaja,« je še dejal.

Danes in jutri po informacije o šolah

◀ 1. stran

Ob tem so opozorili, da se morajo kandidati, ki se bodo želeli prijaviti v program, za katerega je treba izpolnjevati še posebne vpisne pogoje oziroma je treba opraviti preizkus nadarjenosti, za preizkus prijaviti že do 4. marca, preizkuse bodo šole izvajale med 11. in 23. marcem. Prvi prijavni rok za vpis v diplomsko in enovite magistrske študijske programe ter v višje strokovno izobraževanje že poteka. V višjem šolstvu se kandidati lahko v prvi letnik prijavijo do 18. marca, za vpis v dodiplomske in enovite magistrske

študijske programe pa je čas do 22. marca. Drugi prijavni rok za vpis v višje strokovno izobraževanje bo od 26. do 30. avgusta, za vpis v diplomsko in enovite magistrske študijske programe pa od 22. do 29. avgusta. Na Fakulteti za organizacijske vede Kranj Univerze v Mariboru se bo prvič mogoče vpisati tudi v nov visokošolski strokovni študijski program krizni management.

V prihodnjem šolskem letu bodo še razširili mrežo šol in izobraževalnih programov, ki se izvajajo tudi v vaješki obliki. V gorenjski regiji se bodo v vaješki obliki izvajali programi mizar,

oblikovalec kovin-orodjar in strojni mehanik v Šolskem centru Škofja Loka ter slikopleskar-črkoslikar, zidar in električar v Šolskem centru Kranj. Delodajalce, pri katerih so na voljo vaješka učna mesta, lahko kandidati najdejo na spletni strani ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter na povezavi www.mojaizbira.si. Seznan delodajalcev se bo še dopolnjeval in bo na voljo na šolah, ki bodo izvajale vaješko obliko izobraževanja.

Vsem, ki bodo obiskali fakultete v Ljubljani, na katere se vpiše tudi veliko gorenjskih dijakov, bodo na pomoč priskočili tudi v Študentski

organizaciji Univerze (ŠOU) v Ljubljani. Med drugim so zanje pripravili informativno brošuro, v kateri so zbrali najpomembnejše informacije o študiju, bivanju med študijem, štipendijah in prevozihih informativne dneve, dodali so opise fakultet in akademij, članic ŠOU v Ljubljani. V času informativnih dni bodo informatorji ŠOU dijakom tudi osebno na voljo na več lokacijah po Ljubljani, in sicer na železniški postaji, na Bavarskem dvoru, v bližini fakultete na Aškerčevi cesti, na Kardeljevi ploščadi in na postaji Ljubljanskega potniškega prometa Večna pot.

Priznanje za Biotehniški center Naklo

MATEJA RANT

Naklo – Med šestimi dobitniki letošnjih priznanj Blaža Kumerdeja za odlično partnerstvo pri razvoju in uvajanju novosti v vzgojno-izobraževalnih ustanovah je tudi Srednja šola in gimnazija Biotehniškega centra Naklo. Priznanja Blaža Kumerdeja je Zavod Republike Slovenije za šolstvo letos podelil dvajsetič. »S

priznanji želimo predstaviti visoke strokovne dosežke posameznikov in ustanov pri zahtevnem delu z mladimi, poudariti njihovo ustvarjalnost in inovativnost ter se jim zahvaliti za prvovrstno sodelovanje z zavodom,« so poudarili na zavodu za šolstvo. Priznanje si je letos prislužila tudi Srednja šola in gimnazija Biotehniškega centra Naklo, ki jo vodi Andreja Ahčin.

Kot so poudarili na zavodu, šolo odlikuje profesionalno sodelovanje v kolektivu in celostno načrtovanje izobraževalnega procesa glede na vizijo in razvojni program šole. »Svojo pedagoško prakso nenehno spremljajo in iščejo ter preizkušajo pristope za njeno izboljševanje. Pri tem izhajajo tudi iz izkušenj, ki jih prinaša sodelovanje v mnogih razvojnih nalogah in

projektih Zavoda Republike Slovenije za šolstvo ter v domačih in tujih programih.« V te projekte, še dodajajo na zavodu, vstopajo z namenom preizkušanja in uvajanja dobre prakse v pedagoški proces ter profesionalnega razvoja učiteljev in učiteljev. Sodelujejo tudi v delovni skupini za prenovo gimnazijskega programa na področju strokovne gimnazije.

Po mednarodno dovoljenje le na AMZS

SIMON ŠUBIC

Kranj – Za pridobitev mednarodnega vozniškega dovoljenja (MVD) se po novem ni več treba najprej odpraviti na upravno enoto po zahtevano potrdilo, ampak zadošča že obisk

AMZS, kjer lahko odsled sami vpogledajo v evidenco vozniških dovoljenj. Ker pa je neposredno preverjanje veljavnosti vozniškega dovoljenja prek ministrstva za javno upravo pri AMZS do konca februarja še v poskusnem obdobju, lahko

občasno še prihaja do tehničnih težav. V takšnih primerih bo še vedno treba pridobiti potrdilo osebno na upravni enoti ali prek izdajnega mesta mednarodnega vozniškega dovoljenja in ga isti dan dostaviti AMZS. Mednarodno

vozniško dovoljenje sicer sprejemajo v skoraj 120 državah sveta, v nekaterih državah je tudi obvezno. Kot pravijo na AMZS, je še zlasti priporočljivo za Japonsko, Malezijo, Tajsko in ZDA, pojasnjujejo v AMZS. A pozor: poleg MVD morate imeti v tujini vselej s seboj tudi nacionalno vozniško dovoljenje.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JANEZ ŠTURM iz Zgornje Besnice.

Kaj prinaša stavka poštarjev

Kljub stavki, ki se bo morebiti začela v torek, vam morajo poštarji dostaviti poštne pošiljke iz sodnih in upravnih postopkov ter vse vrednostne in priporočene pošiljke, oddane pred stavko.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Ali se bo v torek začela napovedana stavka zaposlenih v Pošti Slovenije in kako bo ta potekala, še vedno ni znano, saj pogajanja o stavkovnih zahtevah med obema reprezentativnima sindikatoma, Sindikatom delavcev prometa in zvez ter Sindikata poštne delavcev, in delodajalcem še vedno potekajo. Obe strani tudi zagotavljata, da se bodo pogajali do zadnjega.

V Pošti Slovenije poudarjajo, da bodo v primeru stavke poskrbeli za primerno organizacijo dela in izvedli vse potrebne aktivnosti za minimiziranje njenega vpliva na poslovanje strank ter uporabnikov storitev, hkrati pa bo v primeru stavke z vsemi potrebnimi informacijami seznanila javnost. »Kot je predpisano z zakonom, bo Pošta Slovenije z obema sindikatoma sklenila dogovor o izvajanju poštne storitve med potekom stavke, v katerem bo natančno opredeljen

Ali bodo poštarji v torek začeli stavkati, je odvisno od razpleta pogajanj, ki še potekajo. / Foto: Gorazd Kavčič

obseg izvajanja storitev, ki pa je trenutno še v usklajevanju,« je razložila Jasmina Roškar, direktorica Službe korporativnega komuniciranja. Tudi v Sindikatu delavcev prometa in zvez so razložili, da se z delodajalcem dogovarjajo o skupnih navodilih vsem zaposlenim, v

kakšnem obsegu bodo stavkali, sindikat pa vztraja pri plačani stavki.

Dokler javnosti ne bodo obvestili o načinu in obsegu morebitne stavke, nam ne preostane drugega, kot da preverimo, kakšne omejitve stavke so zapisane v zakonu o poštne storitvah. Ta

pravi, da mora Pošta tudi med stavko zagotoviti prenos poštne pošiljke, ki se uporabljajo v sodnih, upravnih in prekrškovnih postopkih, in priporočenih poštne pošiljke za potrebe obrambe, zaščite in reševanja. Pismo nosilci morajo dostaviti tudi vse priporočene in vrednostne poštne pošiljke, sprejete pred začetkom stavke. Za ostale poštne pošiljke, oddane pred začetkom stavke, pa morajo zagotoviti prenos takoj po koncu stavke. Organizator stavke mora tudi zagotoviti, da se med stavko oddane pošiljke ne uničijo, izgubijo ali poškodujejo in da so te pošiljke prenesene z največ dvodnevno zamudo po prenehanju stavke.

Dostava »navadne« pošte, paketov, oglasnih letakov in tudi časopisov med poštno stavko torej ni obvezna. Ali bo morebiten začetek stavke v torek vplival na raznos časopisa Gorenjski glas, ki ga za nas opravlja ravno Pošta Slovenije, vam žal še ne moremo napovedati.

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Večer z bogovi, telegram pa po polžje

Kako zelo mi je bila všeč nedavna objava prijatelja na Facebooku. V fotografiji objektiva pod Ženiklovcem (med Storžičem in Stegovnikom) ujel čudovit sončev zaton ter iskristovit in kontrast barv v belini snega. Žal mi je, da je občudovanje lepote – na posnetku ali v živo – pogosto tako kratkotrajno. Vsakdanji »kratki stiki« nas zakrempljajo bolj, kot bi si to v resnici želeli. Namesto da bi prevladala lepota trenutka dneva, me je ujezil počasni telegram Pošte Slovenije. Pa ne pridni poštarji na terenu, da ne bo pomote. Samo telegram z darilom sem v okolici Kranja na poštne okence oddala naslovniku na Goričko. Telegram potuje brezžično skoraj do cilja, si mislim, da s kolesom celotne poti pač ne. V mojem primeru tudi z vnaprej plačanim naročilom. Želela sem s telegramom polepšati dan jubilarntu, sorodniku. Saj vem, kdo bo rekel, da je takšna oblika komuniciranja v tej tehnološki dobi že »passé«. Pa kaj, Pošta Slovenije telegrame še vedno prodaja, meni so všeč, ker so dovolj osebni. Res pa niso poceni.

Potovanje telegrama iz Kranja na Goričko ni bilo nič telegramsko, prav po polžje je potekalo. Poslan je bil z darilom (pošta k telegramu prodaja še razna darila) na petkovo zgodnje popoldne, dostavljen pa v ponedeljek, kot bi poslala na-

vadno pošto. Učinek prijetnega presenečenja s telegramom, ki naj bi ga odlikovala ravno hitrost, je bil zamujen, ponedeljek je bil že vsakdanji delovni dan tudi za jubilarnta. Dostavo sem želela na soboto, a so mi že pri poštne okencu povedali, da to ne bo mogoče, zagotovili pa, da bo telegram dostavljen še istega dne do večera. To mi je bil sprejemljiv kompromis. V reklamacijski službi Pošte Slovenije so me kasneje hitro odpravili s pojasnilom, da njihova pogodbeniška pošta v dotični občini na Goričkem, ki naj bi telegram prevzela, dela po svojem urniku. Ne popoldne in ne v soboto. Prelaganje odgovornosti me ne zanima, zanima pa me, ali ima telegram sploh še svoj pravi namen.

Včasih kaj naročim na spletu (pošiljka je poslana iz Nemčije, sledljivost pošiljke je ves čas zagotovljena), pa ne gre tako počasi in ni tako drago, kot mi je hitrostni telegram zaračunala Pošta Slovenije – za zgolj iz enega v drugi konec Slovenije in – pozor! – v časovnici navedne pošiljke.

Večer z bogovi je ime fotografije izpod Ženiklovca v sončevem zatonu. Še enkrat si jo ogledam, da prijetneje zaključim dan. Na tem posnetku je vse tako kristalno jasno, čisto. Si lahko zamislite tak vsakdan? Kdaj pa že, seveda, a brez telegrama presenečenja, ki to ni bil.

Direktor gasilcev že buri duhove

Trenutno poteka razpis za novega direktorja Gasilske reševalne službe Kranj, to pa je očitno povzročilo pomisleke glede novega odloka o organiziranju javnega zavoda.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kranjski mestni svetniki so imeli na sredini seji sicer kratek dnevni red, zapletlo pa se je že pri njegovem sprejemanju. Svetnik Zoran Stevanović je namreč kot dodatno točko predlagal prerazporeditev sredstev za projekt Kranjska klobasa fest. Po njegovem predlogu naj bi tridnevni festival na območju starega mestnega jedra pripravili v septembru, zanj pa naj bi v proračunu namenili petdeset tisoč evrov. Svetniki so njegovo idejo večinoma podprli, niso pa se strinjali, da bi

denar iz sredstev za investicije namenili za prireditve. Zanj naj bi namreč poskrbeli na Zavodu za turizem in kulturo Kranj. Zato je večina (21 svetnikov od 28) glasovala proti obravnavanju predloga za prerazporeditev denarja za predlagan festival.

Precej dolgo so se svetniki pogovarjali tudi o osnutku novega odloka o organiziranju javnega zavoda Gasilske reševalne službe Kranj, ki so ga iz januarске seje predstavili na dnevni red februarске seje. Kot je pojasnil vodja Urada za tehnične zadeve Sašo Govekar, je namen predlaganega odloka odprava

neskladnosti glede poimevanja trenutno veljavnega odloka in sprejetih sprememb, na kar v svojem poročilu iz leta 2017 opozarja tudi revizijska služba in priporoča sprejem novega odloka. Istočasno se bodo šifre dejavnosti uskladile z veljavno standardno klasifikacijo dejavnosti. Dejavnosti so ostale nespremenjene, zaradi ločitve poslovalne funkcije in funkcije strokovnega vodenja dela javnega zavoda s ciljem zagotovitve racionalnejšega in kvalitetnejšega delovanja zavoda pa bodo poleg sveta zavoda, direktorja in strokovnega sveta

na novo določili strokovnega vodjo kot organ zavoda. Spremenili bodo tudi ime zavoda iz GRS Kranj v GARS Kranj, to pa v izogib pogostemu zamenjevanju z Gorskoreševalno službo Kranj z enako okrajšavo. Med svetniki so se vnele zlasti polemike glede določanja novega direktorja, saj so trenutno sredi razpisnega postopka. Po opozorilu, da na seji obravnavajo osnutek odloka in ne izbirajo direktorja ter da so pripombe na odlok dobrodošle še do drugega branja, so svetniki s 23 glasovi (od 28 glasujočih) podprli osnutek.

Prezemna ponudba za Gorenjsko banko

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Srbska AIK Banka je v sredo na podlagi dovoljenja agencije za trg vrednostnih papirjev objavila prevzemno ponudbo za odkup še preostalih delnic Gorenjske banke po ceni 298 evrov za delnico. Ponudba velja do

vkjučno 13. marca, prevzemnik pa ni navedel praga uspešnosti ponudbe oziroma najnižjega odstotka delnic, ki bi jih moral pridobiti, da bi ponudba štela za uspešno.

Kot je razvidno iz prevzemne ponudbe, je AIK Banka že imetnica 301.327 delnic od skupno 387.938

delnic Gorenjske banke, ponudba se torej nanaša še na preostalih 86.611 delnic. Cena 298 evrov za delnico je pričakovana, po tej ceni je namreč AIK Banka kupila že večino delnic.

AIK Banka že od lanske spremembe nadzornega sveta upravljavsko obvladuje

Gorenjsko banko, nadzorni svet je tudi imenoval novega predsednika uprave, s prevzemno ponudbo pa banka zaključuje tudi lastniško konsolidacijo. Po zadnjih podatkih je delniški kapital banke v lasti 392 lastnikov, banka pa ima tudi 8,3 odstotka lastnih delnic.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sredo od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

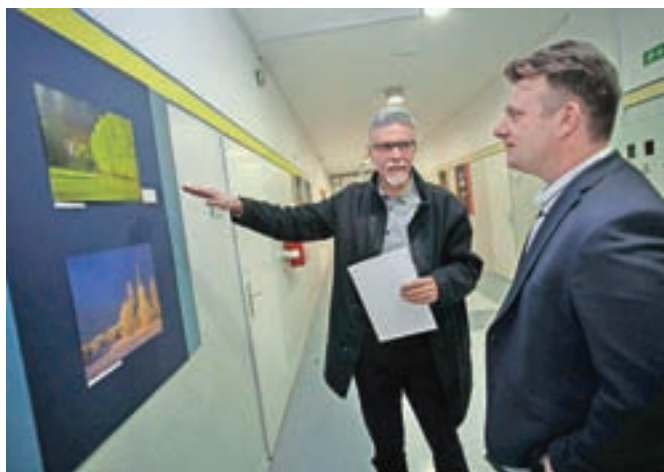
Fotozgodba izpod Stola

Nagradili so avtorje najboljših fotografij, ki so nastale ob dvajsetletnici samostojne Občine Žirovnica.

URŠA PETERNEL

Zabreznica – Občina Žirovnica je lani praznovala dvajsetletnico obstoja. Ob tem je Zavod za turizem in kulturo Žirovnica razpisal javni natečaj, na katerem so izbrali najlepše fotografije kulturnih, zgodovinskih in tehniških spomenikov, dogodkov, ki so se zgodili v dvajsetih letih, in naravne in kulturne krajine. Izbrane fotografije so objavljene tudi v zborniku, ki je nastal ob dvajsetletnici Občine Žirovnica. Razstavo fotografij pa so prejšnji teden odprli v Osnovni šoli Žirovnica in ob tem podelili priznanja avtorjem. V kategoriji Dogodki v občini Žirovnica od ustanovitve do danes so nagrade

prejeli: za 1. mesto Aleksander Marinšek za fotografijo Finžgarjeva domačija; za 2. mesto Vitomir Pretnar za fotografijo Selo nov zvon 2; za 3. mesto pa Janez Šmitek za fotografijo A. Mežek v Vrbi. V kategoriji Naravna in kulturna krajina v občini Žirovnica so nagrade prejeli: za 1. mesto Vinko Lavtižar za fotografijo Čopko; za 2. mesto Aleksander Marinšek za fotografijo Občina Žirovnica zimska; za 3. mesto pa Vitomir Pretnar za fotografijo Rodine 2006. V tej kategoriji so podelili še pohvalo Janezu Šmitku za fotografijo Ivanjščice. V kategoriji Dediščina: kulturni, zgodovinski in tehniški spomeniki v občini Žirovnica pa nagrad niso podelili.

Razstava najboljših fotografij bo v Osnovni šoli Žirovnica na ogled do 15. marca. / Foto: Gorazd Kavčič

Denar za podvoz v Lescah

Med največjimi letošnjimi investicijami v Radovljici je gradnja prizidka k zdravstvenemu domu, v prihodnjem letu pa bo občina veliko pozornost in sredstva namenjala projektom, ki se navezujejo na obnovo in nadgradnjo železniške proge, ki vključuje tudi rekonstrukcijo mostu pri Železniški postaji Radovljica in ureditev podvoza pod progo v Lescah.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiški župan Ciril Globočnik in direktorica občinske uprave Alenka Langus sta v torek na novinarski konferenci predstavila osnutka proračunov za letošnje in prihodnje leto. V proračunu za leto 2019 je načrtovanih 19,8 milijona evrov prihodkov in 22,5 milijona odhodkov, za leto 2020 pa 19,3 milijona prihodkov in 20,6 milijona evrov odhodkov.

Med večjimi investicijami, ki so vključene v osnutka proračunov, so: dokončanje prizidka Zdravstvenega doma Radovljica, energetska sanacija Osnovne šole Staneta Žagarja Lipnica, začetek rekonstrukcije kompleksa Kopališča Radovljica, izgradnja kanalizacije na Spodnjem Lancovem, gradnja kolesarskih povezav v občini, sanacija cest po izgradnji vodovodov in kanalizacijskega omrežja, ureditev cestnega priključka in komunalne infrastrukture pri uvozu k novemu trgovskemu centru in trgovini Spar v Radovljici ter izgradnja cestne in komunalne infrastrukture, ki se navezuje na nadgradnjo železniške proge Kranj–Jesenice.

Jeseni 2020 bo zaradi nadgradnje pol leta zaprta železniška proga med Kranjem

V sklopu obnove železniškega odseka med Kranjem in Jesenicami naj bi vendarle zgradili tudi podvoz za ves promet v Lescah, predvidoma ob območju nekdanje Verige; ko bo ta zgrajen, bo ukinjen obstoječi nivojski prehod na Alpski cesti v Lescah. / Foto: Gorazd Kavčič

in Jesenicam. Kot je povedal župan Globočnik, se Občina Radovljica s Slovenskimi železnicami in Direkcijo za infrastrukturo dogovarja za številne skupne posege na trasi. V usklajevanju je skupni dogovor, v katerega bodo med drugim vključeni: ukinitve vseh treh nivojskih prehodov na območju radovljiške občine, označenih samo z Andrejevim križem – gre za enega na območju Podnarta in dva na območju Zaloš – izgradnja novih podvozov v Podnartu do bodoče čistilne naprave in v Zalošah, rekonstrukcija mosta nad železniškim postajališčem v Radovljici, ureditev podhoda za pešce in kolesarje s Poljske

poti pod Radovljico, ureditev pasov za kolesarje in pešce na obstoječem podvozu med Radovljico in Lescami ter izdelava strokovnih podlag za nov podvoz za ves promet v Lescah, predvidoma ob območju nekdanje Verige na eni strani in vzhodno od železniške postaje proti Gorenjki na drugi strani proge; ko bo ta zgrajen, bo sledila ukinitve obstoječega nivojskega prehoda na Alpski cesti v Lescah.

Načrtovana je tudi obnova železniške postaje in postajališč, ki bodo opremljena z nadstrešnicami. V osnutkih občinskih proračunov za leti 2019 in 2020 je za izgradnjo cestne in komunalne

infrastrukture, ki se navezuje na investicije Slovenskih železnic in Direkcije RS za infrastrukturo, predvidenih 472.500 evrov, v načrtu razvojnih programov za leto 2021 pa še 520 tisoč evrov, je pojasnil župan.

Za investicije, načrtovane v proračunu, je letos predvidena namenska zadolžitev za 2,1 milijona, v letu 2020 pa za 1,3 milijona evrov. Predvideni investicijski odhodki v letu 2019 predstavljajo približno 44 odstotkov vseh, v letu 2020 pa 39 odstotkov. Javna razprava se je zaključila v začetku tedna, predloga proračunov pa bo občinski svet obravnaval na seji 25. marca.

Četrto leta zastoj -25 %

Dragi naročniki, v letu 2019 bodo izšle 104 številke Gorenjskega glasa. Cena ene številke je 1,85 evra, celoletna naročnina brez popusta znaša 192,40 evra.

OB PLAČILU LETNE NAROČNINE VAM PRIZNAMO KAR 25-ODSTOTNI POPUST, KAR POMENI PRIHRANEK V VIŠINI 48,10 EVRA, ZA LETNO NAROČNINO PA BOSTE ODŠTELI LE 144,30 EVRA!

To pa še ni vse: poleg plačila letne naročnine boste lahko v naših novih prostorih tudi popili kavico ter izbrali eno od daril na fotografiji.

Vabljeni na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, v drugem nadstropju, pon.-čet. od 8. do 16. ure, ob sredah od 17. ure, v petek do 15. ure. Se vidimo!

Izberite letošnje darilo

Erika Jesenko: Recepti za vse letne čase
 Marijan Peternelj: Melanda
 Janez Logar: Jaz, midva, mi Mojca Logar: Več kot sanje
 kava Barcaffé, 250 g
 Nena Veber: Zdravje in Jaz – Prijatelj
 bombažna brisača
 avtomatski dežnik
Gorenjski Glas
 Popust in darilo veljata le za fizične osebe. Daril ne pošiljamo po pošti. Količina daril je omejena.

Komisiji še brez kandidatov

Na seji tržiškega občinskega sveta so imenovali delovna telesa, a sta najmanj dve listi izpadli s svojimi kandidati. Svetnik Pavel Rupar je to označil s politiko izločevanja, župan Borut Sajovic je ponudil še nezasedena mesta v Komisiji za proračun in zaključni račun ter Statutarno pravni komisiji ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Občinski svetniki so na svoji prvi letošnji seji imenovali predstavnike v stalna delovna telesa; v odbore za okolje in prostor, za gospodarstvo in gospodarske javne službe, za družbene dejavnosti in v Nadzorni odbor Občine Tržič. Zaradi premajhnega števila prijav še niso imenovali Komisije za proračun in zaključni račun ter Statutarno pravne komisije.

Svetnika Drago Zalar (Lista zagon s štirimi člani v občinskem svetu) in svetnik Pavel Rupar (Enotna lista Tržič z dvema članoma v občinskem svetu) sta

povedala, da je bil predhodno opravljen pogovor z vodji svetniških skupin glede imenovanja kandidatov v delovna telesa in da dogovor ni bil upoštevan; o tem je prepričan tudi svetnik Duško Krupljanin, izvoljen na Listi Up mladih Tržič. Te liste nimajo nobenega predstavnika v delovnih telesih, so opozorili, kar je Pavel Rupar označil s politiko izločevanja. Župan Borut Sajovic je ponudil v razmislek in kandidature še nezasedena mesta v dveh komisijah, prav tako je župan predlagal, da se Odbor za družbene dejavnosti s sedmimi člani zaradi velikega zanimanja razširi za dva člana.

Andraž Žitnik, predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, je poudaril, da je bila Komisija pri odločanju avtonomna in da se je med predlaganimi kandidati odločila za najboljše.

Svetnik Drago Zadnikar pa je prepričan, da je sestava Nadzornega odbora kot najvišjega nadzornega organa občine najbolj v nasprotju z demokratičnimi načeli, saj sta med petimi člani dva opozicijska člana v manjšini, česar v letih njegovega delovanja v občinski upravi Občine Tržič ne pomni. Zadnikar še zahteva, da se zapisniki delovnih teles objavljajo javno.

Odpadkov je vsako leto več

Na Komunalni Kranj sicer ugotavljajo, da postajamo pri ločevanju odpadkov vedno skrbnejši, kljub temu pa imajo v zadnjem času največje težave s kopičenjem odpadne embalaže in nesnago okoli ekoloških otokov.

VILMA STANOVNIK

Kranj – »Vsako leto opažamo napredek pri ločevanju odpadkov in uporabniki so zelo vestni pri njihovem razvrščanju. Sodimo v vrh slovenskih komunal s tako velikim deležem ločeno zbranih odpadkov, ki dosega skoraj sedemdeset odstotkov. Opažamo, da se količine odpadkov zvišujejo, kar je sicer pozitivno, saj ti odpadki ne končajo v naravi oziroma so pobrani in obdelani skladno z regulativo, je pa res, da na koncu ti odpadki vseeno tako ali drugače, predelani ali pa nepredelani, končajo na našem planetu in boljši rezultat od več zbranih podatkov bi bil manj proizvedenih odpadkov,« pravijo na Komunalni Kranj, ki izvaja obvezno gospodarsko javno službo ravnanja z odpadki v mestni občini Kranj in občinah Preddvor, Šenčur, Naklo in Jezerško.

Kot ugotavljajo, se je lani v primerjavi z letom prej celotna količina zbranih odpadkov povečala za več kot odstotek, količina odpadkov za odstranjevanje se je povečala za skoraj šest odstotkov, količina mešanih komunalnih odpadkov, zbranih prek rednega odvoza, se je povečala za štiri odstotke, količina odpadne embalaže za tri odstotke, količina bioloških odpadkov pa za enajst odstotkov. Opažajo pa znižanje pri zbranih nevarnih odpadkih.

Porazno na ekoloških otokih

Največje težave ima Komunalna Kranj ravno na področju kopičenja odpadne embalaže in na področju čistoče oziroma nesnage okoli ekoloških otokov. »V zadnjem letu in pol so razmere na terenu okoli posameznih ekoloških otokov

Na ekoloških otokih se znajde marsikaj, kar tja ne sodi in bi bilo treba odpeljati v zbirni center.

porazne. Vse pogosteje se dogaja, da se ekološki otoki marsikje spreminjajo v mini deponije oziroma priročna odlagališča za različne vrste odpadkov, ki tja ne sodijo. Kljub rednemu praznjenju zabojnikov zvonov, ki jih je več kot 250, samo v Mestni občini Kranj pa skoraj dvesto, se ob njih kopičijo nepravilno odloženi odpadki, ki kazijo podobo mesta in krajevnih skupnosti, vplivajo na zdravje ljudi in ne nazadnje bodo ob takem tempu v bližnji prihodnosti vplivali tudi na naše denarnice. Dejstvo je, da ekipe Komunalne Kranj redno čistijo nesnago, ki se pojavlja v okolici ekoloških otokov, vendar pa je to prav tako kot stalni poostreni nadzor za komunalno dodatni strošek, ki ga bomo morali nekako pokriti, če se razmere ne bodo izboljšale,« pravijo na Komunalni Kranj, kjer z različnimi analizami ugotavljajo, da je zagotovo največji vzrok nesnage okoli ekoloških otokov ta, da se standard uporabnikov zvišuje, da se troši več, kakor se je včasih, in da so tudi dobrine, ki se jih trenutno največ menjava, bistveno bolj cenovno dostopne. Za tiste, ki ob otokih zagledajo kose nepravilno

odloženih odpadkov, to pomeni tudi neke vrste spodbudo za nepravilno odlaganje in to se ciklično dogaja.

»Ekipe Komunalne Kranj pregledujemo stanje na terenu, se odzovemo na klice uporabnikov in neprestano pospravljamo okolico ekoloških otokov. Pomagamo si tudi z varnostno službo, ki ponoči dežurajo v posameznih delih mesta, poostren nadzor izvajamo tudi skupaj z medobčinskim inšpektoratom, vendar še vedno na dan v povprečju pospravimo okoli dvajset kubičnih metrov nepravilno odloženih odpadkov, kar za naše podjetje predstavlja resno velik strošek in pa velik izziv, kako stvari urediti v prihodnje,« pravijo pri Komunalni Kranj, kjer skrbijo za redno ozaveščanje in opozarjanje ter tudi sankcioniranje.

Kazni so visoke

Kazni so visoke, v lanskem letu jih je bilo izrečenih kar nekaj. Gibljejo se med petsto in 1500 evri. Poleg tega so na nekaterih mestih, kjer je bilo stanje res nevzdržno in kjer so bili kupi nesnage na otokih stalni, zvonove začasno tudi umaknili. Odstranili so sedem ekoloških otokov,

prav toliko pa je še kritičnih. »Vsi ekološki otoki so postavljeni v soglasju z lokalno skupnostjo in so praviloma na zemlji, ki je v javni lasti. Ekološke otoke moramo umakniti na podlagi zahteve lastnikov oziroma lokalnih skupnosti, vendar moramo zagotavljati zbiranje frakcij, ki se zbirajo na ekoloških otokih. To bi lahko pomenilo ali skupna odjemna mesta ali pa, da bi vsakemu gospodarstvu dodali še zabojnik za papir in stekleno embalažo ter temu primerno višjo položnico,« pojasnjujejo na Komunalni Kranj in znova opozarjajo, da je treba odpadke vedno odložiti v zabojnik. Odlaganje poleg zabojnikov je prepovedano in kaznivo. Večje količine in večje kose odpadkov je treba peljati v zbirni center. Za večje količine odpadkov je moč tudi dvakrat letno uporabiti odvoz na klic in količni enega kubičnega metra.

Komunalna Kranj hkrati poziva uporabnike, naj opozorijo ali pa sporočijo na katero izmed kontaktov Komunalne Kranj ali medobčinski inšpektorat, ko koga vidijo, da na ekološki otok pripelje stvari in jih tam odloži na nepravilen način ali pa odloži stvari, ki tja ne sodijo.

razpise. Povedal je, da bo ključno v tem letu izvajanje Dogovora za razvoj regije in priprava novega Regionalnega razvojnega programa Gorenjske. Župani so na seji potrdili program in s tem so podprli splošne razvojne naloge Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj, Razvojne agencije Sora in Razvojne agencije Zgornje Gorenjske (RAGOR).

Župani so se seznanili tudi s kandidaturom Kranja oziroma Gorenjske za naziv evropske prestolnice kulture 2025.

Spremenili prostorski načrt

Občinski svet na Jezerškem se je temeljito lotil tudi sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezerško – Občinski prostorski načrt (OPN) ima Občina Jezerško od leta 2015, že kmalu po sprejetju so začeli postopek sprememb in dopolnitev, saj je bilo vloženih še več pobud občanov, poleg tega pa so vmes sprejeli tudi razvojno strategijo občine in je bilo treba dokumenta uskladiti. Tako je potrebo po spremembah temeljnega prostorskega dokumenta, v katerega je bilo na Jezerškem vloženo veliko truda in denarja, pojasnil župan Andrej Karničar.

Andrej Tepina je dejal, da gre za strateški odlok, katerega postopek je zelo podrobno nadzorovan, z njim pa se v državi ukvarja veliko nosilcev urejanja prostora, ki dvakrat preverjajo najmanjše podrobnosti, preden pride dokument v potrditev, in še potem ga natančno pregledujejo. Na Jezerškem so priredili tudi arhitekturno delavnico za občane, da bi videli, kaj ti pričakujejo pri urejanju prostora, in bi njihove želje lahko vključili tudi v odlok. Manca Jug, ki je v imenu pripravljavca dokumenta predstavila njegove spremembe in dopolnitve, je pohvalila majhno občinsko upravo na Jezerškem, ki pa je bila zelo aktivna in odzivna pri pripravi prostorskega načrta. Predstavila je postopek in izrazila zadovoljstvo, da je bil končan razmeroma hitro in je zdaj akt po (že drugi) pridobitvi mnenj pripravljen za sprejem na občinskem svetu. Pobud občanov je bilo 18 za

skupno 68 lokacij. V OPN je bilo na podlagi stališč do pobud vključenih 51 lokacij, od tega 35 sprejemljivih (69 odstotkov) in 16 nesprejemljivih. S sprejemljivimi so pridobili 4,26 hektara novih stavbnih zemljišč. V občini sicer že od prej obstaja precej nepozidanih stavbnih zemljišč in je torej dovolj možnosti za razvoj. Večje spremembe zadevajo več novih stanovanjskih površine v središču Jezerškega, nove površine za šport in rekreacijo, širitev smučišča, določeno je območje za vzpostavitev športnega centra z jezercem za črpanje vode in otroškimi parkom, opredeljena so bila parkirišča v skladu s prometno strategijo ter počivališča ob regionalni cesti.

V sedemčlanskem občinskem svetu je pet svetnikov novih in so se z dokumentom ukvarjali povsem na novo. Skupaj s svetnikoma iz prejšnje sestave so na občinsko upravo in pripravljavko naslovili veliko vprašanj, pripomb in pomislekov in ga po živahni skoraj dveurni razpravi z enim glasom proti na koncu sprejeli. Sicer pa so dobili sporočilo, da je OPN nikoli povsem dokončana zgodba in bodo že kmalu spet lahko začeli naslednji postopek sprememb in dopolnitev.

Tokrat so sprejeli tudi odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu, ki zadeva ureditev gostišča in njegove okolice ob Planšarskem jezeru, ki je bil v postopku od januarja 2016. V drugi obravnavi so svetniki sprejeli tudi proračun občine.

Prostovoljska akcija dijakov

Kranj, Jesenice – Po nedavni nesreči, ki se je pripetila v Splošni bolnišnici Jesenice, so dijaki drugega letnika programa slikopleskar-črkoslikar in pečar-polagalec keramičnih oblog Srednje ekonomske, storitvene in gradbene šole Kranj pomagali pri sanaciji prostorov. Na prošnjo vodstva bolnišnice in šole so se dijaki prostovoljno odzvali in v dvodnevni akciji pod mentorstvom Irene Lončar in Jožeta Verbiča poskrbeli za prenovo prostorov. Sodelovali so dijaki Arnes Kudzovič, Maks Dolinar, Rudi Aleksander Sirc, Matic Likar, Nejc Jovan, Uroš Demšar, Davor Naglič, Luka Skubin, Andrej Meglič in Samo Oblak. Kot je dejala ravnateljica te šole prof. Nada Šmid, so dijaki s to humanitarno gesto pokazali, da so kljub mladosti zmožni razmišljati in delovati zrelo, empatično in odgovorno.

Prikaz obrezovanja sadnega drevja

Kamnik – Člani Sadjarsko-vrtnarskega društva Tunjice vabijo na tradicionalni praktični prikaz obrezovanja sadnega drevja in jagodičevja, ki bo v soboto, 16. februarja, med 9. in 12. uro, tokrat v sadovnjaku samostana Mekinje, saj želijo tudi sadjarji ta prostor oživiti in ga na ta način predstaviti kot učni sadovnjak v mestu. Tudi letos bo svoje znanje in praktične veščine z zbranimi delil dr. Jan Bizjak.

Rakovec je predsednik

Na konstitutivni seji Sveta gorenjske regije je predsednik postal kranjski župan Matjaž Rakovec.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V prostorih Mestne občine Kranj se je v novem županskem mandatu sestal Svet gorenjske regije, ki ga sestavlja 18 županov gorenjskih občin, od tega po lokalnih volitvah sedem novih. Predsednik Sveta gorenjske

regije v novem mandatu je postal župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec, podpredsednik pa župan Občine Jesenice Blaž Račič. Direktor Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj Rok Šimenc je predstavil program dela Regionalne razvojne agencije

Gorenjske za letošnje leto. Med drugim je poudaril pridobljena sredstva v okviru dogovora za razvoj gorenjske regije (34,76 milijona evrov), organizacijo in udeležbo na več kot 250 različnih dogodkih, delavnicah, sestankih, 57 projektnih prijavi na različne mednarodne in nacionalne

Uresničevali so jim sanje

Častni pokrovitelj že desetega dobrodelnega koncerta za otroke s posebnimi potrebami Uresničimo sanje, ki je bil v soboto v zavodu Cirus, je bil predsednik države Borut Pahor.

JASNA PALADIN

Kamnik – Povsem do zadnjega kotička je bila v soboto zvečer napolnjena telovadnica Cirusa in Kamničani so znova dokazali, da se dobrodelnih prireditev radi udeležujejo. Letos so s prostovoljnimi prispevki na dobrodelnem koncertu, ki se je v zadnjih desetih letih že usidral v njihovo zavest, pomagali kar osemnajstim mladostnikom s posebnimi

potrebami, ki se šolajo se v Cirusu in so vključeni v program PRP (Post rehabilitacijski praktikum).

»Program je namenjen dijakom s posebnimi potrebami, ki zaradi narave bolezni, poškodbe ali drugih razlogov ne morejo biti uspešni v rednih srednješolskih programih. V osnovi ni časovno omejen, vendar napredek pri posamezniku in njihovih dosežkih spremlja tim strokovnih

delavcev. Je pa program prilagojen za vsakega dijaka posebej. V njem se razvijajo socialne veščine za čim bolj samostojno in neodvisno življenje posameznika. Vsak posameznik obiskuje tiste predmete, ki jih izbere. Poudarek je na vsebinah, ki imajo zlasti praktični pomen in uporabno vrednost v vsakdanjem življenju. Otroci in mladi v sklopu programa razvijajo tudi ročne spretnosti. Gre

torej za celostni razvoj otroka s posebnimi potrebami,« nam je povedal organizator Simon Rozman, oče enega od otrok s posebnimi potrebami, ki ni mogel skriti presenečenja nad tolikšno udeležbo, prav tako nad velikim odzivom nastopajočih, tudi znanih glasbenikov. Dogodek je skupaj s svojimi prijatelji pripravil več kot pol leta. »Resnično sem presunjen, ko vidim vse te naše otroke, kako se z očmi zahvaljujejo za dogodek, za vso pomoč, ki smo jim jo namenili.«

Udeleženci koncerta, ki ga je že deseto leto povezoval Konrad Kondi Pižorn, so lahko prisluhnili številnim glasbenikom, med drugim Nataliji Verboten, Eldi Viler in Dejanu Vunjaku, prav poseben pečat pa je dal predsednik države Borut Pahor. »Koncert je ilustracija dobrote, ki jo lahko vidim povsod po deželi. Dokler bo toliko dobrote med nami, nas ne bo ničesar strah v naši prihodnosti,« je dejal predsednik in se Simonu Zormanu zahvalil za njegovo srčnost.

S prostovoljnimi prispevki obiskovalcev koncerta so zbrali 3650 evrov.

Delček zbranega denarja za otroke s posebnimi potrebami iz Cirusa je prispeval tudi predsednik države Borut Pahor.

Gradnja kanalizacije na Lancovem

MARJANA AHAČIČ

Lancovo – Občina Radovljica bo še letos pripravila dokumentacijo za gradnjo primarne in sekundarne kanalizacije

na Spodnjem Lancovem in za projekt pridobila gradbeno dovoljenje, je zagotovil župan Ciril Globočnik. Gre za 5,7 kilometra dolg odsek javne kanalizacije, na katerega

bo priključenih tristo prebivalcev. Ocenjena vrednost del znaša približno 2,7 milijona evrov. Polovica stroškov bo zagotovljena s sredstvi občinskega proračuna,

polovica pa s sredstvi Kohezijskega sklada, kar omogoča vključitev projekta v dogovor za razvoj gorenjske regije. Izvedba projekta je načrtovana za prihodnje leto, ko je sočasno z gradnjo kanalizacije predvidena tudi ureditev javnih površin.

Terme Topolšica in muzej usnjarstva

Vabimo vas na prvi letošnji kopalni izlet. Najprej se bomo ustavili v Kamniku in si na kratko ogledali mestno jedro. Nato se bomo odpeljali v Topolšico, kjer si bomo privoščili kopanje in kosilo. Moč termalne vode je v dolino Toplice obiskovalce privabljal že v 16. stoletju. Ob prelomu stoletja je v Topolšici že začelo delovati strokovno vodeno fizikalno-dietno zdravišče, ki ga razvijajo in dopolnjujejo še danes. Po kopanju in kosilu se bomo ustavili v Šoštanju in si ogledali Muzej usnjarstva na Slovenskem ter skozi zbirko spoznali, kako pomembna gospodarska panoga je bila to. Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 20. ure.

Odhodi avtobusa: z AP Radovljica ob 7.00, z AP Creina Kranj ob 7.25, z AP Mercator Primskovo ob 7.35, z AP Škofja Loka ob 7.55

Cena vključuje: prevoz, kopanje, kosilo, ogled muzeja usnjarstva v Šoštanju in DDV.

Za rezervacijo čim prej pokličite telefonsko številko **04 201 42 41**, se oglasite osebno na **Nazorjevi ulici 1 v Kranju** ali pišite na: **narocnine@g-glas.si**.

Za odjave, ki prispejo kasneje kot dva delovna dneva pred odhodom, zaračunamo potne stroške.

MUZEJ
USNJARSTVA NA
SLOVENSHEM

MUZEJ
VELENJE

Gorenjski Glas

Nov butični hotel

◀ 1. stran

Pri zasnovi hotela so po Batageljevih besedah prednost dali konceptu, ki so ga poimenovali »korak nazaj«. V sicer luksuznem hotelu

okoljskimi kmetijami. V ponudbi je mogoče najti tudi jezersko slatino, katere izviri je v neposredni bližini hotela in je bila po Batageljevem mnenju doslej premalo izkoriščena.

Lastnik novega butičnega hotela Marjan Batagelj

zavračajo moderno tehnologijo, saj butičnost gradijo na »minimalizmu notranjosti in razkošju zunanosti«. »V nobeni od sob zato ni elektronskih naprav, ki bi motile pomirjujoče energije v vili. V stenah ni napeljav, ki bi sevale.« Prav tako sobe niso opremljene s klimatskimi napravami. »Imamo namreč najčudovitejšo naravno klimo z Grintovca,« je poudaril Batagelj. V hotelu sledijo tudi strategiji zero waste oziroma brez odpadkov, zato računajo, da bodo gostje vse odpadke odnesli s seboj, k tej strategiji so se zavezali tudi njihovi dobavitelji. Kulinarčna ponudba temelji na lokalni hrani in sodelovanju z

V prenovi hotela, ki ga uradno odpirajo prihodnji četrtek, so po Batageljevih besedah vložili okrog 3,7 milijona evrov. Ta čas imajo v hotelu deset zaposlenih, v glavnem domačinov z Jezerškega, v času polnega obratovanja bodo število zaposlenih povečali na dvajset. Batagelj je priznal, da je bila prenova hotela Planinka eden njegovih najtežjih projektov doslej. »Vsak lahko vgradi zlato kljuko, mi pa smo k prenovi pristopili s posebno tankočutnostjo, kar je veliko težje.« Računa, da bodo to znali ceniti tudi gostje, in verjame, da se bo marsikdo zaljubil v Jezerško, kot se je tudi sam.

Festival gorniškega filma

Med štirimi prizorišči letošnjega festivala, ki bo trajal od 18. do 24. februarja, sta tudi Mestni kino Domžale in Linhartova dvorana v Radovljici.

JASNA PALADIN

Domžale, Radovljica – Najbolj uveljavljeni slovenski gorniški festival gledalcem letos prinaša 32 filmov (med njimi tudi pet zgodb slovenskih ustvarjalcev) z vseh koncev sveta v štirih kategorijah: alpinizem, plezanje, gorska narava in kultura ter gore, šport in avantura. Festival bo že svojo trinajsto izvedbo v ponedeljek začel v velikem slogu – s projekcijo najbolj zaželenega filma letošnjega leta, Free Solo, na treh prizoriščih hkrati: v Ljubljani, Celju in Radovljici.

»Letošnji festivalski program je najbogatejši doslej, saj še nikoli ni bilo na ogled toliko celovečernih filmov, prav tako bo letos občinstvo razveselilo največ predavateljev. Alpinistična legenda Andrej Štremfelj bo obudil spomin na himalajsko odpravo pred štiridesetimi leti, alpinista Aleš Česen in Luka

Stražar bosta spregovorila o odmevnem vzponu na karakorumski sedemtisočak Latok I, perspektivna alpinistka Marija Jeglič bo predstavila svojo bero vrhunskih vzponov v gorah, stenah in lednih slapovih, športni plezalec Klemen Bečan pa bo občinstvo popeljal na plezalno popotovanje po svetu, tudi v Drašnici v Dalmaciji, kjer je kot prvi preplezal najtežjo večraztežajno smer v tem delu Evrope. V Slovenijo prihajata še ameriški alpinist Colin Haley in avstrijski alpinist Hansjörg Auer. V Ljubljani bo še predstavitev avtobiografije Tista lepa leta – Spomini Rada Kočvarja, prejemnika priznanja Planinske zveze Slovenije za življenjsko delo v alpinizmu, in pogovor o problematiki vrtnanja v gorah,« pravi Manca Čujež iz Planinske zveze Slovenije. Festival sicer organizira Društvo za gorsko kulturo iz Domžal.

Tek na smučeh v dolini Poden / Bodental

Proge za tek na smučeh v Podnu / Bodental so končno pokrite s snežno odejo. Ta narodni park ima vsako zimo dovolj snega, poleg tega pa lahko obiskovalci uživajo tudi ob čudovitem pogledu na okoliške gore. Tukajšnje proge so zelo priljubljene tako pri izkušenih tekačih kot pri začetnikih.

Tudi letos je obmejna Občina Borovlje / Ferlach vložila veliko truda v pripravo čim boljših prog za tek na smučeh v Podnu / Bodental.

Tako jim je zopet uspelo pripraviti tri zelo zanimive in pester krožne tekaške steze:

1. lahka tekaška steza „Volksbank“ (modra) – za prosti in klasični slog, dolžina 4 km
2. srednje težka tekaška steza „McDonald's“ (rdeča) – za prosti in klasični slog, dolžina 9 km
3. težka tekaška steza „Skinfit“ (črna) – za klasični slog, 3 km

Vse tekaške steze so dobro označene in redno oskrbovane. Gostom so na voljo tudi tečajji teka na smučeh. Opremo za tek si je mogoče tudi izposoditi. Po športnih užitkih so gostje pristrčno vabljeni na kulinarčne dobrote v bližnje gostilne.

Ker je vzdrževanje tekaških prog izredno zahtevno in tudi stroškovno kar velik zalogaj, je priskočilo na pomoč tudi nekaj pokroviteljev. Med najvidnejšimi so Volksbank Kärnten Süd e. Gen., McDonald's Jarz GmbH in Skinfit Shop Klagenfurt / Celovec. Vsi drugi pokrovitelji pa po-

magajo na področju medijskega poročanja, grafičnih in tudi tiskarskih storitev.

Goste pa čaka še ena dodatna atrakcija. Poleg teka na smučeh je Občina Borovlje / Ferlach na širšem območju travnika Bodenbauerwiese pripravila tudi 2,5 kilometra dolgo pot za nordijsko hojo.

Župan Ingo Appé in tudi vsi sodelavci Občine Borovlje / Ferlach se veselijo vašega obiska in vam želijo veliko užitkov in veselja.

Foto: Carnica Region Rosental, Peter Just

Borovlje, mesto s številnimi zanimivostmi

Občina Borovlje ima številna naravna bogastva, kot so vode in gozdovi, k napredku pa veliko prispevata tudi obrt in industrija. V zadnjih letih so veliko sredstev vložili tudi v infrastrukturo.

Borovlje je občina z velikim številom zaposlenih. Na 7200 prebivalcev pride kar 3000 delovnih mest, kar prinaša v občinsko blagajno tudi precej denarja. To pa je hkrati tudi eno najboljših razmerij med številom prebivalcev in delovnih mest v Avstriji. To je tudi razlog, da vseh delovnih mest ni mogoče zapolniti z ljudmi iz lastne občine. Tako se vozi na delo v Borovlje kar 1200 ljudi, med drugim tudi precej iz Slovenije. Župan Ingo Appé je zelo ponosen na dejstvo, da občina zagotavlja idealne pogoje vsem, ki bi v njej radi poslovali.

Vendar občina ni vzorna zgolj na poslovnem področju. Borovlje in okolica imata tudi mnoge zgodovinske, naravne in kulturne posebnosti. V mestu je sodoben tehnični muzej, v katerem so poseben poudarek namenili puškarstvu. V Borovljah pa so uredili tudi lovski muzej. V bližnjem kraju Kožentavra/Kirschentheur je na ogled tudi čebelarški muzej.

GORITSCHNIGGS Lunch und Steakhaus iz Vrbe ob Vrbskem jezeru / Velden am Wörthersee od začetka aprila naprej za delo v poletni sezoni zaposli še naslednje sodelavce:

● **kuharja za peko na žaru m/ž (Grillkoch)**

Pogoj je sposobnost pripravljanja vrhunskih steakov. Mesečna plača najmanj 2.400,00 evrov bruto.

● **sodelavca za strežbo m/ž (Speisenträger)**

Pogoj je dobro znanje nemščine. Mesečna plača najmanj 1.700,00 evrov bruto.

● **kuharja za pripravljane bifeja m/ž (Buffetkoch)**

Delovni čas je nedeljen, brez večerne službe. Mesečna plača najmanj 1.800,00 evrov bruto.

● **praktikante za strežbo in delo v kuhinji m/ž (PraktikantInnen)**

Plača po kolektivni pogodbi, odvisna od dosežene stopnje zaključenega šolanja. Po potrebi brezplačno bivanje in oskrba.

Za delo v našem **HOTELU** zaposlimo

● **sodelavca za sobe in zajtrk m/ž (Allroundkraft)**

Delo med 25 in 40 ur na teden. Mesečna plača na osnovi polnega delovnega časa 1.500,00 evrov bruto. Delovni čas je nedeljen, brez večerne službe. Bivanja vam ne nudimo.

Prosimo, javite se nam v nemščini na:

+43 4274 2035 • info@goritschnigg.com • www.goritschnigg.com

Turno smučanje v izjemnih pogojih

Vse več je smučišč, kjer ni več možno uživati v idilični neokrnjeni naravi. Na belih strminah je včasih kar precejšnja gneča. Na smučišču Goldeck v Špitalu ob Dravi pa takšnih razmer ne poznajo. Na ogromni površini lahko vsak obiskovalec najde svoj najljubši kotiček in tudi zato je to koroško smučišče pri turnih smučarjih vse bolj priljubljeno.

Učna pot za turno smuko – Skitouren-Lehrpfad Goldeck

- ✓ 362 metrov višinske razlike
- ✓ 8 postaj z informacijskimi tablami
- ✓ učni park za delo s plazovnimi žolnami (LVS Training Park), 5 oddajnikov
- ✓ učni filmi z izobraženimi gorskimi voditelji
- ✓ možnost izposoje plazovne žolne (Ortovox LVS), lopate in sonde v Bergsportshop „Vertical Lifestyle“
- ✓ čeprav ste v neokrnjeni naravi, ni neposredne nevarnosti plazov

www.sportberg-goldeck.com

Sejem GRADITELJ v Celovcu

SEJEM GRADITELJ (HÄUSLBAUERMESSE) je specializiran sejem za gradnjo, obnovo in varčevanje z energijo.

Od 22. do 24. februarja 2019 se bo na trideset tisoč kvadratnih metrih predstavilo 450 razstavljalcev s področja gradnje, obnove in varčevanja z energijo. Na sejmu bodo prisotni vsi vodilni ponudniki. Ena osrednjih letošnjih tem je urejanje okolice hiše. Zaradi vedno bolj nepredvidljivih klimatskih razmer ima vse pomembnejšo vlogo tudi streha. Tako si bo na sejmu mogoče ogledati najrazličnejše vrste strešnih kritin, strešnih konstrukcij in možnosti izolacije. Vse več pozornosti je namenjene tudi smotrnemu ogrevanju v kombinaciji s prezračevanjem. Vsako leto znova velja veliko zanimanje za inovacije s tega področja.

Sejemski prostor bo za obiskovalce odprt od 9. do 18. ure. Cena vstopnice za odrasle je osem evrov, z objavljenim kuponom pa samo tri evre. Kupon velja za največ dve osebi.

OSREDNJI TEMI
NAČRTOVANJE IN FINANCIRANJE

OSREDNJI TEMI
BAZENI IN KABINE ZA INFRARDEČE SAVNE

SEJEM GRADITELJ

450 razstavljalcev, 35.000 m² razstavnih površin
OD 22. DO 24. FEBRUARJA 2019
SEJMIŠČE CELOVEC

www.kaerntnermesen.at

STROKOVNI SEJEM ZA GRADNJO, RENOVIROVANJE IN VARČEVANJE Z ENERGIJO

ZNIZANA VSTOPNINA
Ob predložitvi tega kupona boste na vseh sejmskih blagajnah za vstopnico odšteli samo 3 evre namesto 8 evrov na osebo. (Velja za največ 2 osebi.)

€ **3,-**

S pesmijo in sliko po Morjá široki cesti

V Galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava ilustracij, za katere so izbrane avtorice Kaja Urh, Maruša Štibelj in Veronika Vesel Potočnik motive iskale v poeziji Franceta Prešerna. En pesnik, tri različne umetniške poetike, ki vas bodo očarale tako na razstavi kot v knjigi.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V preteklem tednu smo se lahko našega pesnika naužili na sto in en način: v pesniških recitalih, zbrovskem petju, slavljenju prejemnikov po njem imenovanih nagrad za izjemne dosežke v umetnosti in kulturi, modrih mislih bolj in manj za to pristojnih politikov in javnih osebnosti, a tudi prešerno športnih dogodkov, da ne rečem kulinarčnih užikov vseh vrst. Vse v imenu praznovanja slovenske kulture. Odprla se je tudi prenekatera likovna razstava, ampak ena izmed njih je prav posebna. O tej bo tekla beseda.

V galerijskem delu Prešernove hiše, ki jo upravlja Gorenjski muzej, vsako leto pripravijo razstavo, naj bo ta dokumentarna ali s pesnikom kako drugače povezana. Kustos, ki skrbi za razstavnim program v tej plemeniti hiši v Kranju, umetnostni zgodovinar Gašper Peternel je v zadnjih letih pri

je vse bolj zdelo smiselno, da razstavo povežem s Kranjem in Kranjčani,« se spominja Gašper Peternel in ob tem dodaja: »Nadaljevanje je bilo logično. Izbral sem tri mlade likovne ustvarjalke, perspektivne in z velikim potencialom, vse so tudi članice Likovnega društva Kranj in so bile že nagrajene. V svoji likovni govorici so stilno dovolj različne in privlačne za nagovarjanje kar največ generacij. Naj dodam, da je med njimi tudi prava kemija, saj je bilo dobro sodelovanje pri pripravi razstave in knjige ilustracij še kako pomembno.«

Izbor avtoric, ki so likovna dela ustvarjale po Prešernovih pesmih, je bil tako hitro dopolnjen, Peternel je izbral Kajo Urh, Marušo Štibelj in Veroniko Vesel Potočnik. »Najprej sem bil v stiku z Veroniko, saj je njen opisni slog dovolj preprost za vsakega gledalca, za Kajo sem vedel, da je dobra risarka, Maruša pa je zelo lepo naredovala v kolažu, zato so

Po filmsko bi k motivu lahko zapisali Gašperjeva dekleta: (od leve) Maruša Štibelj, Kaja Urh in Veronika Vesel Potočnik.

pomembno prispevali k Francetovemu ustvarjanju in so pomembni za njegov kult, o katerem je bilo govora o prejšnji razstavi v Prešernovi hiši. Pomembno pri izboru pesmi mi je bilo predvsem to, da so umetnice začutile pesem, sicer izdelki ne bi bili tako zanimivi.«

Od simbolike do vzdušja v pesmih

Vsaka izmed umetnic je tako izbrala pet Prešernovih pesmi in jih za razstavo oplemenitila z dvema slikama, ilustracijama. Izziv ali kaj pa mi je tega treba bilo? »Sprva že tako pomisliš, saj si kot avtor vajen logičnega in

racionalnega razmišljanja. Ko prebereš pesem, pa imaš občutek, da si popoln tepec, ker ne veš natančno, kaj si prebral. Šla sem v lov za razlagami pesmi, ki niso najbolj tipične zanj in še niso bila ilustrirane,« se spominja Urhova; da so pri izboru zagotovo imele nekaj težav, pove Vesel Potočnikova, Štibljeva pa dodaja, da ji je po določenem času delo postalo tudi izziv, na kar je vplivalo tudi to, da pri izboru niso bile omejene.

»Seveda je bilo idej mnogo več, kot jih lahko vidite na razstavi in tudi v knjigi, a smo se držale prvotnih načrtov tako glede formata slik kot njihove umestitve v galerijo,« razmišlja Urhova, Vesel Potočnikova pa dodaja, da je število izbranih pesmi določal tudi obseg knjige. Ta je seveda nabor treh različnih likovnih tehnik, ki odlikuje likovno govorico vsake od umetnic.

Najprej svoj pristop pri ilustracijah pojasni Kaja Urh: »Uporabila sem enak pristop, kot sem ga na primer pri slikah na nalepkah za pivo Pivovarne Maister. Najprej motiv narišem ročno s svinčnikom v večjem formatu. Tu vsako figuro izpopolnim do potankosti. Sliko potem fotografiram in jo pomanjšano na računalniku še dodatno obdelam. Precej razmisleka sem imela pri vsebini, saj se nisem želela usmeriti zgolj na nekatere izbrane besede v pesmih, ampak sem hotela predstaviti simbolni pomen pesmi kot celote.« Veronika Vesel Potočnik se je posluževala svojega ustaljenega načina ilustriranja. »V

podobe pa sem želela zajeti neko vzdušje, ki veje v sami pesmi. Meni ni šlo toliko za simboliko kot za to, kako jaz vidim posamezne pesmi. Iz posameznih prizorov sem potem gradila kompozicije,« akrole z zanj značilnimi tankimi nanosi opisuje Veronika. »Ni dobro, da imaš preveč izdelano idejo, kaj boš naredil, bližje mi je, da poskušam v sliko zajeti razpoloženje, ki ti ga vzbudi prebrano. Imela sem težavo, ker v kolažu nisem mogla uporabljati krep papirja in papirnatih prtičkov, ki so moj standardni material, zato sem se zadeve lotila bolj grafično. Tudi sama sem najprej naredila kolaže ročno, kasneje pa sem jih spremenila na računalnik. Tu so na ogled digitalni printi.«

Tako rekoč vsi pomembni slovenski likovni ustvarjalci so v svoje likovne opuse uvrščali tudi dela, ki jih je vzpodbudila poezija Franceta Prešerna. Odslej tudi Kaja Urh, Maruša Štibelj in Veronika Vesel Potočnik.

O strahospoštovanju likovno upodabljati Prešernove pesmi – v zgodovini slovenske likovne umetnosti so po njih posegali mnogi slikarji, kiparji in grafiki – so sogovornice povedale. Maruša: »Katere koli poezije bi se lotila, bi se je lotila s strahospoštovanjem, še toliko bolj, ker je to Prešeren in ker razstavljam skupaj s Kajo in Veroniko.« Kaja: »Avtorji imamo v takih trenutkih kaj nizko samopodobo.« Veronika: »Prešernove pesmi so bile že tolikokrat predstavljene in citirane, da so postale večna tema pri

Slovincih. Sama se imela strahospoštovanje, hkrati pa mi je bil to tudi lep izziv. O njem sem zdaj prebrala toliko kot vse od šolskih let ne.«

Skupni imenovalec je knjiga

Avtorice so vesele, da so njihova dela na voljo tudi v knjigi. To je nekaj, kar lahko vsak postavi na knjižno polico – in ko si zaželi, uživa tako v pesmih kot v slikah. V knjigi nedvomno še bolj do izraza pride projekt kot celota. Avtorice so si v umetniški govorici zelo različne, v knjigi pa je skupni imenovalec projekta še posebno izrazit.

Kot je povedal Gašper Peternel, je Gorenjski muzej od avtoric odkupil vsa dela, kar je mogoče majhen, pa

En pesnik, tri likovne ustvarjalke, petnajst pesmi, trideset ilustracij na eni razstavi in v petsto knjigah

tem zelo inovativen. Tudi letos se ni odrekel dobri ideji. »Ker letos beležimo okroglo obletnico 170 let od Prešernove smrti, sem razmišljal o nečem posebnem, kreativnem in seveda čim tesneje povezanem s pesnikom. Sprva sem razmišljal o temeljiti predstavitvi katerega od preteklih Prešernovih nagrajencev, a se mi

tudi njene interpretacije zanimiva popestritev, četudi so v primerjavi s kolegicama barvno manj pestri.«

Pesmi so avtorice večinoma izbrale same, muzealčeva želja je bila le, da vključi tudi pesmi, ki jih je Prešeren posvetil Valentinu Vodniku in prijateljskima Andreju Smoletu in Matiji Čopu. »Omenjeni so namreč

80 let
31.7.1938

Kulturni hram Ignacija Borštnika
Cerklje na Gorenjskem

Sobota, 16. 2. ob 19.30. uri
Nedelja, 17. 2. ob 15.00. uri

Predprodaja kart:
1 uro pred predstavo

INFO: www.kudpodlipo.si
info@kudpodlipo.si

Gorenjski Glas

Kulturno umetniško društvo
»Pod lipo« Adergas

vabi na ogled duhovne igre
Josephä Jacoba Feitna,
v priredbi Nika Kureta
in režiji Silva Sirca

Športniki lepšajo vsakdan

V sredo so podelili Bloudkove nagrade in plakete za športne uspehe in delo v športu, najvišja priznanja na področju športa pa so si zaslužili Drago Bunčič, Jakov Fak, Janja Garnbret in Adolf Urnaut.

VILMA STANOVNIK

Brdo pri Kranju – Biatlonc Jakov Fak in športna plezalca Janja Garnbret sta Bloudkovi nagradi prejela za vrhunski mednarodni dosežek, Drago Bunčič in Adolf Urnaut pa za življenjsko delo v športu. Nekdanjega padalca, pilota motornih letal in nato trenerja Draga Bunčiča je za nagrado predlagal Aeroklub Alpski letalski center Lesce, pod njegovim vodstvom pa so leske padalske sekcije prinesle petdeset zlatih, trideset srebrnih in 34 bronastih medalj.

Dobitnikov Bloudkovih plaket je letos deset, med njimi tudi dva Gorenjca. Škofjeločana Matjaža Hafnerja je za plaketo predlagal Smučarski klub Alpetour

Med nagrajenci so bili tudi Drago Bunčič, Peter Konečnik, Jakov Fak in Matjaž Hafner. / Foto: Tina Dokl

Škofja Loka, Petra Konečnika pa Športna zveza Jesenice. Oba sta plaketi dobila za življenjsko delo.

»Za Bloudkovo plaketo je bilo predlaganih 24 kandidatov, kar pomeni, da je

bilo razmerje med nagradami in plaketami prvič v zgodovini podeljevanja Bloudkovih priznanj v korist nagrad, kar nakazuje jasen trend komercializacije, kar je očitno zadnja leta težnja

v globalnem športu,« je povedal predsednik odbora za Bloudkove nagrade Miroslav Cerar in poudaril, da je slovesnost ob podelitvi Bloudkovih priznanj priložnost, da se zahvalimo vsem nagrajenim športnicam in športnikom ter športnim delavkam in delavcem ter jim čestitamo za uspehe, ki so jih dosegli v športnih bojih ali pri delu v športu. »Naj bo to tudi zahvala slovenskemu športu v celoti, saj pomembno bogati naše bivanje in življenje in nam z izjemnimi uspehi lepša vsakdan,« je tudi dejal Cerar.

Priznanja nosijo ime po inženirju, izjemnem športnem delavcu in športniku Stanku Bloudku. Nagrada znaša devet tisoč evrov, plaketa pa tri tisoč evrov.

Jure Aleš za začetek četrti

Včeraj so se najboljši telemark smučarji zbrali na Krvavcu, kjer potekajo zaključne tekme svetovnega pokala in mladinsko svetovno prvenstvo.

VILMA STANOVNIK

Krvavec – V organizaciji Telemark kluba Kranj in Smučarske zveze Slovenije se je včeraj na Krvavcu začelo letošnje sklepno tekmovanje najboljših telemark smučark in smučarjev sveta. Včeraj so nastopili v tako imenovanem klasiku, naš najboljši tekmovalc, Kranjčan Jure Aleš, pa je na tekmi osvojil četrto mesto. Sašo Aleš je odstopil. Zmagal je Švicar Bastien Dayer. V ženski konkurenci je zmagala Amelie Wenger-Reymond, Maša Štrakl pa je osvojila 11. mesto.

Na Krvavcu, kjer meri moči več kot osemdeset tekmovalcev iz 15 držav sveta, se bodo telemark smučarke in smučarji pomerili še

v treh disciplinah: sprintu, paralelnem sprintu in ekipnem sprintu. Tekma v ekipnem paralelnem sprintu je na sporedu danes, v paralelnem sprintu jutri, v sprintu pa v nedeljo. Vsak dan po tekmi bo podelitev pokalov in kristalnih globusov. Druženje na Krvavcu se bo končalo v ponedeljek, ko bo na sporedu še tekma v sprintu za mladinsko svetovno prvenstvo.

Slovenija ima na startu štiri svoje predstavnike. Na tekmah za svetovni pokal nastopajo Jure Aleš in Sašo Aleš v moški konkurenci in Katarina Malenšek ter Maša Štrakl v ženski. Dekleti sta tudi še mladinki, zato nastopata tudi na tekmah mladinskega svetovnega prvenstva.

Olimpija ostaja nerešljiva uganka

Pred več kot tri tisoč gledalci v Dvorani Podmežakla so hokejisti moštva SIJ Acroni Jesenice proti ekipi SŽ Olimpija minuli torek doživeli še en poraz.

ANDRAŽ SODJA

Jesenice – Zaradi poškodbe jeseniškega vratarja Clarka Saundersa je med vratnici prvič stopil 36-letni Kanadčan Matt Climie, tekma pa se je za Jeseničane začela slabo, saj so po začetnem ploščku, ki ga je vrgel direktor nogometišev Maribora Zlatko Zahović, po 26 sekundah prejeli prvi zadetek. Nato so se zbrali, za izenačenje pa je poskrbel Gašper Glavič. V drugi tretjini so domačini povsem prevladovali. Gostje so do prvega strela prišli šele na polovici tretjine, po pretepu med Glavičem in Alešem Mušičem

pa so ostali še brez kapetana, ki je dobil disciplinsko kazen igre. Izključitev so Jeseničani kronali z zadetkom Žige Urukala, kmalu za tem pa je prednost igralca več izkoristil še Philippe Paradis. V zadnji tretjini so gostje močno pritisnili ter rezultat obrnili na 4 : 3 v svojo korist. Na koncu so domačini poskusili s šestimi igralci na ledu, a je prazna vrata izkoristil Aljaž Chvatal in postavil končni rezultat 5 : 3. »Ni bilo tako slabo, kot smo poceni dobivali gole. Dejstvo je, da premalo zaupamo vase. Tekma traja šestdeset minut in deset slabih minut je dovolj, da izgubiš,« je po

Plošček je na začetku tekme vrgel Zlatko Zahović.

slovenskem derbiju v Alpski hokejski ligi povedal jeseniški trener Marcel Rodman.

Včeraj je na Jesenicah gostovala ekipa Pustertala

(tekma se do zaključka naše redakcije še ni končala), jutri ob 18. uri pa Jeseničani gostijo še ekipo Wipptal Broncos Weihenstephan.

Rekordni Napad na Zvoh

MAJA BERTONCELJ

Cerklje – Gorski tekači in turni smučarji so v soboto teknovali na Nočnem napadu na Zvoh (Zvoh Night Attack) v peti izvedbi. Tokrat se mu je pridružil še Lumarjev vertikal, državno prvenstvu v vzponu za turne smučarje.

Pri zgornji postaji gondole Krvavec so se na 2,4 kilometra dolgo progo podali istočasno. Bilo je tesno, zmagalo pa je slavil trenutno najboljši slovenski gorski tekač Timotej Bečan (19 minut in

Timotej Bečan (levo), novi rekorder Nočnega napada na Zvoh, skupaj z napovedovalcem Janezom Udovičem

18 sekund). Za njim sta prišla v cilj turna smučarja Luka Kovačič (19:24) in Nejc Kuhar (19:33). Vsi trije so imeli boljši čas od dosedanega rekorda tekača Simona Novaka, ki je bil tokrat peti, pred njim je bil še en turni smučar, Matjaž Mikloša. Med tekači je bil tretji Nejc Blatnik. Med gorskimi tekačicami je bila najhitrejša Mojca Koligar (23:45), med turnimi smučarkami pa Giulia della Zonca (30:15).

Skupaj je bilo na startu več kot 120 tekmovalk in tekmovalcev. Organizatorjem iz ŠD Divji zajci v sodelovanju z RTC Krvavec je bilo letos naklonjeno tudi vreme.

Šenčurski lokostrelci odlični v Varaždinu

Šenčur – Na tradicionalnem mednarodnem lokostrelskem turnirju v Varaždinu, ki ima redko značilnost, da združuje obe dvoranski razdalji streljanja v enem dnevu, je tekmovalo 124 lokostrelcev iz Hrvaške, Slovenije in Madžarske. Od Slovencev so se najbolje odrezali kamniški in šenčurski lokostrelci. Posebej velja pohvaliti Kamničana, mladega Žigo Ravnikarja, ki je izboljšal dva državna rekorda Sama Medveda; na 25 metrov s 581 krogi in kombinacijo 25+18 metrov na zavidljivih 1167 krogov. Starosta slovenskih lokostrelcev Marjan Podržaj iz Šenčurja je postavil kar pet državnih rekordov v instinktivnem slogu streljanja, in sicer pri članih in veteranih na 25 metrov s 526 krogi, na 18 metrov s 524 krogi in kombinacijo 25+18 metrov s 1050 krogi.

Čestitke uspešnim kegljačicam

Kranj – V Prerovu na Češkem se je v nedeljo končal svetovni pokal v kegljanju za posameznike. Na njem so slovenske kegljačice in kegljači osvojili tri srebrne in bronasto medaljo. Dveh so se razveselili tudi v Kegljškem klubu Triglav Kranj, saj je med članicami drugo mesto in srebrno medaljo osvojila Brigitte Strelec, med mladinkami pa je bila druga Anja Forštnarič. Poleg obeh triglavank je srebrno odličje med člani dobil Uroš Stoklas, med mladinci pa bronasto Žiga Požar. Dobitnicama srebrnih odličij in njenemu trenerju Albinu Juvančiču so v ponedeljek pripravili sprejem na domačem kegljišču v Kranju.

Anja Forštnarič in Brigitte Strelec s trenerjem Albinom Juvančičem / Foto: Primož Pičulin

Na Poden prihaja Krka

Škofja Loka – Škofjeloški rokometni prvoligaši so minulo soboto gostovali pri Riku Ribnica in izgubili z 31 : 27. Nova tekma ekipo Urbanscape Loka čaka že jutri, v soboto, ko bodo v domači dvorani na Podnu gostili Krka. Tekma se bo začela ob 20. uri.

Naš cilj je zdravje živali

Na Šterovi kmetiji v Spodnjih Dupljah dosegajo pri črno-belih kravah eno najvišjih povprečnih mlečnosti na Gorenjskem. Predlani so dosegli povprečje 10.649 kilogramov mleka, lani še nekoliko višje – 10.852 kilogramov. »Naš cilj ni visoka mlečnost, ampak predvsem zdravje živali,« pravijo na kmetiji.

CVETO ZAPLOTNIK

Spodnje Duplje – Zgodba o Šterovi kmetiji, po domače se reče Pr' Boštarju, je podobna zgodbam številnih gorenjskih kmetij, ki so v zadnjih desetletjih zaradi prilagajanja tržnim razmeram in uvajanja novih strokovnih znanj občutile številne spremembe – opuščanje nekaterih dejavnosti, spremembo pasemske sestave črede, povečevanje črede in mlečnosti ... Ko je Jakob, domačini ga kličejo Rado, še dokaj mlad, pred 32 leti prevzel vodenje kmetije, je bila to še kmetija, ki se je ukvarjala z različnimi dejavnostmi. Govedoreja je bila že takrat osnovna dejavnost, redili so okrog petdeset goved, poleg krav tudi bike, a ob tem so

pridelovali tudi krompir (v najboljših časih od dva do tri hektarje) ter še zelenjavo, predvsem solato, kumarice in fižol. Ob povečevanju goveje črede, za katero so želeli čim več osnovne krme pridelati doma na kmetiji, so leta 2000 dokončno opustili pridelovanje krompirja in zelenjave in se povsem posvetili govedoreji.

Postopoma povečujejo čredo in mlečnost

Že veliko prej, ob koncu osemdesetih let, so kupili dve breji telici črno-bele pasme in s tem začeli postopek »pretapljanja« lisaste pasme z bolj mlečno, črno-belo pasmo. Še leta 2006 je bilo v hlevu dve tretjini lisastih krav, zadnjih pet let imajo v čredi, ki so jo vzgajali sami,

skoraj izključno črno-bele. Postopoma so povečevali število krav in hkrati povečevali tudi mlečnost. Zdaj redijo 65 krav, vseh goved pa je od 120 do 130. Predlani so v standardni laktaciji dosegli povprečno mlečnost 10.649 kilogramov mleka na kravo in se s tem uvrstili v deseterico po mlečnosti najboljših čred črno-belih krav na Gorenjskem, lani je bilo povprečje še višje – 10.852 kilogramov mleka. Na leto prodajo preko Kmetijske zadruge Naklo okrog 650 tisoč kilogramov mleka.

Velik poudarek dajejo preventivi

Kako so dosegli tako visoko mlečnost? Že Jakob je veliko razmišljal o tem in iskal nasvete v kmetijski

Na Šterovi kmetiji živijo štiri generacije: gospodar Jakob in njegova žena Marja, njun sin Jure z ženo Janjo, sinom Janijem in hčerko Jerico ter Jakobova mama Lucija.

svetovalni službi, še več se s tem vprašanjem ukvarja sin Jure, univerzitetni diplomirani inženir zootehnike in bodoči gospodar na Šterovi kmetiji. Veliko znanja o tem je pridobil že med študijem na fakulteti, ki ga je končal

in doda, da je na tem področju še veliko izzivov, predvsem pa si prizadevajo čim bolj izkoristiti lastno krmo. Krave in telice že tri leta osemenujejo sami, pri tem pa pri 80 odstotkih osemenitev uporabljajo seme bikov slovenskega porekla.

Cena mleka hitro pade, a počasi raste

Kdaj bodo lahko posodobili hlev oziroma zgradili novega, bo veliko odvisno tudi od odkupne cene mleka. »Za ceno mleka je značilno, da zelo hitro pade, potem pa običajno traja kar dolgo, da se zviša na nekdanjo raven. Ob tolikšnem nihanju cene je na kmetiji težko načrtovati večje investicije. V zadnjih dveh mesecih se je cena sicer nekoliko popravila, a ne vemo, koliko časa bo to trajalo,« pravi Jure in spomni na obdobje slabih cen, ki je pokrivala le stroške, a ni zagotavljala primerne plačila dela niti ne ostanka za vlaganja. Šterovi od nove finančne perspektive skupne kmetijske politike ne pričakujejo, da bi s subvencijami izboljšala položaj govedoreje, bolj kot višjih subvencij si želijo odkupne cene, ki bi kmetom zagotavljala dohodek za normalno življenje in omogočala razvoj.

Na Šterovi kmetiji na leto preko Kmetijske zadruge Naklo prodajo okrog 650 tisoč kilogramov mleka.

z diplomskim delom o optimizaciji krmnega obroka na njihovi kmetiji, veliko pa tudi iz tuje strokovne literature. Potlej, ko se je po končanem študiju leta 2010 zaposlil na kmetiji, je marsikatero teoretično znanje lahko preskusil tudi v praksi. »Naš cilj ni visoka mlečnost, ampak predvsem zdravje živali. Če je žival zdrava, lahko dosega tudi visoko mlečnost. Prav zato dajemo veliko poudarek preventivi, ki pa jo je včasih ekonomsko težko opravičiti,« pravi Jure

Posest bi radi še povečali

Šterovi obdelujejo okrog tridesetih hektarjev kmetijskih zemljišč, od teh jih imajo približno polovico v najemu. Posest je precej razdrobljena, vse parcele so v krogu treh kilometrov od kmetije. Nekaj zemljišča so že tudi dokupili, to jim je tudi omogočilo povečanje črede. V prihodnje bi posest še radi povečali, a na območju, ki je kmetijsko še zelo močno, je težko dobiti zemljišča že za najem. Dolgoročno načrtujejo gradnjo novega hleva, sedanji je star že štirideset let, še približno dve tretjini je vezane reje, pri molži (naenkrat lahko molžejo devet krav) morata sodelovati dva ...

Oče Jakob in sin Jure ob črno-belih kravah

Ob meji prostor le za kranjsko čebelo

Brdo pri Lukovici – Predstavnik koroških deželnih čebelarjev in avstrijske zveze za kranjsko čebelo (ACA) so prejšnji teden seznanili Čebelarstvo Slovenije s spremembo zakona, ki na avstrijskem Koroškem ukinja zaščiteno območje za kranjsko čebelo. V čebelarstvu zvezi in v strokovnih krogih spremembe zakona ne podpirajo, saj menijo, da bi negativno vplivala na populacijo kranjske čebele ob meji z Avstrijo, predvsem na Koroškem, Štajerskem in Gorenjskem, dolgoročno pa tudi drugje v Sloveniji. Slovenski čebelarji si želijo, da bi avstrijska Koroška in avstrijska Štajerska ostali območji, rezervirani le za kranjsko čebelo.

Predstavitev ukrepov

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kmetijska svetovalna služba bo na več predavanjih predstavila ukrepe letošnje kmetijske politike, predvsem novosti pri neposrednih in kmetijsko-okoljskih plačilih. V torek, 19. februarja, ob 10. uri bo predstavitev v dvorani Korotan na Zgornjem Jezerškem; v sredo, 20. februarja, ob 10. uri v domu krajanov v Senčurju in v Domu krajanov na Letenicah ter ob 15.30 v prostorih KGZ Sloga na Primskovem v Kranju in v zadržnih prostorih v Naklem; v četrtek, 21. februarja, ob 9. uri v zadržnem domu na Hotavljah, ob 9.30 v Gorjanskem domu v

Zgornjih Gorjah, ob 10. in 15. uri v zadržnih prostorih v Cerkljah ter ob 15. uri v domu DPD Svoboda v Žireh; v petek, 22. februarja, ob 9. uri v zadržnem domu na Bukovici, ob 9.30 v Domu agrarne skupnosti Dovje - Mojstrana na Dovjem, ob 10. uri v prostorih KGZ Sloga na Primskovem v Kranju in ob 15. uri v zadržnem domu na Češnjici; v torek, 26. februarja, ob 9.30 v kulturno-gasilskem domu na Blejski Dobravi in ob 15. uri v Kulturnem domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici; v sredo, 27. februarja, ob 9.30 v kulturnem domu na Lancovem; v petek, 1. marca, pa ob 10. uri še v dvorani KZ Križe v Križah.

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE z.o.o.

Slovenska cesta 2, 4207 Cerklje na Gorenjskem
tel.: 04 / 25 29 010, fax: 04 / 25 29 011
www.kzcerklje.si, info@kzcerklje.si

vaš zanesljiv in odgovoren partner že od leta 1900

Meijer SEMENSKI KROMPIR HZPC
Specializirana prodaja semenskega krompirja v skladišču krompirja v Senčurju, **INFORMACIJE: 031 766 915**
Semenski krompir je na voljo tudi v naših poslovalnicah v Cerkljah, Senčurju, Voklem, Komendi in Moravčah.

ODKUP MLEKA

Po konkurenčnih cenah
INFORMACIJE: 031 670 939

ODKUP ŽIVINE

• za domači in tuji trg • krave, biki, telice, teleta
INFORMACIJE: 041 985 001

ODKUP POLJŠČIN

Odkupujemo različne vrste doma pridelane zelenjave in sadja po konkurenčnih cenah. **INFORMACIJE: 031 748 229**

V boj za višjo odpravnino

Vseslovensko združenje malih delničarjev oporeka vrednostna iztisnjenih delnic Žičnic Vogel in RTC Krvavec, zato so vložili predloga za sodni preizkus denarne odpravnine delničarjem.

SIMON ŠUBIC

Ukanc, Grad – V Vseslovenskem združenju malih delničarjev (VZMD) pozivajo male delničarje, ki so bili lani iztisnjeni iz podjetij Žičnice

sklep o izključitvi manjšinskih delničarjev iz družbe po ceni 1,98 evra za delnico, v primeru iztisnitve malih delničarjev RTC Krvavec pa je glavni lastnik Alpska investicijska družba v lasti pod-

predloga za sodni preizkus denarne odpravnine tako delničarjem Žičnic Vogel Bohinj kot RTC Krvavca. V obeh primerih zatrjujejo, da cenitveno in revizorsko poročilo vsebujeta številne po-

delnico oz. dodatek v višini 686 odstotkov glede na prvotno denarno odpravnino, kar bi za 82 delničarjev znašalo skupno skoraj 223 tisoč evrov.

V ljubljanskem RRC pa pravijo, da so pri določitvi primerne odpravnine za manjšinske delničarje Žičnic Vogel ravnali striktno po zakonu o gospodarskih družbah. Pridobili so cenitveno poročilo pooblaščenega ocenjevalca, primernost cene delnice je potrdil tudi revizor, ki ga je imenovalo sodišče, sklep o prenosu delnic po izvršenem poplačilu kupnin pa je sprejela skupščina. »Pred skupščino so imeli delničarji v tridesetdnevem roku možnost vpogleda v celotno gradivo. Nihče od delničarjev ni pregledal gradiva ali zahteval kopije le-tega in se tudi ni aktivno udeležil skupščine,« je povedala direktorica ljubljanske družbe Tatjana Čufer. Cena delnice Žičnic Vogel Bohinj je bila tako zakonsko in vrednostno korektno definirana in delničarji ustrezno poplačani, je zagotovila Čuferjeva, ki je prepričana, da so v RRC ravnali skladno z aktualno zakonodajo, »čeprav bi lahko ceni delnice tudi oporekala, da je previsoka, še zlasti, ker je del žičniških naprav

na Voglu zaradi amortiziranosti potreben večmilijskih investicij.«

Stanje v RTC Krvavec je bistveno boljše

V primeru iztisnitve delničarjev RTC Krvavec pa v VZMD opozarjajo, da je bila pri določitvi vrednosti odpravnine 1,53 evra na delnico med drugim spregledana bistvena sprememba materialnega stanja družbe v obdobju med presečnim datumom cenitvenega poročila (31. oktober 2016) in datumom iztisnitve (23. november 2018). »Družba RTC Krvavec je po zadnjih javno dostopnih podatkih v letu 2017 izkazovala 0,47 milijona evrov čistega dobička oz. 0,42 evra na delnico, kar je 533-odstotno povečanje glede na leto 2016. Družba je konec leta 2017 izkazovala 12,3 milijona evrov kapitala, kar predstavlja 10,95 evra na delnico, prav tako pa je v preteklih letih znižala finančne obveznosti,« so sporočili. Izglasovana odpravnina tako glede na podatke iz 2017 dosega zgolj 14 odstotkov knjigovodske vrednosti delnice in le 3,6-kratnik čistega dobička, pričakovati pa je, da se je poslovanje v letu 2018 še dodatno izboljšalo, opozarjajo v VZMD.

Spremenjeno lastništvo Adrie Airways

Zgornji Brnik – Letalski prevoznik Adria Airways je pripojil družbo STBE in s tem povečal osnovni kapital družbe. Kapital se je po pripojitvi povečal z 1,5 na 3,28 milijona evrov, njen večinski lastnik pa je postal Stefan Beulertz, doslej 100-odstotni lastnik družbe STBE, poroča STA. STBE naj bi že pred časom za osem milijonov evrov kupila blagovno znamko Adria. Doslej je bila sicer 100-odstotna lastnica Adrie Airways družba AA International Aviation Holding, ki sodi pod okrilje družbe 4K Invest. Kot poudarjajo v Adrii Airways, pripojitev družbe STBE Adrii predstavlja enega izmed ukrepov za izboljšanje finančne moči in poslovanja družbe, s spremembo lastniške strukture pa se strategija družbe ni spremenila in ne bo vplivala na vodenje in dnevno poslovanje družbe. Družba bo po njihovih zagotovilih še naprej usmerjena v dolgoročno in stabilno rast.

Preko telefona o neplačanih prispevkih

Kranj – Delavce, ki si bodo na svoje mobilne telefone brezplačno naložili mobilno aplikacijo eDavki, bo finančna uprava vsak mesec preko telefona obveščala o morebitnih neplačanih prispevkih za socialno varnost. Aplikacija omogoča delavcem, da z nekaj kliki tudi za pretekla obdobja pridobijo informacijo o obračunanih in plačanih prispevkih.

Po prepričanju Vseslovenskega združenja malih delničarjev so bili delničarji iz podjetij Žičnice Vogel Bohinj in RTC Krvavec iztisnjeni s prenizko odpravnino. / Foto: Tina Dokl

Vogel Bohinj in RTC Krvavec, da se jim pridružijo pri prizadevanjih za dodatno denarno odpravnino za izključene delnice, ker da sta bili njihuni vrednosti prenizko ocenjeni. Ljubljanska družba RRC Računalniške storitve v lasti avstralskega poslovnega Anthonyja Tomažina je na skupščini aprila lani kot glavni delničar sprejela

jetnika Janeza Janše na novembrski skupščini potrdila ceno 1,53 evra za delnico. V družbi RRC odgovarjajo, da so bili delničarji Žičnic Vogel ustrezno poplačani, komentarja glede iztisnitve delničarjev RTC Krvavec pa zaradi odsotnosti Janeza Janše nismo uspeli pridobiti.

VZMD je na kranjsko okrožno sodišče vložil

manjkljivosti, zaradi katerih sta bili vrednosti družb in posamičnih delnic prikazani bistveno prenizko. Po izračunih njihovih strokovnih delavcev bi morala vrednost izključenih delnic Žičnic Vogel znašati med 10,64 in 15,57 evra, zato bi malim delničarjem lahko pripadala dodatna denarna odpravnina v višini 13,59 evra na

BKS Bank bo prevzela stranke od Alte Invest

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Potem ko je BKS Bank lani prevzela posle opravljanja investicijskih storitev za skoraj devet tisoč strank GBD – Gorenjske bozrnoposredniške družbe, je banka lani jeseni podpisala še pogodbo z Alto Invest o prenosu poslov in vrednostnih papirjev za okrog 28 tisoč njenih strank. Kot so sporočili iz BKS Bank, bodo prenos predvidoma izvedli prihodnji mesec, obstoječe pogodbe med strankami in Alto Invest pa

bodo ostale v veljavi, tako da strankam ne bo treba storiti ničesar. BKS Bank, ki ima v Sloveniji osem poslovnih enot (zadnjo med njimi je oktobra lani odprla v Kranju) ter še lizinskiško družbo BKS-leasing, bo s prevzemom poslov in vrednostnih papirjev od Alte Invest postala največja ponudnica poslov z vrednostnimi papirji v Sloveniji.

Družba Alta Invest je nastala iz borznoposredniških družb Medvešek Pušnik, Poteza in Publikum investicijske storitve.

Generali zaključil prevzem Adriatica Slovenice

Kranj – Zavarovalnica Generali je ta teden po pridobitvi vseh potrebnih soglasij zaključila prevzem zavarovalne družbe Adriatic Slovenica in družbe za upravljanje KD Skladi, zdaj pa bo začela postopek integracije Adriatica Slovenice in njenih odvisnih družb v sestavo zavarovalnice Generali v regiji srednje in vzhodne Evrope. Tako zavarovalnica Adriatic Slovenica kot KD Skladi se po deležu uvrščata na tretje mesto na slovenskem trgu.

Kako si s sodobnimi storitvami olajšamo vsakdan

Ko razmišljamo o tem, katera dejavnost je z razvojem pustila velik pečat na vsakodnevem življenju, večini od nas verjetno prve na misel pridejo telekomunikacije. Morda se nam tudi zdi, da se v bankah ni kaj dosti spremenilo. Vendar pa sta tehnologija in posluh za potrebe strank botrovala številnim izboljšavam in današnja izkušnja poslovanja z banko je popolnoma drugačna kot pred leti.

Ena izmed takih so gotovo najsodobnejše plačilne kartice. Debele denarnice s svežnjem bankovcev in kovancev so namreč preteklost. Ni nam več treba skrbeti za to, da imamo pri sebi dovolj gotovine za plačevanje obveznosti. S pojavom plačilnih kartic je namreč tudi plačevanje doživelo pravo revolucijo – od plačilnih kartic z magnetnimi trakovi prek kartic s čipom do brezstičnih kartic. »Plačevanje z brezstičnimi karticami je postalo samoumevno, z njimi pa lahko plačujemo skoraj povsod – hitro, preprosto in varno – kartico le prislonimo k plačilnemu terminalu in pri večjih nakupih plačilo potrdimo z vnosom številke PIN,« pojasnjuje Irma Kušter.

Gotovine tako praktično skoraj ne potrebujemo več, ko pa jo, je ta zaradi široke mreže bankomatov vedno na dosegu roke. Tudi bankomati se posodablajo in postajajo prijaznejši. »Najsodobnejši brezstični bankomati omogočajo dvige z brezstičnimi karticami. So hitri, priročni in varnejši, saj kartico k bankomatu le prislonimo, zato smo lahko brez strahu

Irma Kušter, vodja NLB Poslovalnice Kranj

pred t. i. skimmingom kot tudi brez strahu pred tem, da bi nam bankomat 'požrl' kartico,« še zaključuje sogovornica in vas vabi v NLB Poslovalnico Kranj.

Avtocesta zaradi nesreče tovornjaka zaprta več ur

SIMON ŠUBIC

Naklo – Zaradi prometne nesreče tovornega vozila je bila v sredo popoldan za več kot tri ure zaprta gorenjska avtocesta med Podtaborom in Strahinjem v smeri Ljubljane. Nesreča se je okoli 16.30 zgodila pred viaduktom Tržiška Bistrica. S policije so sporočili, da je voznik tovornega vozila zaradi zdravstvenih težav trčil v odbojno ograjo med obema smernima voziščema avtoceste, pri tem pa se je lažje poškodoval. Tovorno vozilo je po trčenju ostalo na kolesih, vendar obrnjeno preko celotne avtoceste, zato je bil promet do odstranitve vozila onemogočen. Precej vozil je tudi ostalo v koloni na

zaprtem delu avtoceste, vsa (z izjemo tovornih vozil) so policisti dlje časa pod nadzorom spuščali z avtoceste. Promet se je znova sprostil malo pred 20. uro, a sta oba prehitevalna pasova (proti Kranju in Jesenicam) še ostala zaprta.

V intervenciji so sodelovali tudi kranjski poklicni gasilci, ki so preprečili nadaljnje iztekanje goriva iz predtega rezervoarja tovornega vozila, posuli izteklo gorivo, odklopili akumulatorje, preverili naloženi tovor, prečrpali približno 200 litrov preostalega goriva iz rezervoarja, razsvetljevali kraj nesreče in pomagali kranjskim reševalcem pri prenosu poškodovanega voznika do reševalnega vozila.

Vse nesreče zaradi divjadi

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so v tork obravnavali štiri prometne nesreče, prav vse zaradi povoženja divjadi, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Vozniki so v divjad trčili trikrat na Belci in enkrat na Jeprci. Tudi sicer je bilo v tem mesecu veliko takšnih nesreč, in sicer v Spodnjih Dupljah, na Blejski Dobravi, Spodnji Lipnici, v Tenešah, na glavni cesti Žirovnica–Lesce, v Besnici in Tabrah. Vse nesreče razen v Tabrah so se zgodile jutraj ali zvečer, ko je bilo že temno.

Policisti voznike pozivajo k večji previdnosti na območjih, kjer srečujejo divjad in kjer so na to opozorjeni s prometno signalizacijo. »Žival trčenja ne more preprečiti, vozniki jo lahko,« poudarjajo. Do največ povoženj divjadi prihaja na cestah Kranj–Lahovče, Bled–Bohinj, Križe pri Trziču–Golnik–Mlaka pri Kranju, Trzič–Podlublje – Ljubelj, Polica–Mlaka pri Kranju, Podbrezje–Podnart–Radovljica, Žiri–Škofja Loka, Kranj–Jezerko, Kranj–Jeprca in Mojstrana–Kranjska Gora (predvsem Belca in Tabre).

V Škofji Loki šest ur nadzirali promet

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – V Škofji Loki je v sredo približno šest ur potekal poostren nadzor prometa, ki so ga škofjeloški policisti izvedli s pomočjo drugih policijskih enot. Skupno so ugotovili 69 kršitev, največ (trideset kršitev) zaradi uporabe mobilnega telefona med vožnjo in neuporabe varnostnega pasu (dvajset kršitev).

Med odkritimi kršitelji so bili še voznik, ki je bil

pozitiven na hitri test za prepovedane droge, voznik brez veljavnega vozniškega dovoljenja in voznik, ki je ob omejitvi 50 km/h vozil s hitrostjo 71 km/h. Obravnavali so tudi kršitve, povezane z nepravilno stranjo vožnje, neupoštevanjem prometne signalizacije ter z razvrščanjem na križišču in nepravilnostjo pri prevozu psa. Med izvajanjem nadzora so sedem pešcev zasačili tudi pri nepravilnem prečkanju ceste.

Ukradel mobilnik

Kranj – Kranjski policisti so pred dnevi zaradi drzne tatvine obravnavali moškega, ki je v trgovini nepazljivi stranki iz nakupovalne košarice ukradel vrednejši mobilni telefon. Osumljenca so hitro odkrili in mu telefon zasegli.

Odškodnina namesto odstrela

Na Okrajnem sodišču v Škofji Loki se je s poravnavo končala pravda, v kateri je lovec Drago Žakelj od Lovske družine Žiri zahteval razveljavitev prepovedi odstrela srnjaka.

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Lovska družina (LD) Žiri je leta 2017 svojega člana Draga Žaklja kaznovala z enoletno prepovedjo odstrela srnjaka, ker ni izpolnjeval svojih obveznosti. Žakelj se je v prepričanju, da se mu je zgodila krivica, odločil pravico poiskati na sodišču. Pred Okrajnim sodiščem v Škofji Loki je sprožil pravni postopek za razveljavitev sklepa o prepovedi odstrela srnjaka, ob tem pa naj bi mu lovska družina v prihodnji lovski sezoni določila dodaten odstrel srnjaka, kot bi mu sicer pripadalo. Lovska pravda se je pred kratkim končala s sklenitvijo poravnave, po kateri tožniku namesto dodatnega odstrela pripada odškodnina 250 evrov, kakršna je po ceniku Lovske zveze Slovenije vrednost običajnega srnjaka, je razložil Žakljev odvetnik Aljoša Drobnič.

LD Žiri, ki jo vodi starešina Dare Hudolin, je Žaklju naložila kazen prepovedi lova na srnjaka, ker leta 2016 ni izpolnil vseh članskih dolžnosti. Ko je bil namreč na vrsti za obvezno dežurstvo v društvenih prostorih, da tam po opravljenem lovu postreže lovca, tega ni opravil. V poslovniku LD Žiri imajo za takšno kršitev predvideno kazen izgube

Žirovski lovec Drago Žakelj (desno, ob njem odvetnik Aljoša Drobnič) se je odločil, da pravico poišče na sodišču. / Foto: Simon Šubic

pravice do odstrela srnjaka v naslednjem letu.

Žakelj je za medije pojasnil, da je na dežurstvo pozabil. Šele iz vabila na naslednji redni letni občni zbor je razbral, da nima pravice do odstrela srnjaka za tekoče leto; poleg njega je enaka kazen doletela še enega člana. Medtem ko je slednji kazen sprejel, pa se Žakelj z njo ni strinjal. Priznava sicer, da ni opravil 15-urnega dežurstva, a je zato opravil 22 ur in pol dela na lovišču, kar je fizično celo zahtevnejše od dežurstva. Odločil se je, da svojo pravico skuša doseči po pravilih lovske družine. V pritožbenem postopku pa naj bi lovska družina

storila tudi postopkovno napako, saj Žakelj po zavrnitvi pritožbe s strani upravne odbora ni imel možnosti pritožbe na drugo stopnjo – na občni zbor. Poleg tega je Žakelj opozoril, da je sklep o prepovedi prejel več kot pol leta po očitani kršitvi pravil, čeprav ta tudi pravijo, da disciplinski postopki zastarajo v pol leta.

Nepopustljivemu lovcu tako ni preostalo drugega, kot da se obrne še na škofjeloško sodišče, ki je pravdo začelo obravnavati konec leta 2018. V želji, da pride do primerne poravnave, so se na sodišču skupno zvrstili kar štiri naroki, vmes pa so v LD Žiri tudi obnovili

postopek, tako da je Žakljevo pritožbo obravnaval še občni zbor kot drugostopenjski organ in jo enako kot upravni odbor zavrnil. Kot že rečeno, sta Drago Žakelj in starešina LD Žiri Dare Hudolin na zadnjem, četrtem naroku na škofjeloškem sodišču vendarle sklenila poravnavo, po kateri se Žaklju namesto dodatnega odstrela prizna odškodnina v višini 250 evrov.

Kljub nenavadni pravdi se menda odnosi v lovski družini niso porušili, Žakelj tudi ostaja njen član. Ker je že leta 2017 izpolnil vse svoje delovne obveznosti, je imel lani povsem običajno lovsko sezono, pripadel mu je tudi lov na srnjaka.

Neuspela dražba Kordeževe hiše

V tork se je na okrajnem sodišču v Radovljici odvijala sodna dražba, na kateri je sodišče neuspešno poskušalo prodati polovico nekdanje družinske hiše Kordeževih na Lancovem.

ANDRAŽ SODJA

Radovljica – Na okrajnem sodišču v Radovljici so v tork na javni dražbi neuspešno poskušali prodati polovico stanovanjske hiše na Lancovem, ki je bila v preteklosti v lasti nekdanjega direktorja Merkurja Bineta Kordeža, zdaj pa je polovična lastnica hiše njegova hči Špela Kordež, druga polovica pa je v lasti nepremičninskega podjetja Zelena hiša oziroma po novem PSN6. Na sodišču sta se namreč srečala le pooblaščenca obeh lastnikov hiše – za podjetje PSN6 Nadja Tavčar in za Kordeževo hčer Aleš Pretnar, ki je prišel na dražbo uveljavljat predkupno pravico za polovično solastnino. Pretnar je namreč sodnici Pavlini Drmota pojasnil,

Na dražbi so leta 2014 že prodali hišo Bineta Kordeža v Lescah, zdaj skušajo prodati še polovico hiše na Lancovem (na sliki), ki jo je Kordež že leta 2010 prepisal na hčer.

da Špela Kordež nastopa kot predkupna upravičenka, saj je polovična lastnica in ni dolžnica nobenega od treh upnikov – Merkurja, Faktor banke in Zelene hiše – PSN6. Dražba se je

tako hitro končala, ponovno pa bo sklicana samo na predlog upnikov.

Polovico hiše je Kordež že leta 2010, preden so ga banke odstavile z vrha Merkurja, prepisal na hčer. Stečajna

upraviteljica Merkurja je leta 2012 vložila tožbo za izpodbijanje darilne pogodbe, leta 2016 pa je bila sklenjena sodna poravnava, na podlagi katere je bila vpisana hipoteka. Kmalu zatem je stečajna upraviteljica vložila tudi predlog za izvršbo, ki je postal pravno-močen konec januarja lani.

Hiša na Lancovem se je že prodajala v izvršilnem postopku leta 2014, ko sta bili razpisani dve neuspešni dražbi. Istega leta pa je sodišče prodalo tudi novo vilo v Lescah, ocenjeno na 681 tisoč evrov, kjer je polovični delež kupila Zelena hiša, ki je kot upnica že predtem pridobila polovični lastniški delež. Hišo pa je zatem kupilo podjetje Terra Australis avstralskega podjetnika slovenskega rodu Anthonyja Tomažina.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

zdravje & lepota

Vse več verbalnega nasilja pacientov

Zdravstveni dom (ZD) Tržič širijo z dejavnostmi, prostorsko pa so utesnjeni. Direktor Iztok Tomazin je poudaril nekaj aktualnih tem in pereč problem: vse večje verbalno nasilje pacientov.

SUZANA P. KOVAČIČ

Stavbo ZD Tržič so zgradili pred več kot šestdesetimi leti, visoki stroški so zato z vzdrževanjem, je opozoril direktor ZD Tržič Iztok Tomazin. Poteka energetska sanacija vzhodnega dela fasade, kjer je že zamakalo. »Sanacija je sicer neracionalna, vendar nujna.« Tomazin je vesel županove obljube o gradnji prizidka zahodnega trakta ZD, s katerim bo ZD pridobil čez tristo kvadratnih metrov površin za fizioterapijo, ki je dobro opremljena, a se duši v prostorski stiski; imajo npr. enega najsodobnejših fizioterapevtskih laserjev v državi, edinega takšnega na Gorenjskem. Dodatni prostori bodo namenjeni referenčnim in zobnim ambulantam ter zdravstveno-vzgojnemu centru. »Lastnica stavbe je Občina

Tržič, mi jo imamo v brezplačnem najemu in skrbimo zanjo, z občino pa si delimo strošek investicijsko-vzdrževalnih del. Načrt za dozidavo je narejen, ureja se papirologija in konec tega ali začetek naslednjega leta upamo na začetek gradnje. Investicija je ocenjena na blizu milijon evrov, kar naj bi pretežno pokrila občina.«

Urgentnih prevozov okrog štiristo na leto

ZD Tržič od občine še pričakuje obljubljeni nakazilo polovice zneska za novo 175 tisoč evrov vredno urgentno reševalno vozilo, ki so ga kupili lani in ga že uporabljajo. Zdaj imajo na voljo štiri reševalna vozila, kar komaj zadostuje. Vse več je nenujnih prevozov, urgentnih z izvozom z opozorilnimi znaki pa okrog štiristo na leto, kar je za majhno občino veliko. Lani so kupi-

Dolgoletni direktor ZD Tržič prim. dr. Iztok Tomazin, dr. med., ob novem reševalnem vozilu / FOTO: TINA DOKL

li tudi novo vozilo za urgentnega zdravnika, ki ga je ob sodelovanju občine sofi-

nanciralo ministrstvo. Iztok Tomazin, tudi zdravnik družinske in urgentne

medicine, je opozoril na preobremenjenost družinskih timov, o čemer v zadnjem času pogosto poročamo. V Tržiču nove paciente vpisuje dr. Talerjeva, ostali zdravniki izjemoma. Eno specializantko sicer imajo, težava pa je bližajoča se upokojitev več zdravnikov. Kot pereč problem je poudaril vse večjo agresijo pacientov v ambulantah primarnega zdravstva, ki po njegovi oceni kljub aktual-

danes? Diabetologa še imajo, za okulista je razpis, a ga ne dobijo. Rentgenologinja dela pogodbeno; a koliko časa še? Specialistov manjka, dodatno delo pa raje opravljajo pri zasebnikih, ki jih lahko bolje plačajo, ugotavlja Tomazin. Zdravnika za medicino dela, prometa in športa si želijo, financirali bi ga skupaj z ZD Bled, celo kandidatko imajo, pa specializacija trenutno ni možna, zato so se

»Vse več je verbalnega nasilja predvsem do medicinskih sester, kajti ljudje svoje frustracije zaradi nezadovoljstva z zdravstvenim sistemom v celoti rešujejo na primarnem nivoju, kjer smo najmanj krivi za to. To se dogaja dnevno, intenzivno se ukvarjamo s tem.«

nim problemom še zelo dobro deluje, a ga skrbi, da ne bo več dolgo tako. »Vse več je verbalnega nasilja predvsem do medicinskih sester, kajti ljudje svoje frustracije zaradi nezadovoljstva z zdravstvenim sistemom v celoti rešujejo na primarnem nivoju, kjer smo najmanj krivi za to. To se dogaja dnevno, intenzivno se ukvarjamo s tem.«

Za okulista razpis, a ga ne dobijo

V preteklosti je bil ZD Tržič s specialisti eden najbolje »opremljenih« manjših zdravstvenih domov. Pa

pritožili na zdravniško zbornico in ministrstvo, podpira jih tudi občina. »Če bi zdravnika imeli, zaposlenim v tržičkih kolektivih na te preglede več ne bi bilo treba hoditi v druge kraje.« Kot je še opozoril sogovornik, je Tržič ena redkih občin, kjer še ni zaživel sistem prvih posredovalcev, čeprav sta tako občina kot zdravstveni dom vse naredila za to, da bi. Mreža defibrilatorjev se namreč širi, zasluge pri tem ima tudi Rotary klub Tržič Naklo, zdravstveni dom pa dobro sodeluje tudi z Gorsko reševalno službo Tržič.

Kadim, pa kaj

Ob svetovnem dnevu boja proti kajenju, ki ga obeležujemo 31. januarja, je pulmolog Joško Fajdiga iz jeseniške bolnišnice v zanimivem predavanju opozoril na škodljivost kajenja.

URŠA PETERNEL

Kaj naj pove nekadilec kadilcu o kajenju? Kaj naj nekdo, ki meda še nikoli okusil ni, pove o sladkosti meda? Takole je pulmolog Joško Fajdiga, dr. med., iz Splošne bolnišnice Jesenice začel predavanje z naslovom Kadim, pa kaj, ki ga je pripravil ob 31. januarju, svetovnem dnevu boja proti kajenju. Na duhovit način je poslušalcem predstavil, kako zvita je tobačna indus-

tريا, in se dotaknil vseh mitov, s pomočjo katerih trgovci skušajo premamiti potrošnike s tobakom. Zakaj je torej kajenje "koristno"? Naštel je več mitov, ki veljajo med kadilci. Med njimi so denimo, da kajenje kadilca pomirja. Mnogi so prepričani, da kajenje preprečuje nekontrolirano naraščanje telesne teže. Kajenje kadilcu omogoči več časa za počitek tako doma kot na delu in s tem prepreči brezglavo hiteenje. Kajenje odganja žuželke (denimo komarje). In Fajdigov ironični dodatek: "Kadi-

Tobačna industrija se zaveda, da je najbolje, da kaditi začnejo že otroci ali mladostniki. Ko postanejo odvisni, so zanesljivi kupci za dolga desetletja. V poznih dvajsetih namreč kaditi začnejo le redki.

lec s kajenjem 'hrani' državni proračun (DDV znaša 22 odstotkov) in na ta način posredno skrbi za vse državljanke. Posledice kajenja na zdravju omogočajo zaposlitev številnih zdravstvenih delavcev ..."

A v resnici je kajenje zelo škodljivo, opozarja zdravnik. "Povzroča pojav odvisnosti. Je dejavnik tveganja za raz-

voj ateroskleroze, ki prizadene tako koronarne arterije kot arterije udov in možganske arterije. Sproži nastanek nekaterih drugih kroničnih bolezni, kot so kronična obstruktivna pljučna bolezen (KOPB), pljučni emfizem. Odgovorno je za nastanek raka na številnih organih, kot so ustna votlina, žrelo, grlo, pljuča, požiralnik, želodec, trebušna slinavka, ledvice, sečni mehur, prostata, maternični vrat, za levkemijo ... Vpliva na znižanje kostne gostote pri ženskah po menopavzi." Posebej škodljivo je kajenje v nosečnosti, saj poveča tveganje za prezgodnji porod, nizko porodno težo in sindrom nenadne smrti novorojenčka. Kot poudarja Fajdiga, je škodljivo tudi pasivno kajenje.

Pulmolog Joško Fajdiga, dr. med., spec. int., iz Splošne bolnišnice Jesenice

Kot meni Fajdiga, bi se vsak kadilec moral vprašati, ali je kajenje nekaj, kar si iskreno želi in kar mu je v veselje. Ali pa se čuti nemočnega in tega ne bi rad več počel? Za vse, ki si želijo prenehati kaditi, obstajajo rešitve. Pri CINDI Slovenija poteka program opuščanja kajenja,

imajo tudi svetovalni telefon. V zdravstvenih domovih, denimo na Jesenicah in v Radovljici, potekajo brezplačni individualni programi opuščanja kajenja, za katere ni potrebna napotnica. Odločitev za prenehanje kajenja je odločitev za zdravje.

In še z vidika stroškov: kadilec, ki pokadi škatlico cigaret vsak dan, v dvajsetih letih za cigarete zapravi skoraj 25 tisoč evrov. "Toliko stane renault grand scenic ali katerikoli golf," dodaja Fajdiga.

AKTUALNO

Gripa ogroža mlajšega bolnika

SUZANA P. KOVAČIČ

V Splošni bolnišnici Jesenice imajo trenutno hospitaliziranih pet bolnikov z dokazano gripo (influenca tipa A). »Hospitalizirani so zaradi pridružene pljučnice, potreb po kisiku in

ostale podpirne terapije in nege. V enoti intenzivne internistične terapije je hospitaliziran tudi mlajši bolnik s hudimi zapleti okužbe z virusom influence tipa A, njegovo stanje je zelo resno. Sicer je enota intenzivne terapije povsem polna, tako da trenutno interni oddelek težko sprejme še kakšnega

prizadetega bolnika. Ponovno opozarjam na popolnoma neprimerne prostore, kjer je enota, kjer skrbimo za najbolj ogrožene bolnike,« je sporočil prim. Igor Rus, spec. interne medicine, predstojnik internistične službe v SB Jesenice. Od začetka januarja so v bolnišnici obravnavali 35 bolnikov z dokaza-

no okužbo z virusom influence, predvsem zaradi hudih zapletov. Žal je en bolnik tudi umrl. »Poleg popolne zasedenosti v intenzivni enoti je prezaseden interni oddelek, bolniki so nameščeni tudi v zasilnih posteljah. Nemogoče je izvajati izolacijske ukrepe. Ponovno se je potrdilo dejstvo, da je bolnišnica premajhna, zastarela in da Gorenjska nujno potrebuje novo sodobno bolnišnico,« je še opozoril Rus.

Izzivi vodenja zdravstvenih ustanov

Na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru so pripravili okroglo mizo, na kateri so razpravljali o izzivih, s katerimi se srečujejo vodje zdravstvenih ustanov pri nas. Največji izziv predstavlja kadrovanje.

NEŽA ROZMAN

V vrhu slovenske politike in tudi v splošnih razpravah je zdravstvo večkrat osrednja tema. Tokrat so se ga na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju lotili iz druge perspektive – z vidika menedžmenta. Dekan fakultete Iztok Podbregar je kot moderator okrogle mize z naslovom Izzivi managementa v zdravstvu gostil Jožeta Veternika, direktorja zavoda Osnovno zdravstvo Gorenjske, Janeza Poklukarja, direktorja Splošne bolnišnice Jesenice, in Mirka Stoparja, generalnega direktorja direktorata za zdravstveno ekonomiko ministrstva za zdravje.

da, je zastarela bolnišnična infrastruktura, ki po Poklukarjevih besedah napoveduje le še nekaj desetletij delovanja zavoda v tej obliki. Tudi Osnovno zdravstvo Gorenjske posluje dobro,

Državni sekretar Mirko Stopar se je z določenimi očitki strinjal, a dodal, da ima Slovenija primarno zdravstvo urejeno na zelo visokem nivoju, kar pričajo obiski iz tujih držav, ki želijo naš sistem posnemati.

saj so po besedah direktorja Veternika zelo dobro organizirani – imajo centralizirano organizacijo, eno upravo, en proračun in s tem

Če se država in stroka ne bosta uskladili, lahko zdravstvo hitro doživi kolaps, so bili enotni govorniki: (z leve) Iztok Podbregar, Janez Poklukar, Mirko Stopar in Jože Veternik.

Rdeča nit debate je bilo vodenje zdravstvenih ustanov v Sloveniji, glede na dane pogoje – omejena sredstva, tu in tam neugodna zakonodaja, kadrovski odlivi in podobno. Janez Poklukar je predstavil jese niško bolnišnico kot primer dobre prakse finančne sanacije javnega zavoda, ki so jo začeli v letu 2014 in jo do danes že uspešno izpeljali. V okviru sanacije so si zastavili dva cilja, in sicer omejitev odhodkov ter večjo ponudbo storitev. Oboje so dosegli, a obenem so se v teh letih soočili z neuravnoteženostjo kadra. Prav kader je v kriznem času odhajal na delovna mesta v druge ustanove ali je zapuščal delovna mesta, ki morajo biti pokrita 24 ur na dan vse dni v letu; takšnih je v jese niški bolnišnici okoli petdeset. Drug problem, ki se je pokazal med finančno sanacijo zavo-

manj administracije. Pri vodenju javnega zavoda je Veternik pokazal na problem, da kadra ne more primerno nagraditi, s tem pa nastajajo težave glede motivacije zaposlenih, da bi delali več in bolje. Veternik je še dodal, da je zakonodaja zastarela in da ne omogoča opravljanja storitev na višjem nivoju. Državni sekretar Mirko Stopar se je z določenimi očitki strinjal, a dodal, da ima Slovenija primarno zdravstvo urejeno na zelo visokem nivoju, kar pričajo tudi obiski iz tujih držav, ki želijo slovenski sistem posnemati v svojih državah. Za ureditev zdravstva, ki bo po njegovih besedah letos doživelo kar nekaj pretresov, je treba uvesti enotni informacijski sistem in zavodom dati večjo samostojnost, direktorjem zavodov pa večja pooblastila.

gorenjske lekarne

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Otroci niso pomanjšani odrasli

Z vidika uporabe zdravil je otrok oseba od rojstva do dvanajstega leta starosti. Skozi rast in razvoj otrok doživi številne spremembe v telesni sestavi ter razvosti in delovanju organov. Za učinkovitost in varnost zdravil so zelo pomembne razlike v delovanju prebavil, dozorelosti mehanizmov presnavljanja in izločanja zdravil skozi ledvice in jetra ter dozorelosti krvno-možganske pregrade.

Otrokom prilagojena zdravila

Preračunavanje odmerkov zdravil za otroke v posameznih starostnih obdobjih je zahtevno, saj se upošteva vse značilnosti v razvoju otroka, kot so na primer starost, telesna masa in telesna površina. Pri otrocih se večinoma uporabljajo zdravila, ki so že dobro preizkušena. Najpogostejše farmacevtske oblike zdravil, ki so za otroke tudi najbolj sprejemljive, so kapljice, sirupi, suspenzije in svečke. Velikokrat pa nimamo na voljo zdravila v primerni obliki ali odmerku. Takrat farmacevt v lekarni po navodilu zdravnika izdelava ustrezno zdravilo, na primer praške, v zadnjem času pa vse bolj v ospredje prihajajo tudi sirupi, raztopine in suspenzije, pri katerih z uporabo primerne podlage izboljšamo okus. Zdravilu farmacevt priloži ustrezno brizgo, s katero lahko starši otrokom odmerijo pravilno količino zdravila. Izdelava takega zdravila je zahtevna, zato je nanj potrebno počakati določen čas.

Pasti samozdravljenja pri otrocih

Pri blažjih zdravstvenih težavah se pri otroku pogosto odločimo za samozdravljenje oziroma za uporabo zdravil in pripravkov brez recepta. Tega se poslužujemo le takrat, ko ugotovimo, da je zdravstveno stanje primerno za samozdravljenje, prepoznamo simptome oz. znake bolezni in znamo izbrati primerno zdravilo ter upoštevati priložena navodila za uporabo. Če težave kljub samozdravljenju v nekaj dneh ne minejo, je treba obiskati zdravnika.

Velja poudariti, da otrokom ne moremo preprosto dati le manjšega odmerka zdravila za odrasle, čeprav imajo enake simptome in smo sami imeli z zdravljenjem pozitivno izkušnjo. Zdravilo pri otroku morda ne bo učinkovito, lahko pa mu celo resno škodi.

V nadaljevanju izpostavljam dva primera uporabe široko dostopnih zdravil pri otrocih, ki se dobijo v lekarnah brez recepta. Gre za redke primere, ki pa imajo lahko hujše posledice.

Ena izmed učinkovin, ki je lahko nevarna za otroke, je na primer acetilsalicilna kislina. Aspirin, ki vsebuje acetilsalicilno kislino, se že vrsto let uporablja za lajšanje bolečine ter zniževanje zvišane telesne temperature. Jemanje acetilsalicilne kisline lahko pri otrocih povzroči redek, a hud zaplet, imenovan Reyev sindrom. Gre za obolenje, ki povzroča resne okvare jeter in možganov in lahko vodi tudi do smrti. Zaradi tega uporaba

zdravila z omenjeno učinkovino pri otrocih, mlajših od 12 let, ni priporočena.

V primeru noric pa se je priporočljivo izogibati uporabi učinkovine ibuprofen. Ta spada med nesteroidne protivnetne učinkovine in je v lekarnah dosegljiva tudi v zdravilih, ki se dobijo brez recepta (Brufen, Ibubel, Ibacut). Opazili so, da so se v posameznih primerih med okužbo z noricami pojavili resni infektivski zapleti na koži in mehkih tkivih, kar je sovpadalo s sočasnim jemanjem nesteroidnih protivnetnih zdravil.

Na splošno razširjeno mnenje je, da imajo pripravki naravnega izvora blažje učinke, so manj škodljivi in zato varni tudi za otroke. Ob nepravilni uporabi pa v resnici temu ni tako. Pri mlajših otrocih se na primer odsvetuje uporaba zdravilnih rastlin s pomirjevalnim in uspavalnim učinkom. Prav tako se pri otrocih ne sme uporabljati rastlin z odvajalnim učinkom (sena ali krhlika), ker lahko zelo hitro povzročijo dehidracijo in elektrolitsko neravnovesje.

Tudi za vitaminsko-mineralne pripravke pogosto prevlada mišljenje »več je bolje«. Pri uživanju izdelka z vitamini in minerali upoštevamo priporočilo glede na otrokovo starost. Nevarnost lahko nastane, kadar otrok dlje časa uživa prekoračene odmerke (na primer uporaba več izdelkov z vitaminom D).

Otroci nas posnemajo

Ena izmed najpogostejših nenamernih zastrupitev pri otrocih je zastrupitev z zdravili. Nemaokrat otroci želijo posnemati odrasle, zato v njihovi prisotnosti zdravil nikakor ne poimenujemo s sladkorčkom, bombončkom, čudežno tabletko in podobnimi izrazi. Vedno pazimo, da vsa zdravila hranimo nedosegljivo otrokom.

Vsa vprašanja in dvome, ki jih imamo, je treba razrešiti, preden otroku začnemo dajati zdravilo. Pred vsako uporabo zdravila se torej prepričajmo, da je zdravilo varno in primerno za otroka, in povprašajmo za nasvet zdravnika ali farmacevta v lekarni.

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

TERAPIJA

Vrtoglavico lahko uspešno odpravimo

K Bernardu Nikšiču, magistru fizioterapije, pogosto pridejo pacienti, ki jih muči vrtoglavica in jim je z vso dosedanjo zdravstveno oskrbo ni uspelo odpraviti. To so pacienti, kot poudarja Nikšič, ki imajo dejansko težavo z vrtoglavico, a jim nobena klinična slika tega objektivno ne pokaže. Rešitev obstaja!

Vrtoglavica je obširno področje, pri katerem se pogosto vzroki ne rešujejo ustrezno. V 80 odstotkih je vzrok za vrtoglavico v vratnih vretencih, ker prihaja do pritiska na ganglije, ki so povezani s srednjim ušesom. Osnovni vzrok je torej čisto mehanski, ki ga lahko uspešno odpravimo, in ne neka težka patologija,« je uvodoma poudaril Bernard (Nado)

more dokazati. Tudi zdravila za vrtoglavico niso rešitev, opozarja Nikšič, še manj nepravilno izvajanje vaj. Težava je v tem, da te metode delujejo bolj kot blaženje težav in se ne posvečajo vzroku težave. Kot ugotavlja Bernard Nikšič, žal tudi zdravniki niso izobraženi za diagnosticiranje in prepoznavanje funkcionalnih (mehanskih) blokad v telesu, kot tudi za njihovo reševanje ne, čeprav

nošenju čelade), vnetju vratnega dela zaradi znojenja in prepiha ... Posledice naštetega so zategovanje zadnje ligamentne opne in s tem pritisk na krvne žile, ki ne morejo več normalno opravljati svoje funkcije oskrbe s krvjo. Pojavijo se bolečine, vrtoglavica. Vrtoglavica (vertigo) se lahko pokaže na več načinov, pojasni Nikšič. Bolnik ima vtis, da se predmeti obračajo okrog njega (objektivni

vertigo) ali da tone, pada (subjektivni vertigo). Spremljajo ga lahko slabost, bruhanje, oslabelelost. Lahko pride do posameznih motenj vida, dvojnega vida, otežene izgovarjave, prehodne gluhosti, zibajoče hoje, glavobolov (tilnik), izgube občutka dotika na polovici telesa, celo kratkotrajne izgube zavesti.

Neinvazivno odpravljanje vzrokov vrtoglavice

V Nado centru zdravja so razvili natančno določene položaje, v katerih diagnosticirajo vzrok vrtoglavice, za odpravljanje pa so prav tako na podlagi znanja in izkušenj razvili tehniko raztezanja z neinvazivno tera-

Vzrok za vrtoglavico je v 80 odstotkih v vratnih vretencih, čisto mehanski. V Nado centru ga uspešno odpravijo.

pijo, tako imenovanim ekstenzomatom. Če vrtoglavici niso pridružene še kakšne druge težave, zadostuje že do pet terapij, sicer svetujejo deset terapij, ki so običajno zgoščene v dva meseca. »Včasih terapijo kombiniramo z akupunkturo, vse s ciljem, da se pacientu čim hitreje izboljša stanje. Kombinacijo z akupunkturo še zlasti priporočam pri akutnih stanjih. Simptomi vrtoglavice, bolečin v vratu in izčrpanosti v tem primeru običajno izzvenijo že po največ treh terapijah,« je pojasnil sogovornik.

Čim naravnjeje odpravljanje bolečin

Bolj kot formalna izobrazba, ki sicer na papirju doka-

zuje določeno strokovno znanje Bernarda Nikšiča, in bolj kot farmacevtsko lajšanje tegob in bolečin ga je vedno zanimalo, kaj je tisto, s čimer lahko na neinvaziven način oziroma čim bolj naravno prispeva k odpravljanju vzrokov bolečine. To področje raziskuje že skoraj dvajset let, predvsem pa je pomembno, da ima rešitve in uspešne rezultate. In da si za vsakega pacienta vzame dovolj časa, prvi pregled pri njem traja najmanj eno uro. V Nado centru zdravja, tudi na lokaciji v Ljubljani, so pogosto rešila na bilka pacientom tudi z najtežjimi diagnozami. Nado center zdravja je specializiran za zdravljenje raznih problematičnih okvar hrbtenice. Poseben poudarek je na dekompresijski terapiji hrbtenice (DTK), za katero velja, da je najučinkovitejša od pomožnih procedur v fizikalni medicini in rehabilitaciji. Še učinkoviteje z vidika zdravja pa bi bilo, če bi se pacienti za pregled in obravnavo pri njih odločili pravočasno – ne šele takrat, ko v osebni stiski potrebujejo drugo mnenje.

Bernard (Nado) Nikšič s fizioterapevtoma v Nado centru zdravja v Ljubljani / Foto: Tina Dokl

Nikšič, ustanovitelj več Nado centrov na Hrvaškem in enega nam prav blizu – v Ljubljani.

Uradna diagnoza je lahko presplošna

Za postavitev diagnoze in zdravljenje vratne vrtoglavice (cervikalni vertigo) ne potrebujete dolgega čakanja v vrsti za pregled pri raznih specialistih. Postavljena uradna medicinska diagnoza – degenerativna sprememba v vratnih vretencih – je lahko tudi presplošna. Nikšič na podlagi dolgoletnih izkušenj opaža še, da se v veliko primerih pacientom za vrtoglavico pripisuje psihični vzrok, ker drugih vzrokov zdravniki enostavno niso mogli določiti, ker niso odkrili patološkega stanja z rentgensko sliko, magnetno resonanco ali krvnimi testi. V zvezi z vrtoglavico se največkrat omenja stres, ki pa ne more biti izgovor za vse, česar v fizičnem dojemaju medicina ne

so te zelo pogoste in lahko povzročijo velike zdravstvene težave. To je problematika, ki se bo v prihodnosti morala rešiti, verjetno s pomočjo izobraževanja fizioterapevtov (na področju manualne medicine), saj so zdravniki objektivno preobremenjeni, napoveduje sogovornik.

Pojav vrtoglavice

Vrtoglavica poslabšuje kakovost vsakdanjih aktivnosti pri ljudeh, ki se z njo spoprijemajo. Da je v sodobnem načinu življenja pogosta, se Bernard Nikšič ne čudi. Do nje mnogokrat prihaja zaradi obremenjenosti položaja glave pri delu z računalnikom, pisanju, prisilno nagnjenem položaju pri poklicih, kot so frizerke, stomatologi, delavci za proizvodnim trakom, tekstilni delavci. Do vrtoglavice prihaja po poškodbah v vratu (po prometnih nesrečah, skakanju v vodo na glavo,

V Nado centru so razvili natančno določene položaje, v katerih diagnosticirajo vzrok vrtoglavice, za njeno odpravljanje pa so prav tako na podlagi znanja in izkušenj razvili tehniko raztezanja z neinvazivno terapijo, tako imenovanim ekstenzomatom. Če vrtoglavici niso pridružene še kakšne druge težave, zadostuje že do pet terapij, sicer svetujejo deset terapij, ki so običajno zgoščene v dva meseca.

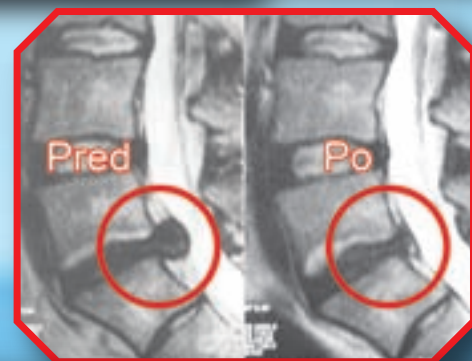
+386(0)1 235-1-999
Zaloška cesta 167, LJUBLJANA
info@nado.si
www.nado.si

Odprti smo: PON-PET, 08:00 - 14:00 ali 14:00 - 20:00

CENTER ZA DEKOMPRESIJSKO TERAPIJO HRBTENICE V SLOVENIJI

**IMATE BOLEČINE V HRBTU?
MI IMAMO REŠITEV!**

Neoperativna Dekompresijska Terapija Hrbtenice (DTH) (raztezanje hrbtenice z ekstenzomatom) zdravi:

- ✓ bolečine v hrbtenici
- ✓ diskus hernijo
- ✓ spondilolistezo
- ✓ skoliozo
- ✓ mravljinca v rokah in nogah
- ✓ išias
- ✓ degenerativne spremembe diska
- ✓ vrtoglavico in glavobole
- ✓ artrozo majhnih sklepov
- ✓ športne poškodbe

DTH - znanstveno dokazana kot najbolj učinkovita terapija pri degerativnih spremembah na hrbtenici.

SPROSTITIV

Energijske točke boste začutili

Terme Dobrna ležijo na območju energetskega parka, katerega energijske točke lahko blagodejno vplivajo na psihološko stanje in občutenje ter tudi na odpravo težav in nekaterih bolezenskih stanj. V okolju Term Dobrna boste lahko začutili najmanj pet energijskih točk.

Prvi nasvet je zelo preprost: sprehodite se v naravnem okolju Term Dobrna in spremljate občutke energij v energetskem prostoru. Vpliv elementov boste zaznali ob zadrževanju na določenih prostorih na najmanj petih energetskih točkah. Da boste blagodejni učinek energij dosegli v čim večji meri, v Termah Dobrna svojim gostom svetujejo čim več hoje po energetskem parku, vsaj pol ure na dan – s tem boste doživeli energetsko točko, ki vam najboljše dne. Postojte v energetskem parku, spremljajte občutja, spremljajte, kaj se v vas dogaja – in morda to tudi zapišete. Ne pozabite pa ob tej novi izkušnji na osnovno priporočilo: pitje zdravilne termalne vode. V termah so vam na voljo

za nadaljnja svetovanja in razgovore, preden pa odidete od njih, analizirajte svoje izkušnje in občutke, ki ste jih doživeli z obiskovanjem energijskih točk.

Zdravilna točka ena: zbiralnik

Do tako imenovanega zbiralnika vas bodo usmerili prijazni zaposleni v Termah Dobrna. Ta energetska točka je namenjena odpravljanju težav v predelu ledvic in mehurja ter čutila uho, blagodejna je tudi pri obvladovanju strahu. Tistim, ki se boste najboljše počutili na tej točki, sta najustrenejši barvi temno modra in črna, najboljše počutje pa v zimskem nočnem hladu.

Zdravilna točka dve: Zdraviliški dom

Ta energijska točka je namenjena odpravljanju težav jeter in žolčnika, očesnim težavam in obvladovanju jeze. Blagodejni barvi sta zelena in azurna, najlepši letni čas pa pomlad in sprehod v vetrovnem jutru.

Zdravilna točka tri: Vila Higiea

Namenjena je odpravljanju težav srca, ožilja in tankega črevesa, jeziku (kot čutilu) in obvladovanju evforije. Če to energetska točka začutite kot svojo, potem sta vaši barvi rdeča in rožnata, najlepši letni čas pa poletje – doživeto v dopoldanskih urah.

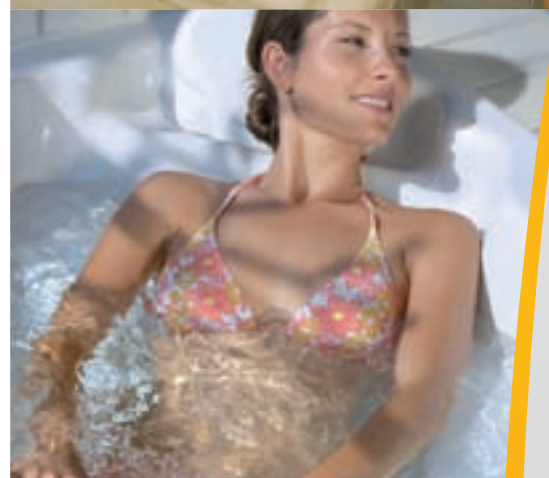
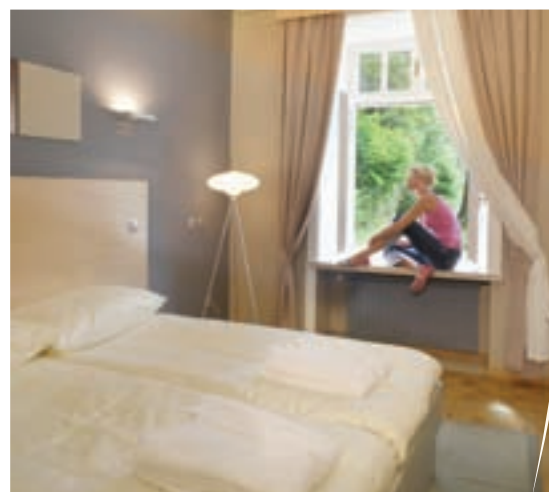
Zdravilna točka je tudi Vila Higiea. Odkrijte, zakaj. / Foto: arhiv Terme Dobrna

Zdravilna točka štiri: igrišče za odbojko

Ta energetska točka je namenjena odpravljanju težav z vranico, želodcem, težavam v ustih in odpravljanju pretirane zamišljenosti. Vaši barvi sta rumena in rjava. Ustvarjeni ste za indijansko poletje, zato dobro prenašate tako vlago kot popoldansko poletno vročino.

Zdravilna točka pet: park Term Dobrna

Točka je namenjena odpravljanju težav v pljučih in debelem črevesu, težavam v nosnem predelu in obvladovanju potrnosti. V tem primeru sta vaši energetski barvi siva in bela, najlepše doživeto pa na prijeten jesenski večer brez padavin.

Najstarejše slovensko termalno zdravilišče, z več kot 610-letno tradicijo.

Terme Dobrna, od leta 1403

ODDIH IN DOŽIVETJE

ZIMSKI VIKEND ODDIH

Od 03. 03. 2019 do 31. 03. 2019.

1 x polpenzion + kopanje, že od 37,90 € oseba / noč, min. 2 noči

NEOMEJENO KOPANJE

- ✓ živa glasba vsak petek in soboto
- ✓ kopalni plašč v sobi
- ✓ doplačilo za savno le 10 €
- ✓ 20 % popust na storitve wellness centra La Vita

ZIMSKE POČITNICE

Od 15. 02. 2019 do 03. 03. 2019.

1 x polpenzion + kopanje, že od 40,90 € oseba / noč, min. 2 noči

DO 2 OTROKA BREZPLAČNO!

- ✓ živa glasba vsak petek in soboto
- ✓ kopalni plašč v sobi
- ✓ doplačilo za polni penzion le 9,90 €
- ✓ 20 % popust na storitve wellness centra La Vita

SENIOR ODDIH

Do 29. 12. 2019.

5 x polpenzion + kopanje, že od 205,00 € oseba / 5 noči

BREZPLAČEN PREVOZ

- ✓ brezplačen prevoz od doma do Term Dobrna in nazaj
- ✓ 1 x storitev za zdravje v medicinskem centru
- ✓ 1 x storitev za dobro počutje v centru La Vita
- ✓ neomejen vstop v bazene

Brezplačna številka: 080 22 10
www.terme-dobrna.si

TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE
SINCE 1403

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Kekec je star sto let

Kljub častitljivi starosti Vandotov junaški pastirček Kekec, ki ga večina sicer bolj kot iz knjig pozna iz filmskih upodobitev, ostaja v zavesti slovenskih otrok. Je junak, s katerim odraščajo tudi današnji otroci.

MARJANA AHAČIČ

Z domoznanskim večerom z naslovom Kekec je star 100 let so na predvečer kulturnega praznika v kranjskogorski knjižnici zaokrožili slovesnosti ob stoletnici enega naših osrednjih mladinskih literarnih likov – Kekca. Praznovanje jubileja se je sicer začelo že lani, saj je Josip Vandot platininske zgodbe o mladem pastirju Kekcu objavljati v letih med 1918 in 1924. Kekec se je prvič pojavil v pripovedki Kekec na hudi poti, ki je od januarja do decembra 1918 izhajala kot priloga mladinskega lista Zvonček. Nato je bil glavni junak še dveh Vandotovih pripovedk, Kekec na volčji sledi in Kekec nad samotnim breznom, ki sta prav tako izhajali v Zvončku v letih 1922 in 1924.

A kot je na literarnem večeru v Kranjski Gori, ki so se ga udeležili tudi pisateljevi sorodniki, poudaril literarni zgodovinar dr. Miran Hladnik, danes Kekca bolj kot literarnega poznamo kot filmskega junaka.

Iznajdljiv in spreten junak

»Literarni Kekec je bil socialno deprivilegirani junak, ki je služil pri tujih ljudeh in je moral s svojo iznajdljivostjo in spretnostjo pretenati nasprotnika, se znajti in poiskati svoje mesto pod soncem. Film pa na drugi strani govori o sožitju med otroškim junakom in vaško

skupnostjo, ki stoji za njim in ga brani ter rešuje pred čudnimi bitji,« pojasnjuje Hladnik.

Kekec ostaja slovenski

Ker je od zadnje ekranizacije minilo že več desetletij, Hladnik sicer pravi, da težko ocenjuje, kaj je za današnjo

mladino tisto, kar je pri Kekcu tako pomembno za aktualni čas, a se je doslej vedno izkazal kot zaupanja vredna točka. Zato, je prepričan Hladnik, Slovenci Kekca tudi v prihodnje ne bomo pozabili, saj vsaka nacija potrebuje svoje identitetne točke. »Če mu je uspelo preživeti sto let, zakaj jih ne bi še

nadaljnjih sto, dokler Slovenci ne bodo tega junaka prodali najboljšemu ponudniku, ampak za zdaj na sredjo povpraševanja za Kekca v tujini ni ... Zato mislim, da bomo še kar nekaj časa živeli z njim.«

Sicer pa je, kot še poudarja Hladnik, Kekec zelo pomemben tudi zato, ker določa kulturno obzorje in identiteto otrok od najmlajših let naprej. Prek Kekca smo to, kar smo, kajti druge nacije ga ne poznajo, poudarja. Obenem vsaki generaciji prinaša neko drugo sporočilo. Danes otroci nimajo te socialne izkušnje, kakršno je imel Kekec, a vseeno »deluje«, poudarja Hladnik. »Morda zaradi živili, morda zaradi strahov pred divjimi bitji ... Gre za fiktivno dimenzijo, ki je postala pomembnejša od realne, socialne, ki je bila nekoč v prvem planu.«

Čas za novega Kekca?

Na vprašanje, ali se tudi v sodobni literaturi skriva junak, ki bi lahko prevzel Kekčevo mesto, dr. Hladnik odgovarja, da tega še ne moremo vedeti. »Vsako leto izide okoli 120 romanov, ob tem še okoli trideset mladinskih del in okoli tristo pesniških zbirk. Težko je vedeti, kje vse bi se lahko skrivali novi kekci, petri klepci, lepe vide, veronike deseniške ... Prav gotovo se.« Tisti, ki so, pa tudi še vedno funkcionirajo, pravi. Če ne bi, se jih ne bi učili v šolah, ne bi se

Ivan Erbežnik, Kekec nad samotnim breznom, tuš, 30 x 22 cm, 1924

Gost domoznanskega večera, posvečenega stoletnici Vandotovega Kekca, je bil literarni zgodovinar dr. Miran Hladnik. / Foto: Gorazd Kavčič

vedno znova pojavljala besedila, ki bodisi v naslov postavljajo slovenske mitološke like ali pa so se njihova imena vključila v splošno rabo – tako kot Kekec danes ni več zgolj Vandotov junak, ampak, zapisan z malo začelnico, že pomeni nekaj čisto drugega.

Kot je še povedala Nataša Kokošinek, knjižničarka iz Občinske knjižnice Jesenice, v okvir katere sodi tudi kranjskogorski oddelek, so vse se prireditve in ure pravljič, ki se nanašajo na Kekčevo tematiko, še vedno dobro obiskane. Kekec se ji tudi danes zdi izjemno uspešen lik otroškega nacionalnega junaka, ki se ne kosa samo s Harryjem Potterjem, ampak tudi kakšnim novejšim likom. In to ne velja zgolj v primeru kranjskogorskih otrok, temveč za vso Slovenijo. V Kranjski Gori, ki je kot Vandotov rojstni kraj Kekčev dom, pa do Kekca

seveda gojijo še prav poseben odnos, je povedala.

Razstava ilustracij

Knjižnica Kranjska Gora je pri zaznamovanju stoletnice združila moči z Gornjesavskim muzejem, ki je v Liznjekovi domačiji pripravil razstavo likovnih del Ivana Erbežnika (1881–1960), slikarja, ki je ilustriral Vandotovega Kekca. Erbežnik je svoje prve ilustracije začel objavljati prav v publikacijah, kakršna je bila revija Zvonček, List s podobami za slovensko mladino. Prva izmed Vandotovih povesti o Kekcu je bila v njem z Erbežnikovimi ilustracijami objavljena leta 1924, po Vandotovi smrti je ilustriral še povest Kekec nad samotnim breznom, objavljeno leta 1952. Razstava, ki jo je zasnovala Zdenka Torkar Tahir, je v Liznjekovi domačiji na ogled od konca marca.

Aktualno

Na kulturni praznik v Kranju srečanje s Prešernovimi nagrajenci ... **Stran 20**

Zanimivosti

Po mnenju Aleša Šubica pretiravamo pri postavljanju obcestnih svetilk. **Stran 21**

Obletnice

Ob stoti obletnici rojstva izšla monografija o Mimi Malenšek **Stran 22**

Od petka do petka

Na nesprejemljivost njegove retorike je predsednika Evropskega parlamenta Antonia Tajanija v pismu opozoril tudi zunanji minister Miro Cerar. / Foto: arhiv GG

Poslanske klopi zaradi tatvine sendviča oz. družbenega eksperimenta, kot sam pravi, zapušča poslanec LMŠ Darij Krajčič. / Foto: arhiv GG

Težav je veliko, a je pretirano govoriti o razpadu primarnega zdravstvenega varstva, pravi minister za zdravje Samo Fakin. / Foto: Gorazd Kavčič

Odstopil zaradi tatvine

Tatvina sendviča, ki jo je priznal v nekakšni samoprijavi, je Darija Krajčiča iz LMŠ odnesla s funkcije državnega poslanca. Predsednik Evropskega parlamenta Antonio Tajani se je opravičil.

SIMON ŠUBIC

Tajani se je vendarle opravičil

V nedeljo je v Bazovici pri Trstu potekala slovesnost ob italijanskem dnevu spomina na žrtve fojb in eksodus Italijanov iz Istre, Reke in Dalmacije. Udeležila sta se je tudi predsednik Evropskega parlamenta Antonio Tajani in italijanski notranji minister Matteo Salvini, ki sta z nekaterimi izjavami možno razburila slovensko javnost. Odmevala je predvsem Tajanijeva izjava »naj živi Trst, naj živi italijanska Istra, naj živi italijanska Dalmacija«, za katero se je predsednik evropskega parlamenta v sredo po srečanju s slovenskimi in hrvaškimi evropskimi poslanci iz vrst Evropske ljudske stranke (EPP) vendarle opravičil. »Iskreno obžalujem in se opravičujem, da sem uporabil besede, ki so morda užalile vaše državljane in so bile razumljene kot neke vrste ozemelske zahteve. Zago-tavljam vam, da to ni bil niti moj namen niti ni to moje stališče o zadevi,« je zapisal v današnji izjavi za javnost. A do takšnega opravičila je bila dolga pot, tlakovana z ostrimi odzivi slovenskega (in hrvaškega) političnega vrha. Gre za zgodovinski revizionizem brez primere,

je takoj po bazoviški slovesnosti s tвитom opozoril premier Marjan Šarec, predsednik Borut Pahor pa je italijanskemu kolegu Sergiu Mattarelli poslal odprto pismo, v katerem je izrazil zaskrbljenost v zvezi z »nesprejemljivimi izjavami visokih predstavnikov Italijanske republike ob dnevu spomina na žrtve fojb«. Zunanji minister Miro Cerar pa se je s pismom obrnil neposredno na Tajanija in ga opozoril, da je takšna retorika v Evropi leta 2019 povsem nesprejemljiva in v nasprotju z vrednotami EU. Pojavila se je tudi mednarodna peticija za odstop Tajanija z mesta predsednika Evropskega parlamenta.

Odstopil poslanec Krajčič

Poslanec LMŠ Darij Krajčič je v sredo odstopil s funkcije poslanca državnega zbora. Odstop je povezan z njegovim prostodušnim priznanjem na torkovi seji odbora DZ za kmetijstvo, da je v trgovini ukradel sendvič. Dodatno je razložil, da je zgolj preverjal sistem kontrole v trgovini. Krajčič, doktor gozdarskih znanosti, je bil na lanskim parlamentarnih volitvah v Mozirju prvič izvoljen za poslanca, pred tem pa je bil strokovno-raziskovalni sodelavec na Gozdarskem inštitutu Slovenije.

Preiskava zaradi makete

Fiasko z maketo drugega tira je zdaj tudi predmet kriminalistične preiskave. Na direkciji za infrastrukturo v Ljubljani in Mariboru so namreč ta teden potekale hišne preiskave, povezane s preiskavo sumov storitve kaznivega dejanja s področja gospodarske kriminalitete, do katerega naj bi prišlo pri sklepanju sporne pogodbe za izdelavo makete drugega tira Divača–Koper, vredne 133.590 evrov, od katere je sicer po valu ogorčenja direkcija od pogodbe za njeno izdelavo odstopila. Osumljene so štiri fizične osebe. Spomnimo: na razpis direkcije za infrastrukturo sta ponudbi poslali podjetji RPS in Art Rebel 9, prvo je ponudilo ceno 60.851 evrov, drugo pa 133.590 evrov. Prese- netljivo je bila izbrana dražja ponudba podjetja Art Rebel 9, za nameček se je kasneje pokazalo, da je bilo neizbrano podjetje RPS podizvajalec pri izdelavi makete. Prvi mož direkcije Damir Topolko je takrat pojasnjeval, da je pri izbiri izvajalca za izdelavo makete prišlo do napačno korigirane formule v programu excel.

Fakin: sistem ne razpada

Minister za zdravje Samo Fakin je v ponedeljek po srečanju z direktorji

zdravstvenih domov poudaril, da je težav veliko, a da je pretirano govoriti o razpadu primarnega zdravstvenega varstva. Kot je dejal, so mu direktorji zagotovili, da primarni zdravstveni sistem ne razpada, so pa navedli vrsto težav, ki jih poznajo že iz preteklosti, na primer preobremenjenost zdravnikov na določenih lokacijah in administrativne ovire. Minister se namerava odpravljanja problemov lotiti s prenovo obračunskega modela, prevetritvijo glavarinskih količnikov, administrativnimi razbremenitvami in mesečnimi srečevanji z direktorji. Do ministra so še naprej kritični v sindikatu Praktik.um, ker da ministrstvo zdravnikom ne zagotavlja pogojev za dobro zdravstveno oskrbo prebivalstva. »Zdravniki, medicinske sestre in bolniki namreč nismo številke v vaših statistikah, prirejenih po namenu – mi smo živi ljudje,« so poudarili. Na Fakina se je z javnim pismom obrnila tudi predsednica Zdravniške zbornice Slovenija Zdenka Čebašek Travnik, ki je ministra vprašala, ali res verjame, da bo z novim obračunskim modelom mogoče obdržati sedanji nivo družinske medicine. Ob tem jo zanima tudi, kaj bo s kakovostjo in varnostjo zdravniških storitev.

Slovinci v zamejstvu (651)

Jezik je narodov začetek in konec

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Ob letošnjem prazniku slovenske kulture je slovenska država na poseben način izrazila spoštovanje boju Slovencev na Koroškem za ohranitev svojega jezika in kulture. Slovenski predsednik Borut Pahor je koroškemu Slovincu, pisatelju in prevajalcu Florijanu Lipušu iz Sel pri Žitari vasi izročil najvišje slovensko odlikovanje: zlati red za zasluge. Za izjemen prispevek k slovenski književnosti in za nov in svež pogled na slovenstvo, je zapisano v obrazilu.

»Florjan Lipuš je sijajen pisatelj velikih misli in širokega pogleda. Je tudi evropski in svetovni pisatelj, saj v svojih delih opisuje človeka, ki bi lahko z enakimi problemi, strahovi in upanji živel kjerkoli in kadarkoli,« je

dejal predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Piše v slovenščini, boj proti izginevanju slovenskih besed in besednih zvez pa razume kot svojo nalogo. Zaveda se, da je jezik temelj samozavesti, zato ga izpoveduje silneje od drugih. Znana je Lipuševa misel, da ni pomembno, koliko ljudi govori

jezik, temveč, kako ti ljudje s tem jezikom ravnajo. Predsednik Pahor je poudaril Lipušovo zavzemanje za dokončno slovenstvo. Boli ga, če večinsko prebivalstvo podcenjuje katerokoli manjšino, in opominja, da narod z »boječo pohlevnostjo« ne more uspeti. Prav tako pa je kritičen do pomanjkanja

Florjan Lipuš se je rodil 4. maja 1937 v Lobniku pri Železni Kapli. Voja je zaznamovala njegovo mladost, vendar v njegovih delih ni želje po maščevanju, ampak spraševanje, kako se je to moglo zgoditi. Študiral je bogoslovje, vendar je iz njega izstopil, zato je opravljal različna dela, od poštnega uradnika do zavarovalničarja. Ob delu je končal pedagoško akademijo in dočakal pokoj kot osnovnošolski učitelj. Jedro njegovega literarnega opusa je šest romanov. Lani je prejel najvišje avstrijsko kulturno priznanje, leta 2004 pa Prešernovo nagrado.

Predsednik republike Borut Pahor izroča najvišje slovensko odlikovanje koroškemu pisatelju Florjanu Lipušu.

enotnosti in odločnosti vodstva slovenske manjšine na Koroškem.

Florjan Lipuš je v zahvali poudaril, da je jezik začetek in konec vsega narodnega, kar nas dela posebne in enkratne. Jezik ni samo pomožno sredstvo pri gospodarskih in političnih poslih ter vsakdanje sredstvo sporazumevanja, ampak so na njem zgrajene naša samozavest, bitnost in obstanek. Imeti svojo državo pomeni

tudi oblast nad svojim jezikom. Zato mora država poskrbeti, da je jezik deležen, če ne večje, pa vsaj enakovredne obravnave in pozornosti, kakršne so deležna vsa druga področja. Odlikovanje dojemam kot izraz povezovanja vsega slovenskega v enovito celoto. Za okolje, v katerem živi, je dejal, da »narodno utripanje peša iz leta v leto«, od matične domovine pa pričakuje, da »svetilko jezik izpod mize postavi na mizo«.

Po svetu

Kam nese Venezuelo?

»Kdo zares vodi revolucijo v Venezueli? Ljudstvo ali ZDA?« Tak je naslov enega boljših člankov o burnem dogajanju v tej državi. Mi pa si zaželimo, da to dogajanje ne bi privedlo do še ene krvave državljanske vojne ...

MIHA NAGLIČ

Venezuela pomeni »Benetkice«

Pred zapisom o Venezueli sem si hotel najprej osvežiti svoje vedenje o tej državi. In pogledam najprej v Wikipedijo. Kjer stoji: »Bolivarska republika Venezuela (šp. Republica Bolivariana de Venezuela) ali na kratko Venezuela je obmorska država na severu Južne Amerike, ki je svoje ime dobila po Benetkah (Venezuela špansko pomeni male Benetke). Venezuela na severu meji na Karibsko morje in Atlantski ocean, na vzhodu na Gvajano, na jugu na Brazilijo, na zahodu na Kolumbijo. Ob venezuelski obali v Malih Antilih najdemo tudi karibske države Aruba, Nizozemski Antili in Trinidad in Tobago. V Venezueli poteka tudi večna nevihta, ki traja že od 16. stoletja.« Nevihta? Z njo so mišljene predvsem številne vstaje, državljanske vojne in vojaške diktature, ki so to državo kar naprej pretresale. Če bi jo zdaj doletela še ena, bi to ne bilo v njeni zgodovini nič novega. Tudi rojena je bila v vojni, ki jo je bojeval Simon Bolívar, veliki »vodja v boju za osvoboditev južnoameriških kolonij izpod španske oblasti ter za osamosvojitve Venezuele (od leta 1999 Bolivarske

republike Venezuele), Kolumbije (ki je takrat vključevala tudi Panamo), Ekvadorja, Peruja in Bolivije, ki je dobila po njem tudi ime«. V 20. stoletju, zlasti v njegovi drugi polovici, pa je največja nevarnost v latinskoameriške države prihajala s severa, iz ZDA, ki so v primerih, če jim nekateri režimi niso bili po volji, vse po vrsti strmoglavile z vojaškimi udari. Naštejmo po časovnem zaporedju 14 najbolj znanih: ameriška okupacija Nikaragve (1912–1933), podpora diktatorju Anastasiu Somozi Debaylu, financiranje skrajno desničarskih Contrasov; državljanska vojna v Kostariki leta 1948 (Čiina podpora desničarski opoziciji); državni udar v Paragvaju leta 1954; državni udar v Gvatemali leta 1954; spodletela invazija Kube (1961) in nešteti poskusi atentatov tam; državni udar v Braziliji leta 1964 (proti levičarskemu socialdemokratu Joao Goulartu); državni udar v Urugvaju leta 1973; državni udar v Čilu leta 1973 in vojaška diktatura Augusta Pinocheta; državni udar v Argentini leta 1976 in začetek vojaške diktature Jorgeja Rafaela Videla; državni udar v Salvadorju leta 1979; skrivnostna smrt levičarskega voditelja Omarja Torrijosa leta 1981, ki so jo pripisali ameriškim agentom, in prihod proameriškega

diktatorja Manuela Noriege; s strani Cie sponzorirana vlada Alberta Fujimorija v Peruju (1990–2000); invazija Paname (1990); mehki državni udar v Hondurasu (2009) ... / Po vsem navedenem je zdaj ključno vprašanje, kako se bo pod pritiskom ZDA in njihovim pohleptom po venezuelski nafti odločila venezuelska vojska. Bolje bi bilo, če bi enotno podprla enega ali drugega predsednika – nedemokratsko izvoljenega Nicolasa Madura ali samooklicanega Juana Guaidoja. Če pa se bo vojska sam v sebi razdelila, bo državljanska vojna neizbežna. »Malim Benetkam« želimo miroljuben razplet in boljše življenje vsem Venezuelcem, zlasti tistim, ki so bolj revni.

Pozivi in interesi

Tudi v ZDA so nekateri kritični do pohlepa ameriškega naftnega lobija, ki se opira na aktualne oblasti v Washingtonu. Več kot sedemdeset ameriških akademikov in znanstvenikov je objavilo odprto pismo, prvi podpisnik je sloviti Noam Chomsky. Med drugim so zapisali: »ZDA in njene zaveznice morajo nehati podpirati nasilje s pozivanjem k nasilnim, nezakonitim spremembam režima ... Če bodo Trumpova administracija in

njene zaveznice v Venezueli še naprej ubirale svojo lahkomišelnost, bo to najverjetneje privedlo do prelivanja krvi, kaosa in nestabilnosti ... ZDA bi se lahko naučile kaj iz svojih spreminjanj režimov v Iraku, Siriji in Libiji ter svoje dolge, nasilne zgodovine sponzoriranja spreminjanja režimov v Latinski Ameriki.« Sicer pa dogajanje v Venezueli ne poteka le na relaciji z ZDA, je del globalnega konflikta interesov. Ameriški publicist in geopolitični analitik Eric Draitser: »Preprosto povedano, nadzor nad venezuelsko nafto je le del širšega mednarodnega konflikta z Rusijo in, morda v manjši meri, s Kitajsko.« (Vir: Kaja Sajovic, MMC RTV SLO)

Sta par in pričakujeta

V Srbiji je vse več državljanov nezadovoljnih z vse bolj avtokratsko vladavino predsednika Aleksandra Vučića. Hkrati pa je v javnosti vse bolj priljubljena premierka Ana Brnabić, ki jo je na ta položaj postavil prav Vučić. Njena provokativna drža odkrite lezbičnosti je v pretežno tradicionalistični Srbiji sprva vzbujala veliko negotovanja. Zdaj pa je udarila še novica, da je njena partnerka, lepa zdravnica Milica Đurđić noseča. In vzbudila več simpatije kot negotovanja.

Slika iz boljših časov Latinske Amerike. Predsedniki Venezuele, Argentine in Brazilije: Hugo Chavez, Nestor Kirchner in Lula da Silva, Brasília, 19. 1. 2006 / Foto: Wikipedija

CLAP Box. Predsednik Maduro ne spusti v državo humanitarne pomoči iz tujine, ki čaka na mejah. Hkrati družba, katere lastnik je Maduro, razdeljuje hrano iz državnih zalog v teh škatlah ... / Foto: Wikipedija

Ana Brnabić in Zoran Zaev, premiera Srbije in Makedonije, na srečanju balkanskih voditeljev v Draču, Albanija, 15. septembra 2017 / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (7)

Kam so izpuhteli dobri nameni devetletke

IVKA SODNIK

Ko smo pred dvajsetimi leti začeli uvajati devetletno osnovno šolo, smo pri prenovi izhajali iz naslednjih vsebinskih izhodišč in ciljev: izobraževanje in vzgoja bosta kakovostna in primerljiva z drugimi razvitimi evropskimi državami ter bolj prilagojena gospodarskim, socialnim in kulturnim spremembam; učenci bodo pridobili uporabna, življenjska in funkcionalna znanja; izobraževalni programi bodo uravnoteženi in usklajeni med seboj, povečala se bo avtonomija učiteljev, saj bodo ti lahko svobodno izbirali oblike in metode poučevanja; učna snov bo navedena kot širša ponudba, iz katere bodo učitelji izbirali učne vsebine, ki bodo najbolj primerne za konkretno

skupino učencev; v učnih načrtih bo manj faktografije in tako se bo našlo več časa za ponavljanje in utrjevanje znanja – napovedano je bilo, da bo takšnih ur skoraj tretjina; učitelji bodo pri pouku uporabljali aktivne metode in oblike dela, s čimer bo pouk bolj razgiban in bo ozračje bolj sproščeno (projektno delo, eksperimentalno delo, delo v skupinah ...), posamezni predmeti pa naj bi se medsebojno povezovali, da bodo učenci pridobili bolj celostna znanja; pouk bo potekal na različnih zahtevnostnih ravneh (diferenciacija) in večji poudarek kot na količini naj bi bil na kakovosti znanja; ker se bodo učenci z aktivnim sodelovanjem in različnimi dejavnostmi pri pouku že v šoli

veliko naučili, bo potrebnih manj domačih nalog; ker bo pouk razbremenjen nekaterih učnih vsebin, bo v šoli več časa za pogovor z učenci.

Pomemben cilj prenove šolskega sistema, ki je bila po mnenju znanega slovenskega pedagoga in izobraževalca učiteljev dr. Francea Strmčnika največji poseg v šolstvo po drugi svetovni vojni, pa je bil preprečiti preobremenjenost in pretujenost učencev. Takratni šolski minister dr. Slavko Gaber je ob neki priložnosti rekel, da se učenci ob koncu pouka najbolj utrujeni takrat, ko pri pouku nič ne delajo in se dolgočasijo. Temu lahko pritrudi vsak, ki je bil kdaj priča učni uri, kjer so bili učenci aktivno zaposleni, dejavni, ustvarjalni,

raziskovalni, njihov učitelj pa jih je kot mentor pri delu samo usmerjal in jim svetoval. Šolskega zvonca ob koncu učne ure učenci še slišali niso, tako so bili zavzeti za učenje. Ker sem pri uvajanju devetletke aktivno sodelovala, vem, da smo v šolah, v katerih smo se v prenovljeni program vključevali v prvem in drugem krogu (trideset odstotkov slovenskih osnovnih šol), načela in izhodišča, ki so opisana zgoraj, večinoma dosledno upoštevali oziroma smo odgovorne sproti opozarjali na probleme. Ravnatelji in učitelji smo bili za prenovno visoko motivirani in vključeni v številna izobraževanja. Šolska stroka nas je spremljala in podpirala. Zelo dragoceno je bilo tudi medsebojno

izobraževanje učiteljev in izmenjava prvih izkušenj s prenovljenim programom. Se je devetletka na enak način in ob enako visoki motivaciji izvajalcev vpeljevala tudi vsa naslednja leta? Na ta vprašanja bomo morali poiskati odgovore, preden se lotimo ponovnega spreminjanja šolskega sistema.

Dejstvo je, da so se nekateri izhodiščni cilji devetletke ob nespremenjeni zakonodaji postopoma in po tihem opuščali in nezadovoljstvo učencev, učiteljev in staršev je upravičeno vedno večje. Razlogov za to je veliko in raziskati bi morali vsakega posebej, če hočemo izboljšati naš šolski sistem. Slovenska šola je v resnici zelo storilnostna in bolj kot h kakovosti naravnana h količini.

Aktualno

Krepi jih vera v to, kar počnejo

Srečanje z aktualnimi Prešernovimi nagrajenci na slovenski kulturni praznik je v Kranju zelo priljubljen dogodek, kar dokazuje polna dvorana gledališča.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Shod muz na kranjskem Parnasi, vsakoletno srečanje z aktualnimi Prešernovimi nagrajenci in nagrajenci Prešernovega sklada v Prešernovem gledališču, v Kranju postaja žlahtna tradicija. Dvorana po pesniku imenovanega gledališča je vsako leto polna, publika pa željna zgodb, ki bogatijo življenje in delo vrhunskih slovenskih ustvarjalcev, a tudi misli, ki odražajo njihovega umetniškega duha.

Tudi letos je pogovor z nagrajenci vodila novinarka in publicistka Patricija Maličev. Gostila je sedem lavreatov, prireditve se nista mogla udeležiti scenarist, režiser, producent, publicist in pedagog Filip Robar Dorin in zborovska dirigentka Martina Batič. Preden so v ospredje stopili nagrajenci, smo v pozdravnih nagovorih kot osrednje sporočilo slišali, da kultura v današnji družbi ni nekaj samoumevnega, zato se moramo o njej pogovarjati, saj brez nje kot narod in kot posamezniki ne bomo preživeli.

Župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec je med drugim dejal, da vidi pomembno vlogo lokalne skupnosti v podpori ustvarjalcem. »Naše mesto ima velik kulturni potencial, zato ni nenavadno, da se nam je porodila ideja o kandidaturi Kranja za evropsko prestolnico kulture 2025.« je poudaril župan, Marko Arnež, vodja Galerije Prešernovih nagrajencev in pred leti pobudnik Shoda muz na kranjskem Parnasi, pa je dejal, da se Kranj spominu na pesnika poklanja prav s tem, da medse vsako leto povabi umetnike, prejemnike najvišjih državnih nagrad s področja kulture in umetnosti.

Prvič doslej se je srečanja s Prešernovimi nagrajenci udeležil premier Marjan Šarec. »Kot univerzitetni diplomirani igralec imam nekaj izkušenj z umetnostjo in vem, kako trd je ta kruh. Umetnik vedno v svoje delo vložijo sebe, njegov cilj je sebe izprazniti in napolniti publiko, naj bo v dvorani ali na kakšnem drugem umetniškem dogodku,« je dejal Šarec in se dotaknil tudi govora predsednika Upravnega odbora Prešernovega sklada Vinka Mödendorferja na podelitvi Prešernovih nagrad v Cankarjevem

domu dan prej. »Ta narod potrebuje tako kulturo kot vojsko, potrebuje vse segmente družbe, da lahko preživi. Menim, da je na kulturnih, da poskušajo razumeti druge, tudi nas, politike. Tudi sam hrepenim po tem, da bom nekoč dočakal dan, ko bodo kultura in vsi drugi segmenti družbe stopili z roko v roki naprej. Sobivajmo, sodelujmo in vsem bo lažje.«

Tako malo časa za velike projekte

Prva sogovornica voditeljice je bila kostumografka in scenografka Bjanka Adžić Ursulov, letošnja Prešernova nagrajenka za življenjsko delo. Že ob uvodnem vprašanju se je izkazala za duhovito pripovedovalko zgodbe. Zgodba o njenem rojstvu je neverjetna. »Moja mama je šla v sedmem mesecu nosečnosti s prijateljico iz Dubrovnika v Nikšić, kjer je imel bokarski dvoboj njun prijatelj. Tja sta šli, da bi ga prepričali, naj ne stopi v ring. Ker sta nekoliko zamudili, sta fanta ujeli, ko je bil že ves krvav in s počeno arkado. Od vsega hudega je mama začela rojevati. Ob klicih na pomoč so v publiko menda sprva mislili, da se je punca pač napila piva. Kasneje smo le prišli do babice in jaz sem se rodila v Nikšiću.« Iz otroštva jo spremlja tudi zgodba o rdečem dežniku. Povedala je, da si je zelo želela rdeč dežniček, kakršnega je imela njena vrstnica. Od mame ga je nekako izsilila za rojstni dan, a ga je prav kmalu pokvarila, ker ga je povsod jemala s seboj in se z njim hvalila po ulicah Osijek. »Ko sem to zgodbo nekoč, čez mnogo let, povedala prijateljema, sta prav tu, v Kranju, za moj šestdeseti rojstni dan naročila židano marelo. Ta dežnik zdaj občasno vzamem s seboj, z njim se rada fotografiram na priljubljenih krajih, vendar ni moj vsakdanji rekvizit, saj se bojim, da bi ga kje izgubila ali uničila.«

Bjanka Adžić Ursulov je seveda govorila tudi o svojem delu od skice do kostuma, o tem, da običajno v gledališču želi biti na vajah poleg, kar ji zelo koristi pri njenih končnih kostumskih kreacijah, hkrati pa je poudarila, da so v zadnjem času procesi od zasnove do končnega projekta zelo kratki. »Sama bi za kakšen zahteven projekt potrebovala leto,

V Prešernovem gledališču so se predstavili: (z leve) Jure Jakob, Tomaž Svete, Maruša Majer, Bjanka Adžić Ursulov, Tina Gregorič Dekleva, Aljoša Dekleva in Dušan Kastelic. / Foto: Primož Pičulin

leto in pol, da bi se ustvarjalnost razvila, pa imam za zahtevno kostumografijo včasih na voljo le nekaj tednov.«

Tudi Dušan Kastelic, pionir 3D-animacije, prepoznaven in cenjen v svetovnem merilu, samo za svoj zadnji film Celica je prejel več kot petdeset nagrad, je avditoriju postregel z zgodbo iz otroštva. »Kot astmatičen otrok, teh je v Zasavju, od koder izhajam, dvainpolkrat več kot v ostali Sloveniji, se nisem podil naokrog, ampak sem raje doma bral in risal stripe. Na to "posebnost" smo bili še celo ponosni, da zdržimo več kot drugi. Gorenjce iz Kranja bi to najbrž že pokopalo,« je bil hudomušen Kastelic, nato pa dejal, da je umetnost vedno takšna, kakršen je njen stvaritelj: »Celica je film o nekom, ki štrli iz množice. Ko sem ga ustvarjal, sem sebe postavil v škatlo in želel povedati, da je svet lahko drugačen, kot ga vidi večina. Tako sem sanjal o sobi ljudi, ki so bili zraščeni s tlemi in so dremali v nekem katatoničnem spanju. Sem jih hotel zbuditi, da bi jim nekaj povedal, a so začeli vpiti, da so mene zbudili,« je še navihaval Kastelic, o delu animatorja pa: »Vem, da bo vse, kar bom delal, strašno dolgo trajalo. Vsaki stvari, ki se je bom lotil, bom moral posvetiti nekaj let. Zato morajo biti te teme takšne, da bom ob njih zdržal toliko časa. Večkrat mi ponujajo zelo dobre scenarije, pa jih zavrnem. Ne rečem, da so moji boljši, le bolj osebni so, zato lažje zdržim ob njih.« Animirani celovečerec je seveda njegova želja.

Dom je lahko tudi glasba

Nagrajenca Prešernovega sklada arhitekta Tina Gregorič Dekleva in Aljoša Dekleva sta v pogovoru poudarila, da arhitekti skozi prostor na vedno razmišljajo tudi o svetu in družbi. »Leta 2008 se je finančna kriza preselila v vse veje gospodarstva, tudi v arhitekturo. To je bila za nas priložnost in hkrati čas za razmislek. Ugotovili smo, da se je v zadnjih letih zelo razvil množični turizem, ki pa je hkrati tudi škodljiv, tako za družbo kot okolje, v katerem se dogaja.« S Tino sta našla alternativo v tako imenovanem nanoturizmu. »To je percepcija prostora na drugačen, trajnosten način, ki izhaja iz lokalnih posebnosti, kot je denimo podeželski turizem,« je pojasnila Tina Gregorič Dekleva.

Arhitekti morajo biti zelo občutljivi, kadar snujejo domove za druge. »Predhodno je treba ugotoviti, kaj je posebnega v človeku, ki si želi, da mu arhitekt naredi posebno hišo. Zelo inovativno je projektirati individualno hišo, saj v njej poskuša narediti okolje, ki bo naročniku omogočalo različne interpretacije in definiranje svoje zasebnosti v teh prostorih,« razmišlja Aljoša.

»Katera vaša opera trenutno nastaja, enajsta ali dvanaajsta?« voditeljica vpraša skladatelja Tomaža Sveteta. »Poleg enajste in dvanaajste še trinajsta. Vse hkrati. Ne vem pa še, katera bo prva dokončana,« se pošali Svete, ki mu opera spočetka ni bila blizu. Pojasni, da se je temu glasbenemu žanru približal, ko je za diplomu

namesto simfonije napisal opero Kralj Malhus. O popularnih operah je dejal: »Če bomo pri nas še naprej izvajali samo Puccinija, sodobnih slovenskih skladateljev pa ne, naj to sponzorira kar italijansko veleposlaništvo.«

Meni, da je dobro, da je skladatelj tudi libretist. »Najprej se začnejo rojevati ideje, vidim filmske prizore in ob njih slišim glasbo, ko se dodela še libreto, potem ni več vrnitve, potem delam po deset ur na dan,« pove Svete, ki ne komponira na računalnik, ampak partituro še piše po starem, z roko. O nagradi Prešernovega sklada je povedal: »Ta ima zame izrazito čustven pomen, ne gre toliko za ustvarjalno spodbudo, te imam dovolj, temveč za prijeten občutek, da se končno zliješ s svojim narodom, s svojo matično družbo.«

Gledalec ve, kdaj si z njim

Jure Jakob je za marsikoga dragoceno odkritje dobrega pisanja v našem prostoru, kar dokazuje tudi Rožančeva nagrada 2016 za knjigo esejev Hiše in drugi prosti spisi. Čeprav živi na obrobju Ljubljane, v svojo hiško v Vitanju pogosto zaide, nima pa več veliko stika s krajem in tamkajšnjo skupnostjo. »Ne vem sicer, ali sem dosežani umetniški svet zgradil v Vitanju, ki me je geografsko zaznamovalo v otroštvu, ga pa gotovo zdaj tam nadgrajujem, saj se mi zdi, da sem se nekako zliž s tem krajem – v njem čutim tudi čas, ki teče, traja in se izteka.« Sicer pa misli, da kot pisec

samega sebe ne smeš nastavitviti svetu. »Skromen in ponižen si in počakaš, da se ti svet pokaže. Poezija je dejstvo, njene možnosti pa so v 21. stoletju neskončne.«

»Kako je, ko po predstavi pridejo k tebi gledalci in študenti in ti dajo vedeti, da si njihova junakinja?« Patricija Maličev zastavi vprašanje igralki Maruši Majer. »Seveda je zame zelo pomemben odziv občinstva, saj brez tega dialoga igralci ne obstajamo, doma pač nikoli ne igram sama zase, potrebujem vsaj enega gledalca,« je duhovita Majerjeva: »Rada imam, da mi ljudje po predstavi povedo kaj lepega. Upam, da so iskreni.« Mar ji sploh kdo v zadnjem času reče, da ni dobra? »V tem so ljudje redko iskreni, da bi recimo prišli do tebe in rekli, tokrat si bila pa zares slaba. V tretjem semestru akademije je bil na ta način do mene iskren Rok Biček, ko mi je po neki študentski predstavi rekel: "Maruša, kaj je bilo pa to?" Seveda mi ni bilo prijetno. Bolečina me je zadela naravnost v srce, ampak imel je prav.«

Pove, da je vera v to, kar počne, tista, ki jo močno drži pokonci, seveda pa se zgodi, da kdaj ne gre vse gladko. »Uprizoritvena umetnost je zelo kruta, ne prenese blefa. Gledalec zelo dobro ve, ali si ti tisti trenutek z njim oziroma ali ga hočeš prepričati, da si, pa te v resnici ni,« je povedala Majerjeva. »Vem, da sem boljši človek, ker sem ves čas v družbi umetnikov, in enako želim tudi vam,« smo še slišali ob zaključku večera. Držimo se torej tega.

Zanimivosti

Na zgodovini gradijo prihodnost

Na nedavni mednarodni strokovni konferenci v Innichenu, ki so jo pripravili ob 1250. obletnici prve omembe tega tirolskega mesta, tudi o Sorici in okoliških vaseh v zgornji Selški dolini, kamor so freisinški škofje v 13. stoletju naselili družine iz Innichena

ANA ŠUBIC

V italijanskem Innichenu letos obeležujejo 1250-letnico tega južnotirolskega mesta, ki je prvič pisno omenjeno v darilni listini bavarskega vojvode Tasila III. iz leta 769. Ob jubileju se bodo vse leto vrstili različni dogodki (več na www.1250.bz.it), h katerim so povabljeni tudi prebivalci Sorice in predstavniki Občine Železniki. V podratitovških vaseh imajo namreč tirolske korenine; njihovi predniki izvirajo prav iz Innichena, od koder so freisinški škofje v 13. stoletju prebivalce zaradi krčenja ozemlja in viška populacije začeli naseljevati v Sorico in okolico. Soričanom je v zadnjih letih uspelo navezati tesnejše stike z Innichenom. Po starem običaju v kraj svojih prednikov znova redno nosijo daritveno svečo, tesnejše sodelovanje pa se je začelo po predlanskem uradnem obisku županje Innichena Rosmarie Burgmann v Železnikih in Sorici. Soričani so se tako razveselili tudi njenega

Županja Innichena Rosmarie Burgmann, mag. Miha Markelj in ugledni zgodovinar dr. Egon Kühenbacher s soprogo / Foto: arhiv Mihe Marklja

vabila na nedavno tridnevno mednarodno zgodovinsko konferenco. V Innichenu jih je zastopal mag. Miha Markelj iz Železnikov, ki že vrsto let raziskuje tirolsko naselitev pod vrhove Ratitovca.

»Na konferenci so sodelovali najuglednejši profesorji in drugi strokovnjaki iz alpsko-jadranske regije: iz več

tirolskih mest, Münchna, Celovca in tudi prof. dr. Peter Štih z Univerze v Ljubljani, ki je največji strokovnjak za srednjeveško zgodovino v Sloveniji,« je pojasnil Markelj. Dr. Štih je navzočim predstavil tudi izjemne ugotovitve Marklja o povezavah Innichena in Sorice. Doktorski študent na koprski

fakulteti za humanistične študije je na podlagi urbarja in drugih listin ugotovil, da se je konec 13. stoletja, najverjetneje leta 1283, v Sorico preselilo prvih 22 družin iz Innichena, primarna naselitev pa je trajala do leta 1340. »Za selitev njihovih prednikov in Sorico so doslej vedeli le redki domačini v

Innichenu, zato je bilo to eno osrednjih znanj, predanih na konferenci,« je prepričan Markelj, ki je do novih spoznanj prišel tudi v svoji doktorski nalogi, ki jo namerava zagovarjati spomladi. V njej se je osredotočil na razvoj posestne in populacijske strukture vse od naselitve prvih tirolskih družin na soriško ozemlje. Na osnovi naloge bo lahko kasneje s pomočjo urbarjev in metodološke osnove, ki jo je razvil, točno določil, katere tirolske družine so v 13. stoletju prišle v Sorico.

Na konferenci so prisluhnili tudi predstavitvi nove knjige uglednega zgodovinarja dr. Egona Kühenbacherja o njegovem domačem Innichenu. »Po konferenci smo se srečali z njim in je dejal, da je zelo vesel, da smo se odzvali na povabilo, saj meni, da so Soričani potomci najstarejših prebivalcev Innichena. To nam veliko pomeni,« je poudaril Markelj.

Predstavljena so bila tudi pomembna dognanja arheologov z univerze v Bolzanu,

da je bila Pustriška dolina verjetno vselej naseljena, pa čeprav v darilni listini iz leta 769 piše, da je bila nenaseljena. »Tam je bila naselbina že v rimskem obdobju, nato naj bi zamrla in v srednjem veku oživela, a so najnovejše raziskave pokazale, da verjetno ni nikoli povsem izumrla. To pomeni, da je določene podatke iz listine treba jemati v širšem kontekstu,« je razložil Markelj in dodal, da je bila konferenca nadvse pomembna za poznavanje zgodovine tega območja. »Najpomembnejše pa je, da zgodovina ne ostane mrtva črka na papirju ali zaprašena v knjižnici, pač pa je nekaj, iz česar se lahko učimo in gradimo prihodnost,« je dejal. Zadovoljen je, da se tudi v Innichenu vse bolj zavedajo povezanosti s Soričani in da si želijo nadaljnega sodelovanja. Tako je pričakovati, da bo delegacija iz Selške doline prisotna tudi na junijskem osrednjem dogodku ob 1250-letnici tega turistično zelo razvitega zgodovinskega mesta.

Nepremišljeno osvetljevanje

Pri postavljanju obcestnih svetilk po mnenju krajevnega svetnika iz Poljan nad Škofjo Loko Aleša Šubica v Sloveniji močno pretiravamo. Kot opozarja, ne gre samo za svetlobno onesnaževanje, ampak za širše vprašanje degradacije okolja in krajine z zunanjo razsvetljavo.

MATEJA RANT

»Popolno spreminjanje okolja je v veliki meri posledica skrajnega udobja in poslovnih interesov, in ne izključno zagotavljanja varnosti, kot se tipično želi prikazati,« je do sedanjega pristopa k osvetljevanju cestnih odsekov kritičen Aleš Šubic. Na pretirano razsvetljevanje je postal pozoren pred desetimi leti ob prvih načrtih za projekt obnove cest v Predmostu in Hotovlji. »S tem projektom bi se popolnoma spremenil karakter območja. Poleg tega je nekje treba postaviti omejitve – če bomo osvetljevali tudi povezave med naselji, včasih celo kilometre daleč, potem se to nikoli ne konča. Za povrhu zdaj tudi pripravljena projektna dokumentacija kaže, da so pristopi zelo neracionalni,« opozarja Šubic.

V zadnjem desetletju je bilo sicer z obvezno uporabo svetilk z ravnim dnom in s prehodom

na LED-tehnologijo narejeno veliko v smislu tehnične omejevanja svetlobnega onesnaževanja in porabe energije, priznava Šubic. A po njegovem mnenju bi morali narediti še korak naprej z bolj ekološkim in racionalnim odločanjem, kje sploh osvetljevati in koliko osvetljevati, predvsem pa bi morali upoštevati tudi učinke javne razsvetljave na videz naselij in krajine. »Ti so ta čas praktično v celoti spregledani. Upal bi si celo trditi, da nekontrolirano širjenje javne razsvetljave predstavlja daleč največji prispevek k hudi in hitro napredujoči degradaciji prostora v Sloveniji, pri čemer smo po nekaterih ocenah šele na dvajsetih odstotkih tega, kar nas bo doletelo, če nadaljujemo v sedanji smeri.« Še posebej problematično se mu zdi širjenje javne razsvetljave tudi na podeželju, s čimer podeželje pospešeno dobiva karakter predmestnega prostora. »Pri tem

niso izvzeta niti turistična območja, kot so Zgornjesavska dolina, Bled, Bohinj, Jezersko, in celo zavarovana območja v okviru Nature 2000,« opozarja in dodaja, da temu ustrezno naša država hitro izgublja naravno in zgodovinsko podobo ter se spreminja v brezoblično industrializirano krajino. Vse to je po njegovem posledica tega, da se k infrastrukturnim projektom ne pristopa celovito. »Praktično v celoti manjka krajinsko arhitekturni pogled,« poudarja Šubic. Po njegovih besedah se vse izvaja samo po goli gradbeniški in elektrotehniški tehnicistični logiki, ki je oprta na »močno pretiran tehnični standard SIST EN 13201 – ta govori samo o priporočenih svetlobnih parametrih, nič pa o prostoru, v katerega se razsvetljava postavlja.« Meni, da je omenjeni standard za podeželje popolnoma neprimeren, vsaj toliko pa tudi njegova interpretacija s strani

naših projektantov. »Ugotavljamo, da bi morali uporabiti standarda na podeželju oziroma vsaj v naseljih, ki imajo manj kot tisoč prebivalcev, popolnoma opustiti.« Namesto tega linearnega osvetljevanja po tem standardu, ki predstavlja glavni element resne degradacije podeželske krajine v primestni prostor, bi morali preiti na točkovno osvetljevanje izbranih kritičnih točk, je še poudaril Šubic. Zanimivo je, da je slika v sosednji Avstriji precej drugačna, pojasnjuje Šubic. Na križiščih je manj svetilk, tipično samo ena. Svetilke so bistveno nižje, saj po navadi osvetljujejo samo pločnik, in ne cele ceste. Avtocestnih priključkov sploh ne osvetljujejo. »Očitno je pri njih odnos do upravljanja prostora drugačen. Pri odnosu do okolja pa bi na splošno morali doseči preobrat, saj se hude posledice sedanjega nespoštljivega odnosa že marsikje

Aleš Šubic / Foto: Tina Dokl

nakazujejo,« meni Šubic. Večina potrebnih ukrepov bi bila po njegovem izvedljiva že v okviru obstoječih predpisov oziroma zgolj z nekaterimi manjšimi popravki. »Za spremembe zakonodaje in izboljšanje priporočil

občinam pa bi bila najprej potrebna volja na ministrstvu za okolje in prostor, ki je prvo odgovorno za ureditev te problematike,« je še poudaril in dodal, da doslej žal ni bilo videti, da bi ta volja obstajala.

Obletnice

Izšla monografija o Mimi Malenšek

V zbirki Znameniti Podbrežani je izšla monografija V vročem soncu vonj pelina, in sicer ob stoti obletnici rojstva Mimi Malenšek (1919–2012). V čast plodoviti pisateljici in prevajalki je monografijo izdalo KD Tabor Podbrezje, ravno s tem krajem in Podbrežani je bila Malenškova iskreno povezana.

SUZANA P. KOVAČIČ

Glavna avtorica monografije Alenka Puhar o Mimi Malenšek zapiše, da je »daleč čez vse imela rada romane in povesti. Pisala je tudi pesmi in igre, scenarije in dnevniške, pravzaprav je znala napisati kar koli, a najbolj od vsega so jo pritegovale zgodbe, ki so ji prišle na pot in jo vabile: Ne bi iz mene naredila romana?« Kot piše Puharjeva, listi monografije niso roman, čeprav se je mislim nanj težko izogniti, saj življenje Mimi Konič Malenšek vsebuje veliko za romane značilnih elementov. »Saj to po svoje velja za vse ljudi te težko preizkušane generacije, ki je morala prestati dve svetovni vojni in z njima tudi silovite družbene viharje. Marsikaj pa seže tudi čez robove splošnosti in je, navsezadnje, razberljivo iz mnogih knjižnih del, ki jih je ustvarila, čeprav je dosti raje pisala o drugih kot o sebi.«

Domačega kruha nikdar ne pozabiš

Mimi Malenšek se je rodila 8. februarja 1919 v Dobri vasi na Koroškem, odraščala pa je v Podbrezjah pri očetu Francu. Na ta čas je imela lepe spomine. Po srednji šoli, ki jo je opravljala najprej v Trziču in nato v Kranju malo pred drugo svetovno vojno, je delala pri časopisu Naša moč. Od konca vojne naprej se je posvečala

večinoma pisateljevanju in v svojem dolgem ustvarjalnem obdobju prelila v besede svoja življenjska spoznanja in izkušnje. Malenškova je kasneje živela v Ljubljani, a so se s Podbrežani stakle tako tesne vezi, da je postala najprej častna članica KD Tabor Podbrezje, potem tudi častna občanka občine Naklo. Na njeno željo so jo pokopali v tem kraju, v oporoki pa je podbreški knjižnici zapustila svoj celotni pisateljski in prevajalski opus. Umrta je 13. aprila 2012 v Ljubljani, na njeno željo so jo pokopali ob očetu v grobu pri farni cerkvi sv. Jakoba v Podbrezjah. Leta 2013 so pred farno cerkvijo odkrili njen doprski kip, vanj so vklesane njene besede: Domačega kruha nikdar ne pozabiš.

Prva je bila Pesem polja

Besede »v vročem soncu vonj pelina«, ki so postale naslov monografije, je Alenka Puhar vzela iz knjige Mimi Malenšek Kavatine za angela vremenarja. »Vonj divjega pelina nastopi čisto na koncu za zaključni akord te knjige. Pisateljica je hotela z ostrim vonjem ponazoriti grenko, bridko nostalgijo. Vso noč je namreč presedela s svojim znancem iz mladosti, ki se je spovedoval o svojem nelahkem, razočaranem polnem življenju. Naslov za biografijo sem iskala po zalogi tega, kar sama imenujem zeleni jezik. Besede in podobe iz narave,

rastlinskega in živalskega sveta, vremenskih in nebesnih pojavov. Pri Mimi Malenšek se najde bogata zaloga. Njena prva knjiga je bila Pesem polja, zadnja Ko dozori jerebika. Vmes pa – sonce je obstalo, labodi so zapeli, zlati čebelji roj je nabiral med. Poskusila je pogledati častna stran meseca, začutila piš marčnega vetra, sedla je v roko pomladi,« je slikovito opisala Puharjeva, tudi osrednja govornica na nedavni predstavitvi ob izidu monografije v Kulturnem domu v Podbrezjah.

Štirideset del je izdala Malenškova, večinoma romane, zajetna dela. »In zdaj k rahlo izpisanim, komaj opaznim besedam na platnicah. Svetloba, vodovje, veter, drevesa, daljave, bližina, minevanje, vprašljivost, iskanje, ranljivost, slepilo, resničnost. To so besede, ki jih je pisateljica sama izbrala kot najbolj nepogrešljive, najljubše, najbolj zanjo značilne.« Puharjeva bi dodala še eno besedo, tradicija, saj je bila Malenškova prepričana o pomenu običajev, ki se dedujejo iz roda v rod.

Notranji občutek mi pravi, da je moja mami srečna

Monografija, darilo KD Tabor Podbrezje pisateljici, je v dobri polovici raziskovanje Alenke Puhar, ki se je posvetila njenemu življenju in delu. Monografijo je uredil Jožef Perne, ki se

Malenškove spominja kot spoštovane gostje, iskrive sogovornice in modre učiteljice, ki je rada in pogosto obiskovala kulturne dogodke v Podbrezjah in je v svoji oporoki celoten pisateljski ter prevajalski opus zapustila podbreški kulturi. »Zdaj simbolno zopet prihaja nazaj in se vrača z monografijo.« Jožef Perne in njegova soproga Dragica (Daca) Perne, tudi predsednica KD Tabor Podbrezje, sta se iskreno zahvalila vsem, ki so prispevali besedila v knjigo, v kateri so fotografije s pisateljico Mimi Malenšek zamrznile čas in so jim besede obnje dale poseben zven in pomen. Avtorji krajših prispevkov so prijatelji, sorodniki, vaščani ... – Milan Debeljak, Marta Frantar, Niko Grafenauer, Berta Golob, Janez Janša, Meta Kušar, Nataša Kne Leben, Neža Maurer, Stane Mihelič, Dragica Perne, Jožef Perne, Tone Strlič, Mira Uršič Šparovec. Jezikovni pregled je opravil dr. Jože Gasperič, oblikovno jo je zasnovala Eva Remškar. »O naših znamenitih Podbrežanih govorimo zadnja leta in skoraj o vseh smo že izdali vsaj broširano izdajo. Po izdaji monografije o Ivani Kobilca leta 2016 je kar sama od sebe prišla ideja o monografiji o naši dragi pisateljici in prevajalki Mimi Malenšek,« je pojasnil Perne, ki si je kot urednik zastavil cilj, da k besedilom Alenke Puhar poudarijo tudi povezanost Mimi Malenšek s

Fotografije s pisateljico Mimi Malenšek so zamrznile čas. / Foto: Tina Dokl

Mimi Malenšek se je rodila natanko sedemdeset let po Prešernovi smrti. Čeprav ju je v življenju ločilo mnogo let, imata veliko skupnega, drobec tega sta povedala sama. Scenarij za igrani del je napisal Jožef Perne, Malenškovo je zaigrala Tina Primožič, Prešerna pa Marko Kavčič. / Foto: Tina Dokl

Alenka Puhar se ni mogla čisto odločiti, kako in kaj zelenega naj bo v naslovu monografije, potem pa je na Vršiču iz Tonkine hiše dobila sveže nabran pelin. Zato ta artemizija nastopa v naslovu; posušena pri njej doma in prinesena na dogodek v Podbrezje – da je vsak lahko okusil vonj pelina. / Foto: Tina Dokl

Podbrezjani in Podbrežani. Kajti ona domače vasi ni nikoli pozabila. »Notranji občutek mi pravi, da je to nekaj tako lepega, da je tudi moja mami srečna. Njena vroča želja je bila, da bi v Podbrezjah imela svoj večni počitek – in to smo ji izpolnili.

Podbrežani so resnično tako srčni ljudje,« je svojo hvaležnost v besede položila Mili Malenšek Šlibar, hči Mimi Malenšek. Prireditev ob izidu monografije so polepšali mlada voditelja Sara Kidan in Peter Grašič ter otroški zborček PŠ Podbrezje.

Od leve: predsednica Kulturnega društva Tabor Podbrezje Dragica (Daca) Perne, avtorica Alenka Puhar in urednik monografije Jožef Perne / Foto: Tina Dokl

Del ožje družine Mimi Malenšek: hči Mili in sin Mišo, vnuk Domen z ženo Tanjo, Mojca (žena vnuka Primoža, ki je bil zadržan), pravnuke Jerca, Manca in Žiga / Foto: Tina Dokl

Na robu

Mladi in brez pameti, 2. del

Zdenko

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Roke so se mi tresle, ko sem se obrnila. Sin je imel v roki vžigalnik – in preden sem lahko zakričala, so kuhinjo zajeli plameni. Umaknil se je v kot in me gledal. Samo gledal. Še dobro, da so bile rolete dvignjene, pritekla sta dva delavca iz garaže, kjer sta popravljala avto, in pomagala pri gašenju. Kuhinja je bila uničena. Tisto noč sem doživela živčni zlom. Odpeljali so me v bolnišnico. Tam sem ostala tri mesece. Zdravila so naredila svoje. Bila sem kot rastlina. Brez misli, brez čustev.«

Ko je Ida začela obiskovati psihiatra, je bila prepričana, da ji bo odleglo, ker bo pred njim izpraznila svojo dušo. A že prvič jo je med pripovedovanjem večkrat prekinil in jo opomnil, naj govori

po resnici, kot bi ji hotel reči, da pretirava in laže. Bil je že starejši gospod, ki bi moral, tako še danes misli Ida, poznati življenje!

»Bilo je še huje kot izkušnja s psihiatrom,« razlaga Ida. »Jošt je bil še naprej lep kot bog, ženske so medlele za njim, jaz pa sem bila videti kot razvalina. Po vasi so opravljive govorile, da ni čudno, če sva se razšla, ker ne skrbim za svojo zunanjost. Nisem vedela, naj jočem, preklinjam ali komu zavijem vrat! Stara sem bila 37 let, nobenih delovnih izkušenj, s sinom, ki je bil v prevzgojnem zavodu, in s partnerjem, ki me je zavrgeel in javno živel z ljubico. Še sreča, da mi Joštov oče vsaj še nekaj mesecev ni uknil sedemdeset evrov žepnine. Imela sem za cigarete, ki so mi v dolgih, zelo samotnih popoldnevih delale družbo. Starši, ki so se me usmilili in me vzeli k sebi, so me imeli pod ključem. Bali so se, da bi zbežala k Joštu, na pamet pa jim ni padlo, da tega ne bi niti mogla storiti. Strah pa jih je bilo tudi, da bi se prikazal Čričo in tudi njim storil kaj hudega. O mojem otroku je po vasi krožilo nešteto zgodb, ena je bila bolj grozna od druge. Ljudje so se ga bali, mene so imeli za noro, njegovega očeta Jošta pa za fejest fanta, ki je imel to smojlo, da se je zapletel z menoj.

Mogoče sem bila res prekleto, da sem zmeraj izbirala največji drek, ki sem ga lahko dosegla. Po eni strani me je bilo sram, ker sem morala obiskovati psihiatra, živeti od socialnih prejemkov, po drugi strani pa sem rada "igrala", da se me vse to ne tiče, da sem drugačna, da nisem žrtev, da sem le imela smolo. Na Facebooku sem spoznala moškega, ki mi je bil že od prvega trenutka všeč. Ni bil lepotec kot Jošt, teh sem se bala, niti ni bil kakšen nakladač, ki bi samo obljubljal. Imela sem veliko časa za klepet, on pa tudi. Ko sem nekoč potarnala, da imam suho kožo, mi je sicer hotel prodati svetlinovo olje, a ker sem rekla, da nimam denarja za te reči, je odnehal. Potem pa mi je predlagal, da bi se odpeljala na morje. Da bo prišel pome, me naložil v avto in bova šla. Zdelo se mi je, da ga že zelo dobro poznam, četudi ga še nikoli nisem videla, zato sem pristala. Še sreča, da sva se zmenila dopoldan, ko sta bila starša v službi. Počakala sem ga pred vhodnimi vrati. Bil je čisto povprečen moški, v resnici malo starejši kot na fotografijah, ki jih je objavljala na Facebooku. Dal mi je roko in me povabil v avto. Bila sva že skoraj na avtocesti, ko se je spomnil, da je doma pozabil denarnico. Nič se mi ni zdelo sumljivo, da sva obrnila

in se odpeljala nazaj. "Pridi z menoj, ne boš sedela v avtu! Moram jo poiskati, ker ne vem točno, kam sem jo vtaknil," mi je rekel. Niti ko je za seboj zaprl vrata in obrnil ključ v ključavnici, se mi ni zdelo nič sumljivo. Potem pa se je obrnil k meni in na njegovem obrazu sem opazila čuden nasmeh. Šele takrat me je postalo strah. Njegove roke so bile zelo močne, ko me je stisnil k sebi. "Kaj je, mucka? Si se malo prestrašila?" je rekel in me še močneje zgrabil okoli pasu, da me je že kar zbolelo. Glas se mi je zagozdil v grlu, samo tresiti sem se začela. Z očmi sem ga prosila, naj mi ne stori ničesar hudega. A me je narobe razumel. "Malo se bova poigrala, kurbetina! Najprej iščeš fuk na Facebooku, potem se pa delaš nedolžno. Pri meni to ne bo šlo!"

Ker sem se otepala njegovih rok, me je udaril. Klofuta je glasno zazvenela v praznem prostoru. Bila sem v šoku. Srce mi je divje bilo, mislila sem, da me bo kap od strahu. Česa podobnega nisem še nikoli doživela. Pa tako sem mu zaupala, ko se je pred tem z menoj pogovarjal kot najboljši prijatelj. Seveda sem mu o sebi marsikaj povedala. Tudi o Joštu. Morada so ga prav besede o moji propadli zvezi spodbudile, da me je hotel izkoristiti?!

Nenadoma začutim njegov jezik, ki vdira v moja usta, z eno roko me drži, z drugo mi trga bluzo. Čisto nič se mu ne upiram. Enostravno ne morem. Poskušam ga le odriniti, a je premočan. V tistem trenutku, ko rine med moje noge,

nekdo pozvoni pri vratih. Neka ženska ga lepo prosi, naj premakne avto, ker so ji pripeljali drva. Pokliče ga z drugačnim imenom, kot je bilo tisto, s katerim se je predstavil meni. Ker ženska ne odneha, se s težavo spravi z mene, si zapne hlače, meni pa ukaže, naj se ne premaknem, ker me bo sicer ubil. Ko sem bila sama, se m se počasi dvignila, spodnje hlače sem pustila kar na tleh in zbežala skozi vrata. Šele na stopnicah sem pomislila, kako bi bilo, če bi zaklenil za seboj ... Nihče me ni opazil, ko sem tekla čez dvorišče! Pogled na vhodna vrata je na srečo zakrival traktor, naložen z drvimi.

Doma sem vzela dve tableti namesto ene, pa ni pomagalo. Računalniku se nisem upala niti približati. Šele naslednji dan sem preverila e-pošto. Nič. Na Facebooku sem kliknila na njegovo ime – spet nič! Svoj profil je izbrisal in verjetno ustvaril novega. Brigalo me je! Tako in tako ga nisem nameravala prijaviti. Čemu bi ga?! Da bi se ljudje še na ta račun delali norca iz mene! Pomagal mi tako ne bi nihče!

Po kakšnem letu, kar sem prišla s psihiatrije, so me začeli starši priganjati, naj se zaposlim. Zdelo se jim je, da doma med štirimi stenami le tonem vedno globlje in globlje. Bila sem stara dobrih 38 let, bila sem sicer gimnazijski maturant, a znanja nisem imela nobene. Kaj šele delovnih izkušenj ... Tudi spomin je bil poln lukenj, saj so zdravila naredila v moji glavi pravo razdejanje.

Prek svojih zvez mi je oče končno našel delo v neki pekariji, kjer sem za štiri ure na dan prodajala kruh. Zasluzek je bil nižji od socialne pomoči, a bila sem vsaj med ljudmi. Kmalu sem spoznala, da mi to zelo pomaga.

Med obiskovalci prodajalne je bil tudi Zdenko, prijazen fant, ki je delal pri javnih delih na občini. Bil je mojih let, še neporočen, živel je doma, z mamo. Začela sva se družiti, in ker je imel avto, sva se kam tudi zapeljala. Do mene je bil zelo prijazen, radodaren, vse bi mi dal, kar sem si zaželela. Čeprav sem bila včasih muhasta in zadirčna, mi ni nič zameril. Potem sva se spustila tudi tako daleč, da sva pristala v postelji. Živa katastrofa! Celoten "postopek" je opravil tako na hitro, da je bilo že prav smešno. Tolažila sem se, da je tako samo prvič, ker že dolgo ni imel ženske, a je bilo drugič in desetič zelo enako.

To me je začelo motiti. Pri Joštu, na primer, sem vztrajala samo zaradi tega, ker je bil takrat, ko sva seksala, pravi mojster. Zdenko pa ni bil takšen. Začela sem se norčevati iz njega, ga tudi poniževati. Vse mi je odpustil, da bi le ostala z njim.

Po pol leta sem raje pustila službo v pekarni, kot da bi še vztrajala. Tako in tako ga pa nisem imela nič rada.

In sedaj sem spet lepo na socialni, doma, prepiram se s starši in životarim. Vem, da sem si uničila življenje, a nimam moči, da bi kaj spremenila ...»

Konec

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Valentin Pleiweis in Playbesi s Trstenika

PETER COLNAR

Nekdanji »oče slovenskega naroda« Janez Bleiweis je izšel iz rodbine, v kateri so si menjavali nazive. Pleiweis, Pleybes in Bleiweis. V zadnjem rodu so imeli celo bratje različne priimke. Drži pa, da so izhajali s Trstenika. Leta 1782 se je preselil s Trstenika v Kranj Nikolaj Pleybes oziroma Pleiweis, oče Valentina Pleiweisa st., ki se je rodil v Kranju 12. februarja 1785 in tam tudi umrl 18. decembra 1866. Bil je drugi od štirih Nikolajevih sinov.

Valentin je bil spreten, podjeten in bogat trgovec. Po očetu Nikolaju je podedoval hišo z oznako Mesto 166 (sedaj Tavčarjeva ulica 25). Dokupil je še bližnjo hišo Mesto 157. Bil je tudi lastnik gille (verjetno gre za vrednostne papirje) s podložniki in desetiniami, ki jih je odkupil od Jerneja Pavliča ml. Z njim

je začel v okolici Kranja odkupovati različne tkalske izdelke in z njimi trgovati.

Okoli leta 1834 je ustanovil podjetje za izdelavo volnenih odev ali kocarijo. Zanj je delalo okoli sto predic po raznih krajih Gorenjske, predvsem pa v Stražišču in okolici Kranja.

Kot izjemno uspešen trgovec je imel številne direktne povezave z veletrgovci na Dunaju, v Gradcu in Trstu. Zaradi premoženja in ugleda je bil nekaj let mestni odbornik (1834–1839) in tudi mestni sodnik (1837–1839).

Valentin je imel tudi zelo razgibano zakonsko življenje. Umrla sta mu prvi dve ženi. V prvem zakonu s Tezrezi Smrekar iz Škofje Loke, ki je umrla leta 1826, se mu je rodilo pet sinov (Janez, Franc, Valentin ml., Jožef in Konrad) ter hči Marija

Jožefa. Leta 1843 je sinu Konradu prepustil trgovino in kocarijo. Advokatske posle je za očeta Valentina in sina Konrada v letih 1847–1848 opravljal dr. France Prešeren.

Leta 1849 je Valentin v Ljubljani kupil hišo in se naslednje leto preselil vanjo s svojo drugo ženo Agnezo Hafner, ki je umrla leta 1854. V Ljubljani se je potem leta 1856 ob veliki nejevolji sinov še tretjič poročil, in to s škofovo kuharico Magdaleno Knafelj, ker »ni hotel živeti sam do konca svojih dni«.

Valentinova tretja žena Magdalena Pleiweis, rojena Knafelj, se je rodila 21. 6. 1815 v Rožeku. Slovela je kot odlična kuharica in je bila tudi kuharica ljubljanskega škofa. Poroka z veliko mlajšo žensko je prizadel Valentinove sinove (najznamenitejši med vsemi

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Kranjski Gori se je 11. 2. 1824 rodil narodni buditelj, planinec, publicist, speleolog, zoolog in duhovnik Simon Robič (Rabič). Odkril je Mokriško jamo in v njej popolno okostje jamskega medveda, ki je sedaj shranjeno v Prirodoslovnem muzeju v Ljubljani.
- Na Breznici se je 12. 2. 1747 rodil slikar Valentin Janša. Bil je brat slikarjev Antona in Lovra Janše. Na akademiji je postal pomožni učitelj zgodovinskega slikarstva.
- Na Srednji Beli pri Preddvoru se je 17. 2. 1831 rodil zbiralec folklornega gradiva, pesnik, jezikoslovec in profesor Matija Valjavec (Kračmanov).

otroki je bil prvorojenec dr. Janez Bleiweis), posebno pa sina Valentina, ki je bil samo eno leto starejši od nje. Bil je eden največjih dunajskih bankirjev. Magdalena je kot odlična gospodinja leta 1868 sestavila Slovensko kuharico ali Navod okusno kuhati

navadna in imenitna jedila, ki je doživela pet izdaj. Njeno knjigo je leta 1912 predelala Felicita Kalinšek in še vedno slovi pod nazivom Slovenska kuharica. Valentin ni »sam živel do konca svojih dni«. Mnogo mlajša Magdalena ga preživela za 24 let.

Čudna hoja po zasneženih gorah

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Tako je natanko pred tristo tridesetimi leti naslovil XXVIII. poglavje v svojem veledelu Slava vojvodine Kranjske polihistor Janez Vajkard Valvazor. In ko gledaš, kako po strmini z vso osupljivo življenjsko energijo in znanjem drvi Ilka Štuhec, se nehote vprašaš, koliko stoletij je minilo od takrat, ko si je človek nataknil prve »dilce«, in ugotoviš, da niso bila le stoletja, ampak nekaj tisočletij.

Valvazor piše: ... Poleg tega poznajo na Kranjskem, zlasti pri Turjaku in tam okoli, neki redek izum, kakršnega nisem videl še nikoli v nobeni deželi, namreč, da se spuščajo pozimi, ko leži sneg po visokem hribovju z neverjetno naglico v globino. V ta

namen vzamejo dve leseni deščici, četrta palca debeli, pol čevlja široki in približno pet čevljev dolgi.

Spredaj sta deščici ukrivljeni in navzgor zavilnjeni. Na sredi je usnat jermen, da se vtikajo noge vanj, na vsako nogo se pritruje po ena taka deščica. K temu ima kmet še čvrsto gorjačo v rokah; to si nastavi pod pazduho pa se drži ob nji močno nazaj, da mu je za oporo in krmilo, in tako se driča, lahko bi zapisali tudi smuka ali leti po najbolj strmih pobočju.

Prasmučke si je mogoče ogledati v severno švedskem mestu Umeå, v muzeju västerbottenske pokrajine. Leta 1926 so jih izkopal na barju v bližini vasi Kalvträsk. Ena smučka je bila zelo dobro ohranjena, od druge so ostali le drobci. Sprva so starost ocenili na 4000 let, po najnovejših raziskavah pa na na 5200 let.

Največji evforiji za množično smučarijo v nordijskih deželah v 19. stoletju je botroval Fridtjof Nansen (1861–1930). Bil je polarni raziskovalec in izjemen znanstvenik, tudi izvrsten smučar, ki je v ekspediciji s svojimi petimi tovariši in sodelavci na smučeh kot prvi Evropejec prečil 450 km dolgo pot čez grenlandski sneg in ledene vrhove v vzhodne na zahodno obalo največjega otoka na svetu. Bil je tudi velik borec za osamosvojitve

Norveške. Po prvi svetovni vojni se je izkazal kot velik človekoljub, podelili so mu Nobelovo nagrado za mir. Prepričan je bil, da je treba moč znanosti trdno povezati s silami miru.

Snežene kepe

Za 6 oseb potrebujemo: 7 beljakov, 280 g zelo finega sladkorja, sok pol limone, ščepec soli, 1,5 l mleka, 1 strok vanilije.

Beljake stepamo v ohlajeni posodi skupaj s soljo in polovico sladkorja, a ne pri najvišji hitrosti. Počasi dodajamo drugo polovico sladkorja in limonin sok. V posodo s širokim dnom, oplaknjeno z vodo, damo mleko in sredico vaniljinega stroka. Zavremo in zmanjšamo ogenj. Vreti ne sme več! Z jedilno žlico dajemo v mleko kepice snega, jih po dveh minutah s penovko previdno obrnemo in pustimo v mleku še dve minuti. Nato jih s penovko zlagamo v stekleno skledo. Počakamo, da se ohladijo.

Obljemo jih lahko z vaniljevo ali čokoladno kremo pa tudi s sadno polivko. Zelo dobra je mangova ali malinova.

Rumenjake, ki so ostali, lahko porabimo za vaniljevo kremo (4), domače rezance (3) ali pa za peko pustnih dobrot in pripravo domače majoneze!

Pa dober tek!

Vaš razgled

V nenavadnem prizoru s turnirja evropskega izziva na Bledu ne bomo iskali razlage v plesni kombinaciji na ledu, saj enemu na nogah manjkajo drsalke. Ker gre za reševalca, bi lahko sklepali o reševalni akciji. Ampak kdo koga rešuje? Reševalec beloruskega hokejista, ker se je ta mogoče pri dvoboju na ledu poškodoval, ali obratno – hokejist reševalca, ker je ta vendarle na ledu brez drsalk, to pa rado drsi. Očitno je bila pomoč vzajemna, kar je v današnjem času, ko vsak gleda samo nase, prav lepa poteza, mar ne? I. K. /Foto: Tina Dokl

V levem podaljšana, v srednjem kapučino, v desnem kava z mlekom. Mar se to ne vidi že od daleč? Priznam, da prodajam lažno novico. Se pa dobro vidi vse tisto, česar ne vidimo – nekaterih črk namreč. Pa sem poskusil prebrati: (Iz)obraževalni c(enter) je bil zgrajen (kot) (pridobij)tev združene(ga) de(l)a Kranj. Črke, zapisane v oklepaju, manjkajo. Šolski center je bil, kot kaže, zgrajen v starih časih, v mukah nove države pa so črke očitno »shodile«. Pozitivna plat zgodbe je, da je plošča vseeno dobila novo funkcijo. I. K. /Foto: Tina Dokl

Nove knjige (473)

Etiketa: Pot, ki ji ni kraja

MIHA NAGLIČ

»Emil Strlič, po rodu Žirovec, je leta 1958 živel v Ljubljani. Kot tekstilni tehnik je služboval v uvoznizvoznem podjetju, ki se je ukvarjalo z dobavo različnih tekstilnih proizvodov tako za slovenski kot tudi južnejši jugoslovanski trg. Še posebej ga je pritegnilo področje pozamenterije, ki je bilo povsem podhranjeno in odvisno izključno od uvoza. Zato ni naključje, da je začel razmišljati, kako bi to vrzel zapolnil s proizvodnjo, predvsem različnih trakov, doma, na domačem dvorišču. In porodila se mu je ideja, zakaj ne bi bile to dvorišče prav Žiri. Čeprav se je zavedal, da bi bila ta tehnologija za Žirovce povsem

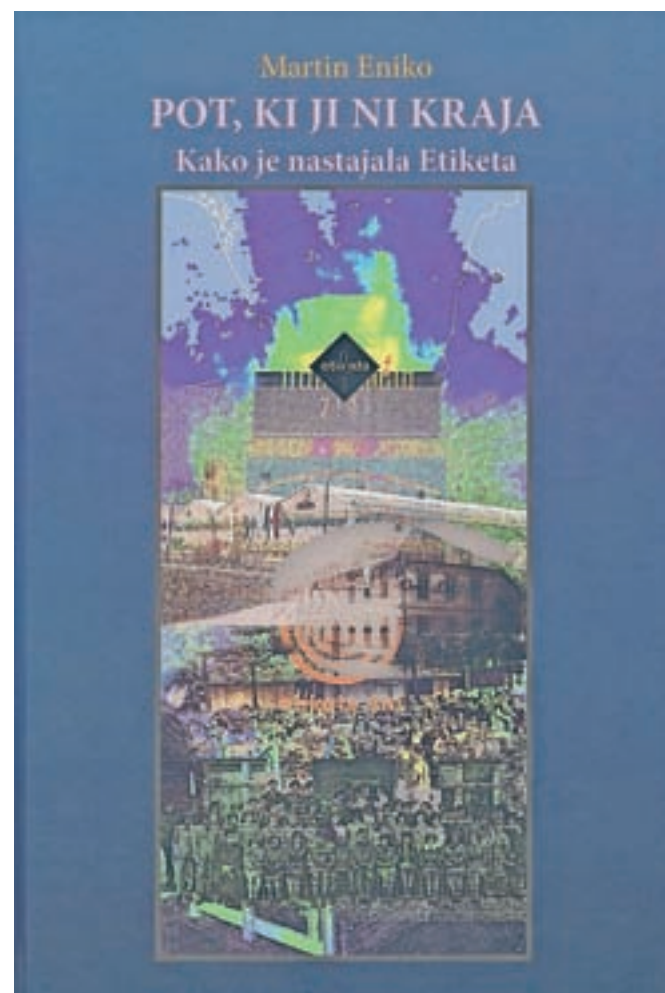
nekaj novega in nepoznanega, je brez oklevanja zaupal v pridnost in voljo Žirovcev po priučitvi novih poklicev. Brez oklevanja je stopil v stik s takratnim žirovskim županom, prijateljem iz mladostnih let, Vinkom Nagličem. Ta je tako njega kot idejo pozdravil z odprtimi rokami, saj so se ravno v tistem obdobju v kraju borili z brezposelnostjo, predvsem ženske delovne sile. Obojestransko zaupanje je obrodilo sadove in projekt postavitve trakotkalnice v Žireh je lahko stekel. Župan je poskrbel za papirologijo, priskrbel nekaj zagonskih sredstev in zasilne prostore v dobročevskem gasilskem domu. Emil je preko svojih poznanstev našel odslužene in demontirane statve v takratnih

na novo posodobljenih tkalnicah. Le-te je lastnoročno in z nekaj prijatelji, ki so pozneje postali ključni člani kolektiva, obnovil, sestavil in jih spravil v pogon. Konec leta 1959 je bilo tako vse pripravljeno za zagon prvih stavev in prav na silvestrovo so se izpod ropotajočih stavev pojavili prvi metri traku. Trg je bil žejen kvalitetnega traku, ki ga je proizvodila žirovska trakotkalnica, zato je proizvodnja naglo naraščala, zaposlitev je dobilo vse več deklet in žena ...« (Str. 6)

Ta odlomek je iz zelo posebne, a tudi širše zanimive in dragocene knjige. V njej je Martin Eniko, ki jo

vso svojo delovno dobo preživel v žirovski tiskarni Etiketa, povzel njeno zgodovino. Ta je posebna v več oziarih. V času svojega nastanka (1958–1960), ko je bila v Žireh predvsem Alpina, je bila Etiketa prvi uspehi poskus razvoja industrije, ki v kraju ni imela tradicije. Tudi med tiskarnami je posebna. Ni tiskala knjig ali časopisov, pač pa etikete, natisnjene na oblačilih, pa na embalaži jedilne, pijače, zdravil ipd. Je tudi ena od tistih družb, ki so se olastnile v korist zaposlenih (Domel, Gorenjski glas ...) Ob 60-letnici pa je dobila še svojo monografijo. Čestitamo!

Martin Eniko, Pot, ki ji ni kraja: kako je nastajala Etiketa, samozaložba, Račeva (Žiri), 2018, 288 strani

RAZVEDRILO

GG

VRAČA SE GORSKI ZDRAVNIK, REKA LJUBEZNI PA TEČE DALJE

Drame še ni konec. Konec februarja na male zaslone prihaja četrta sezona Reke ljubezni in z njo novi zapleti, izzivi in vloge. Marca pa se na Pop TV vrača tudi priljubljena serija Gorski zdravnik.

Alenka Brun

Z nami je že 10.125 minut zgodb, ki so uspešno uvrstile Reko ljubezni med najbolj priljubljene originalne serije v slovenskem prostoru. S četrto sezono se vračajo znani liki, z njimi pa novi zapleti in dramatični prizori.

Spomnimo: tretjo sezono je zaznamoval šokanten konec, ki je napovedal, da se drama na idilični Krki še ni polegla. Vlogi, v kateri sta vstopila prikupna Irena, ki jo igra Lara Komar, in brezkompromisni Rok – v tej vlogi spremljamo Tadeja Piška, sta pomenili velik zalogaj, ni manjkalo pretresov ob kopici družinskih skrivnosti. Spremembe, ki jih je že v začetku napovedala tretja sezona, so nekaterim likom prinesle nove življenjske poti in poznanstva. Zadnji februarjski ponedeljek ob 20. uri bo tako v vznemirljivem znamenju novih pričakovanj, s katerim bi lahko postregla četrta sezona Reke ljubezni.

Lara Komar pravi: »Z Ireno potujeva z roko v roki že tri sezone, in če je bila tretja sezona zanjo precej turbulentna, jo tudi v četrti čaka kar nekaj novih doživetij. Jah, prvi šok se je seveda začel že ob koncu tretje in tako kot vi sem tudi jaz radovedna, kaj bo Reka ljubezni naplavila Ireni in vsem likom, ki oblikujejo

Hans Sigl se bo v vlogi Martina Gruberja znova posvetil dogodivščinam in zapletom na idiličnem podeželju.

to zgodbo.« Doda še, da ne bo manjkalo ljubezenskih zapletov, skrivnosti, joka ter seveda tudi smeha. Dogajanje pa bodo z novo energijo popestrili novi liki.

»Nova sezona, novi izzivi. Če se je v tretji sezoni

lik Roka dodobra zasedel v meni z vsemi prednostmi in pomanjkljivostmi, se v četrti sezoni znova spoznavava. Iz prijetnega, nasmejanega in dobrovoljnega mladeniča je v času treh sezon postal tudi oče in poslovnež. V novih

V četrti sezoni bo Reka ljubezni naplavila še eno skrivnost, že prvi teden pa bodo dogajanje na Krki zaznamovali akcijski prizori. / Foto: arhiv Pop TV (Ksaver Šinkar)

vlogah pa se včasih ne znajde najbolje,« pa pove Tadej Pišek. »Liki se spreminjajo, živijo in nam s tem dajejo vedno nove igralske izzive.«

V četrti sezoni bo Reka ljubezni naplavila še eno skrivnost, ki je vse dotlej tlela pod gladino Krke. Že prvi teden bodo dogajanje na Krki zaznamovali akcijski prizori. Kmalu pa se na vratih hiše Slak pojavi tudi nov gost ...

Doktor Gruber je nazaj

Četrty marec pa je datum, ki si ga morate zapomniti vsi ljubitelji serije Gorski zdravnik oziroma Der Bergdoktor. Takrat se namreč serija vrača na male zaslone; in sicer boste lahko spremljali že njeno enajsto sezono.

Igralca Hansa Sigla, ki smo ga v preteklosti lahko videli pri nas tudi v živo, bomo ponovno lahko spremljali v vlogi Martina Gruberja, ki bo del novih dogodivščin in zapletov. Uživali bomo skupaj z njim v iskanju rešitev zanje na idiličnem podeželju.

V novi sezoni krepostnega Martina Gruberja tako čakajo novi izzivi in zapleteni medicinski primeri. Svojim pacientom velikokrat poleg zdravstvene oskrbe tudi svetuje ter jim nudi moralno oporo.

Tokrat bo Martinu preglavice povzročala Lilli, saj hitro odrasča in se želi osamosvojiti. V Ellmau pa se nepričakovano vrne tudi stric Ludwig. Njegov prihod pa ni ravno nedolžne narave ...

Slovenski oktet je nastopil v Preddvoru

Oder preddvorskega kulturnega doma je prejšnji teden gostil Slovenski oktet. Dvorana je bila že drugič v zadnjih mesecih razprodana, kar kaže na to, da se Preddvorčani in tudi vsi iz bližnje in daljne okolice z veseljem odzovejo in obiščejo tovrstne kulturne dogodke. Slovenski oktet

je prvič zapel leta 1951 v Slovenski filharmoniji in vse od tedaj velja za najbolj reprezentativni slovenski moški vokalni komorni ansambel. Osnovno poslanstvo okteta je ohranjanje in plemenitenje slovenske vokalne glasbe. Njegov repertoar je širok in raznolik, doslej pa se je predstavil na domala vseh pomembnejših domačih in mednarodnih koncertnih odrih. Tokrat je v koncertno vzdušje obiskovalce pod odrom z uvodno besedo pospremila Lili Pečan, obiskovalce koncerta je nagovoril tudi preddvorski župan Rok Roblek, člane Slovenskega okteta pa nam je uspelo ujeti tik pred nastopom: prijetno in predkoncertno razpoloženi so se nam v fotografski objektiv nasmehnil kar v garderobi.

Poroka v mestu jekla in narcis

Konec tedna pred valentinovim na Jesenicah namenjajo bodočim mladoporočencem. Gornjesavski muzej Jesenice že deveto leto pripravlja Poročni sejem 2019 – Poroka v mestu jekla in narcis, ki bo jutri, v soboto, in v nedeljo med 10. in 18. v Kolpernu. Kot je v imenu organizatorjev povedala Nina Hribar, je prijavljenih razstavljalcev dvanajst, med njimi so poročna agencija, organizatorica porok, časnik s poročnimi nasveti, spletna stran, ki ponuja vse za mladoporočence, ponudniki fotografskih storitev in snemanj, zlatarja s poročnimi prstani, slaščičar in ponudnik poročne kulinarike. Na sejmu bo Gornjesavski muzej Jesenice predstavljal tudi Staro Savo kot poročno lokacijo, kjer je mogoče skleniti civilno poroko ali gostiti poročno slavo v objemu železarske dediščine.

Volkswagen Špila

V prvem tednu januarja so se zaključile prijave na vseslovenski natečaj narodno-zabavne glasbe Volkswagen Špila. Izmed več kot sto prijavljenih ansamblov je komisija v sestavi Raay, Anže Zavrl, Primož Grašič in Tomaž Šink izbrala 32 ansamblov. Polfinalni krog se je začel v Festivalni dvorani v Ljubljani, drugi koncert je bil včeraj, tretji pa bo 21. februarja v Dvorani Union Celjskega doma. Vodenje so zaupali Nataliji Verboten. Na koncu bomo dobili devet finalistov, zmagovalca pa je lahko le eden.

Narodno-zabavni petek na Plaži Krvavec

Letošnjo smučarsko sezono bodo na Plaži Krvavec med drugim obogatili tudi z zvoki mladih domačih narodno-zabavnih ansamblov. Danes se tako lahko od 13.30 dalje zabavate v družbi Tria Utrip.

Kolo se vije

Četrty mednarodni folklorni festival veteranov Kolo se vije, bo v soboto, 16. februarja, ob 18.30 gostilo Prešernovo gledališče Kranj. Nastopile bodo veteranske skupine s slovenskimi, srbskimi, madžarskimi, hrvaškimi in madežskimi plesi.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Nekdo se že nekaj časa zelo trudi, da skriva svoja prava, iskrena čustva do vas. Lahko se vam zgodi, da boste zelo preseñeni, kaj vse bo temu razodetju sledilo, pa bo večinoma odvisno od vas. Vsekakor ste na pragu velikih sprememb.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Nikoli v preteklosti vam denar ni zelo veliko pomenil in vam je predstavljal samo sredstvo za preživetje. Ker pa ste nekoliko nespametno ravnali z njim, bo treba plačati dolgove, ki so se nabrali. Drugače ne bo šlo, kot da zavihate rokave.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Ko so drugi zbolevali, ste bili vi tisti, ki ste prekipevali od energije. Lahko se zgodi obratna situacija in tudi vas za nekaj dni položi v toplo posteljo. Na osebnem področju boste preštevali zmage. Čeprav so majhne, imajo veliko vrednost.

Rak (22. 6.–22. 7.)

So ljudje, ki zelo radi in preveč govorijo, vi, ki ste občasno preveč naivni, pa verjamete vsem in vse. Zaradi izkušnje, ki vas čaka, boste malce jezni nase, a ne dolgo, saj ste po naravi večni optimist. Konec tedna vas čakajo presenečenja.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Ker ste v zadnjem času zanemarili druženje s prijatelji, boste v tem tednu to skušali popraviti. Seveda delo ne bo šlo mimo saj, saj vas čakajo večji projekti, zaradi katerih se vam bo poznalo tudi v denarnici. Dobra volja se vas bo oklepala.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Nekdo vam bo jasno dal vedeti, kaj si misli in kaj pričakuje od vas. Kar nekaj časa boste potrebovali, da boste svoje misli postavili na pravo mesto. Upoštevali boste glas srca in zato odločitev niti ne bo težka. Pripravite se na spremembe.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Vse boste naredili, da si boste izbrili čas, ki ga boste lahko posvetili samo sebi. Ne gre za to, da se ne marate razdajati, ampak enostavno potrebujete prostor in čas samo zase. Preventivno se založite z vitamini in jih tudi uporabljajte.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Ljudje iz bližnje okolice vas bodo popolnoma okupirali. Vsak bo hotel kaj svojega in bo od vas pričakoval, da se usmerite samo na določene težave. Sami s sabo ste trenutno zadovoljni, zato vam ne bo težko posvečati časa in energije drugim.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Hiteli boste iz enega na drug konec, saj boste želeli dokončati vse zadeve, preden se posvetite dopustu, ki ga komaj čakate. Čas ni vaš gospodar, a ker ste po naravi precej odgovorni, nočete, da karkoli ostane odprto in nedokončano.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Nesoglasje v določeni družbi bo sprožil nekdo, ki nikakor noče priznati vaših uspehov. Lahko je to samo ljubosumje ali pa zavest, da se oseba sama počuti nesposobno. Skratka, ne boste dovolili, da vam vzamejo veselje in vedrino.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Čakajo vas projekti, ki se jih že vnaprej bojite, vendar zato res ni nobene potrebe. Ste naravni talent za delo, ki ga opravljate. V krogu domačih se boste dobro počutili in naredili boste načrt, kako najbolje izkoristiti prosti čas.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Za vse, kar se bo dogajalo šele jutri, bi vi radi, da se dogaja že danes. Na vse načine poskušate prehiteti čas, čeprav dobro veste, da se to ne da. Časovni stroj si lahko naredimo sami s svojimi mislimi in vizualizacijo. Čaka vas ljubezen.

TA JE DOBRA

Petelin, da se reče

Kmet je nabavil novega petelina za reprodukcijo. Izkazalo se je, da je naredil dobro kupčijo. Petelin je že prvi dan »obdelal« vse kokoši v kokošnjaku.

Kmet je samo veselo gledal. Naslednji dan se je petelin spraval na mačko, psa, krave, skratka vse, kar se je premikalo po kmetiji. Kmet je to opazoval z začudenjem. Petelin je naslednjih nekaj dni spet pridno »podiral« vse živo. Kmet je bil vedno bolj v skrbeh. Po mesecu dni je kmet zjutraj zagledal petelina ležati na tleh. Stopil je do njega in mu rekel: »Sem vedel, da boš takole žalostno končal.« Petelin pa pokaže s prstom proti nebu, kjer se je začela zbirati jata mrhovinarjev, in reče: »Pssst! Tiho bodi, mi boš bejbe splašil!«

Lojze in dopust

Šef je delal plan letnih dopustov, kar je zelo zahtevno in zoprno delo.

Pa vpraša Lojzeta: »Ti, a imaš rad toplo pivo?«

»Ne, to pa ne!«

»Kaj pa prepotene ženske?«

»Uf, groza, to pa sploh ne.«

»No, ti greš na dopust januarja!«

Jože in punker

Jože se pelje z avtobusom, nakar nanj pride mladi punker s pisano pobarvanimi lasmi.

Jože ga gleda, punker pa vpraša: »Kaj pa gledaš, stari? A ti v življenju nikoli nisi ničesar norega naredil?«

Jože premišluje: »Veš, enkrat sem seksal s papigo, pa se zdaj sprašujem, ali si moj sin.«

LAŽJI SUDOKU

5	6	2			9	
4	3		9	2		
	2	6	1	4	5	
	5	7	4	1		
8		7	3		4	
	4	6		9	2	
3	8		1	7	6	
		5	2		8	3
	4		8	5		

Rešitev:

6	7	9	9	6	1	7	2	
2	1	7	9	6	2	9	6	2
2	9	7	2	5	1	6	6	2
2	6	9	6	1	7	6	6	1
7	9	6	1	7	2	6	6	
6	6	1	7	6	2	9	6	
9	7	2	9	1	6	6	2	
9	6	2	6	2	5	1	7	
1	6	6	6	2	9	1	2	
1	6	6	6	2	9	1	2	

TEŽJI SUDOKU

9		2						
			5		7			9
		6	2	9	8	4		
3					7			
	5		4		9		6	
		8	1					2
		9	8	4	2	5		
8			9		6			
							3	

Rešitev:

9	6	1	9	7	2	9		
2	1	7	9	6	2	9	6	2
9	1	5	2	7	8	6	2	9
2	9	6	7	1	8	9	7	6
6	9	1	6	8	7	2	5	2
7	2	5	2	9	1	6	6	2
1	6	9	6	2	9	1	2	9
6	2	9	7	9	5	7	1	2
1	7	9	7	1	6	2	9	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

MESNICE ČADEŽ Kranj Koroška c. 26 | Škofja Loka Kapucinski trg 4 (NAMA) | Jesenice Cirila Tavčarja 6 | Bohinjska Bistrica Triglavaska 36 (Spar partner Čadež). Naše mesne izdelke lahko kupite tudi v trgovinah E. Leclerc, SPAR, MERCATOR, NAMA. www.mesarstvo-CADEZ.si

"Po šunko, prato, gorenjski želodec in druge praznične dobrote v Mesarstvo Čadež pohiтите, da mize za pusta si bogato obložite. Seveda te sedaj pri nas po občutno nižjih cenah dobite."

Za prste oblizn't
www.mesarstvo-CADEZ.si

SESTAVIL: F. KALAN	FIZIKALNA KRIVULJA	BOLNIK Z REVMO	GRŠKA ČRKA	TELUR	REDKA KOVINA (Y)	SLIKAR STAN MEŠKO	PRED LETI POPULARNA ŠVEDSKA GLASBENA SKUPINA	IZOBRAZBA			MUSLI- MANŠKI SONNIK, KADIJA	PROMETNI OBJEKT OB CESTI
PREDEL OB SEVERNEM TEČAJU												
JURČIČEV ROMAN				17								
MODE- RATORKA KOROŠEČ	11											
AMERICJU												
MEHKA KOVINA (Ba)												
OČKA												
SOL TITANOVE KISLINE												
ČLAN AKADEMIJE												
KALABRIJA LOBODA RAMOS RODEO												
TROS												
ZEMELJSKI TEČAJ												
VZDEVEK ONASSISA												
NAŠ KIPAR (PETER)												
NASTJA CEH												
ITAL. NOGOMET- NI KLUB		10										
KALJEV CIANID												
PODOBA GOLEGA TELESA												

- Nagrade:
1. prekajena šunka + 2 pustni klobasi
  2. prekajeni vrat + 2 pustni klobasi
  3. prekajena plečka v mrežici + 2 pustni klobasi

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 22. februarja 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Tradicionalne domače mesnine Čadež so proizvedene iz slovenskega mesa najvišje kakovosti in so brez mesnih nadomestkov (brez soje, brez škroba in prehranskih vlaknin). So tudi brez glutena, laktoze, jajc, soje in drugih alergenov ter brez umetnih barvil in brez umetnih arom.

KUPON za 10% POPUST
na meso in mesne izdelke pri nakupu
v mesnicah Čadež

DRUŽABNA KRONIKA

KRASNO IN KRAŠKO

Pred nekaj dnevi je Uroš Štefelin gostoval v Hiši Krasna oziroma v restavraciji OK – Okusi Krasa v Lokvi na Krasu. V kuhinji sta mu delala družbo še dva kuharska mojstra: domači Aleš Širca in Španec Martín Coronado Álvarez. Poudarek je bil na kraških okusih in tudi vinska spremljava je bila obarvana kraško.

Alenka Brun

Hiša Krasna je v bistvu manjši družinski hotel, kjer sedaj domu je restavracija Okusi Krasa. In tokrat so pripravili kulinarčni večer v družbi gorenjskega kuharskega mojstra iz Vile Podvin Uroša Štefelina, hrano pa so poročili z vini kraških vinarjev. Enver Vratarič in Aleš Širca – natakar in kuhar – sta tista, ki v restavraciji OK skupaj zreta v prihodnost. Ravno v tem času pa je v njuni kuhinji gostoval tudi mladi španski kuhar Martín Coronado

Álvarez, doma iz Madrida, kjer ima tudi svojo restavracijo. Nekega dne se je odločil in odšel na pot – spoznavat kulinariko drugih dežel. Sedaj sta na vrsti Nemčija in Italija, v Slovenijo se vrača poleti.

Aleš Širca in Martín Coronado Álvarez sta se tokrat lotila kulinaričnega izziva: kako bi bila v prihodnosti lahko videti sodobna kraška kuhinja. K projektu je pristopil tudi Uroš Štefelin, ki je znan po prepletanju lokalnih kulinarčnih zakladov z moderno evropsko kuhinjo. Kdor ga pozna, ve, da sploh ne zna drugače razmišljati kot lokalno, o slovenskih jedeh. Te

poskuša prilagoditi; tudi stare, ki še obstajajo, da ne izginejo: »Jed pa lahko obstane le tako, da se iz nje naredi več jedi in tako živi naprej. Nekoč je Joško Sirk rekel, da je ta kulinarika za v muzej, ampak muzeje vsi radi obiščemo. Kar pomeni, da mora na primer jota ostati taka, kot je, v dobrih domačih gostilnah. Za neko tako restavracijo pa jo je treba malce dodelati, kaj dodati. Preštudirali smo kraško kuhinjo in se pri jedeh ozrli naokoli, tradicijo kombinirali še z drugimi elementi.«

Glavno jed so tokrat zaujali mlademu Martínu Coronado Álvarezu. V njej je združil španski in kraški

okus, meso in ribo: odojka je postregel z gamberom, črno lečo in treviškimi radičem. Tako je bila na meniju celo jed s španskim pridihom.

Enver Vratarič je še dodal, da so kraška vina ena izmed osnov restavracije in da je vinska karta narejena izključno na kraških vinih – tako slovenskih kot zamejskih. Vinska karta pa premore kar 71 etiket. Tokrat je bil seveda poudarek na teranu, kdor je želel, pa je lahko degustiral tudi konzorcijski teran. Ob sladici pa so postregli Negro 2007 vinarja Joška Renčela iz Dutovelj, za katerega smo ta večer večkrat slišali, da je pravzaprav v prvi vrsti umetnik.

Aleš Širca in Enver Vratarič

Gostujoči španski kuhar Martín Coronado Álvarez

Uroš Štefelin je tokrat pomagal pri spajanju domačih kraških in sodobnih okusov.

Kot prijazen gostitelj se je izkazal tudi Boris Škibin, ki je skupaj s soprogo Dajano lastnik Hiše Krasna.

Strežno osebje v družbi Marcela Klofutar iz gorenjske Vile Podvin: Žiga Merslavič, Marcela Klofutar, Eva Sikirica, Eva Škibin in Daniel Kosovel.

Glavna jed na tokratnem kraškem kulinaričnem večeru je imela španski pridih: odojek z gamberom, črno lečo in treviškimi radičem – drzno, a okusno.

VRTIMO GLOBUS

Richard Gere očka pri devetinšestdesetih

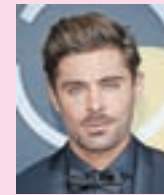
Igralec **Richard Gere** je pri devetinšestdesetih postal drugič očka. S soprogo, novinarko **Alejandra Silva (35)**, sta se razveselila dečka. To je za oba drugi otrok. Richard ima iz prejšnjega zakona devetnajstletnega sina Homerja, ona pa prav tako iz minule zveze šestletnega Alberta. Več novic o novorojenčku za zdaj ni znanih. Par se je poročil avgusta. Igralec je bil med leti 1991 in 1995 poročen s Cindy Crawford, med 2012 in 2016 pa s Carey Lowell.

Justin Bieber depresiven

Pevac **Justin Bieber (24)** se je prijavil na zdravljenje zaradi anksioznosti in depresije. »Justin se slabo počuti in je utrujen,« je povedal vir za People, ki pravi, da njegovo stanje nima nič s poroko in z njegovo soprogo Hailey. »Srečen je z njo, njegovo stanje je posledica nečesa čisto drugega. Obiskuje terapevta, saj si ne želi biti odvisen od zdravil. Njegovo zdravstveno stanje je začelo pešati na turneji. Počutil se je slabo in osamljenega.« Pevac je odpovedal zadnjih štirinajst koncertov svoje turneje.

Zaradi poškodbe kolena v bolnišnici

Igralec **Zac Efron (31)** si je med smučanjem strgal kolenske križne vezi. Uspešno je preстал operacijo in že okreva. »Hvala za lepe želje. O svojem napredku vas bom obveščal,« je svojim oboževalcem sporočil igralec. Zac je sicer velik ljubitelj adrenalinskih športov, poleg smučanja rad deska, se spušča po slapovih in pleza po gorah. Pred snemanjem pa ima, kot pravi, obdobje obiskovanja fitnesa ter zdrave prehrane.

Je Paul Wesley oddan?

Tuji mediji namigujejo, da se je igralec **Paul Wesley (36)**, znan iz serije Vampirski dnevnik, skrivaj poročil z Ines de Ramon. Na prstancu leve roke namreč oba nosita ujemajoča se prstana. Igralčev predstavnik o tem ni podal izjave za javnost. Par je bil prvič opažen skupaj junija lani. Paul je bil pred tem v zvezi z igralko Phoebe Tonkin, pred njo pa poročen z igralko Torrey DeVitto.

Za kulturni praznik so se lahko s slastnim cesarskim pražencem – po domače imenovanim šmoren – obiskovalci na kranjskem Prešernovem smenju »pocrkljali« tudi pri Zlati Bidovec iz kavarne in slaščičarne Carniola. / Foto: A. B.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 8. 3., KOPALNI TOPOLŠICA: 4. 3., MADŽARSKE TOPLICE: 28. 2.–3. 3.; 31. 3.–4. 4., 27.–30. 4.; STRUNJAN: 10.–13. 3., BERNARDIN: 25.–28. 3., LENDA: 10.–13. 3., BANJA VRUČICA: 14.–21. 3., 5.–12. 5. – S TERAPIJAMI, 2.–4. 5. – S PIRAMIDAMI, UMBRA IN ASSISI: 29.–31. 3., MORJE: DUGI OTOK, OREBIČ, LASTOVO. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Slovesnost ob spomeniku in poklon talcem

Jamnik – V petek, 22. februarja, bo ob 17. uri spominska prireditve ob 75. obletnici požiga vasi Jamnik in poklon 37 žrtvam z Jamnika in okoliških vasi. Prireditve bo pri Osrednjem spomeniku NOB na Jamniku. Organizatorji in sodelujoči: ZB NOB Kranj, KO ZB NOB Besnica - Podblica, KS Podblica, PŠ Podblica, PŠ Besnica, KD Jože Papler.

Šenčur folkloro na ogled postavi

Šenčur – Prireditve bo jutri, v soboto, 16. februarja, ob 19. uri v dvorani Doma krajanov v Šenčurju. S plesnim, pevskim in inštrumentalnim folklorom izročilom se bodo predstavili: Šolska folklorna skupina Knofki, Trbojske ljudske pevke, godčevski sestav FD Šenčur in folklorna skupina FD Šenčur. Vstopnine ne bo.

Dan godle v Šenčurju

Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi jutri, v soboto, 16. februarja, na Dan godle. Godlo s krompirjem, ki je šenčurska tradicionalna jed, boste lahko poskusili med 10. in 15. uro v klubski sobi Turističnega društva Šenčur (nad okrepčevalnico Alo Alo).

Medgeneracijske dejavnosti

Kranj, Cerklje, Šenčur, Preddvor – V Medgeneracijskem centru Kranj bodo v ponedeljek, 18. februarja, ob 17. uri vesele urice francoščine, ob 18. uri pa miselne igre in vaje dihaj. V Cerkljah bo v ponedeljek, 18. februarja, 17.30 telovadba za prožno telo, v Šenčurju pa bo prav tako v ponedeljek, 18. februarja, ob 9.30 umovadba za starejše. V prostorih Društva upokojencev Preddvor se bo v sredo, 20. februarja, ob 17. uri začelo igranje tombole. Za vse dejavnosti so obvezne prijave na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

OBVESTILA

Peka kruha z drožmi

Kranjska Gora – V Liznjekovi domačiji se bo v sredo, 20. februarja, ob 18. uri začela delavnica Peka kruha z drožmi. S seboj prinesite steklen kozarec s pokrovčkom (minimalne prostornine 0,5 litra) in skledo, v kateri boste domov odnesli pripravljeno testo. Več informacij lahko dobite po tel. št. 08 380 67 32 ali 04 588 19 99.

PREDAVANJA

Gruzija

Žirovnica – Sekcija za kulturo in izobraževanje pri Društvu upokojencev Žirovnica vabi svoje člane in simpatizerje v ponedeljek, 18. februarja, ob 18. uri v dvorano Gostišča Osvald na potopisno predavanje pod naslovom Gruzija. Predavala bo Marija Zupančič Vičar.

Sindrom fibromialgije in kronične utrujenosti

Preddvor – KO Rdeči križ Preddvor in Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj vabita v sredo, 20. februarja, ob 18. uri v glasbeno učilnico Osnovne šole Matija Valjavca Preddvor na

predavanje Sindrom fibromialgije in kronične utrujenosti – kakšna je preventiva in kako bolezen zdravimo. Predavala bo prim. Mojca Kos Golja, dr. med., specialistka revmatologije.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 16. februarja, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Sedem trobent ob 9. uri ter predavanje Zmaga Godine ob 10.30.

KONCERTI

Nastop Klape Zvonimir

Mojstrana – Turistično društvo Dovje - Mojstrana vabi jutri, v soboto, 16. februarja, ob 19. uri v Osnovno šolo Mojstrana na nastop Klape Zvonimir.

Bom naredil stezice

Preddvor – Komorni zbor De profundis Kranj z zborovodkinjo Branko Potočnik Krajnik vabi na večer ljudskih pesmi Bom naredil stezice, ki bo v torek, 19. februarja, ob 18.30 v Domu starejših občanov v Preddvoru.

PREDSTAVE

Škratovanje

Breznica – Dramska skupina Julke Dovžan vabi v nedeljo, 17. februarja, ob 17. uri v kulturni dom na Breznici na ogled gledališke matinee za otroke Škratovanje. V goste prihaja gledališče Ringoraja s predstavo Gluhi kralj.

Misterij Theophilus in Anima

Cerklje – Kulturno umetniško društvo Pod lipo Adergas in Občina Cerklje vabita na duhovno igro – srednjeveški misterij Theophilus in Anima Nika Kureta, in sicer jutri, v soboto, 16. februarja, ob 19.30 uri in nedeljo, 17. februarja, ob 15. uri v Kulturni hram Ignacija Borštnika v Cerkljah. Misterij je priredil za oder, izdelal sceno in ga režiral Silvo Sirc.

Norci

Bohinjska Bela – V Domu krajanov na Bohinjski Beli bo v nedeljo, 17. februarja, ob 19. uri gostoval Koroški deželni teater s predstavo Norci. Predstava bo za abonma in izven.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 16. 2.
12.40, 19.10 ALITA: BOJNI ANGEL
15.10, 19.00 BOG, LE KAJ SMO SPET ZAGREŠILI?
20.50 ZELENA KNJIGA
13.10, 14.50, 17.00 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3, sinhro.
16.45 BOHEMIAN RHAPSODY
21.20 ZVEZDA JE ROJENA

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 16. 2.
13.50, 18.00, 21.00 ALITA: BOJNI ANGEL
20.00, 22.25 ALITA: BOJNI ANGEL, 3D
19.00 BERLIN, LJUBEZEN MOJA
18.40, 20.40, 22.40 SREČEN SMRTNI DAN 2
21.20 LEDENO MAŠČEVANJE
16.15, 20.30, 22.30 SOBA POBEGA
16.50 LEGO FILM 2
13.30, 15.10 NEVERJETNA ZGODBA OVELIKANSKI HRUŠKI, sinhro.

13.40, 15.50, 17.50 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3, sinhro.
14.20, 16.30 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3, 3D, sinhro.
15.30 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBUJČ RALPH 2, sinhro.
18.20 BOHEMIAN RHAPSODY

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 15. 2.
20.00 METULJ

Sobota, 16. 2.
18.00 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3, 3D, sinhro.
20.00 METULJ

Nedelja, 17. 2.
17.00 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3, sinhro.
19.00 METULJ

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 16. februarja
10.00 Sobotna matineja: LENA IN LENART (v dvorani PGK)
18.30 Mednarodni folklorni festival veteranov Kolo se vije (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Nedelja, 17. februarja
10.00 Loški oder: MOJCA POKRAJČULJA (matineja)

Pustne šeme na oblasti

JASNA PALADIN

Vir pri Domžalah – Pustna sekcija Striček z Vira pri Domžalah, ki bo letos pripravila že 29. Pustni karneval Vir, bo oblast s pustnimi zakoni za dva tedna prevzela že jutri, 16. februarja, ko bodo na streho virske lekarne postavili svojo maskoto Strička in z županom Tonijem

Dragarjem izmenjali ključ občinske blagajne. Dogajanje se bo začelo ob 10. uri skaravano pustne delegacije (to sestavljajo ministri, kurenti, gostujoče maske, glasbeniki...) od papirnice na Količevem po Bukovski cesti do lekarne. S simbolnim prevzemom oblasti bodo na Viru za dva tedna v veljavo stopili tudi strogi pustni zakoni.

LOTO

Rezultati 13. kroga – 13. februarja 2019
1, 5, 7, 10, 16, 32, 37 in 19

Loto PLUS: 1, 13, 24, 25, 29, 34, 36 in 21
Lotko: 0 7 2 3 6 6

Sklad 14. kroga za Sedmico: 810.000 EUR
Sklad 14. kroga za PLUS: 180.000 EUR
Sklad 14. kroga za Lotka: 140.000 EUR

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Triglavova Cesta 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

PETKOVA PRIREDITEV
Izvajca: Teater za vse
TRNULJČICA
Petek, 15. februarja 2019, ob 17.30 uri
OKC Krnice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvajca: Pionirski dom
LENA IN LENART
Sobota, 16. februarja 2019, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

ALPETOUR
Potovalna agencija

Valencija
El Mercado Central, Barrio del Carmen, Agora...
5. 4., 4 dni **457,00 EUR**

Cinque terre
romantične vasice
6. 4., 2 dni **od 145,00 EUR**

Ferrara
in delta reke Pad
30. 3., 1 dan **od 35,00 EUR**

Pustni karneval v Benetkah
2. 3., 1 dan **od 38,00 EUR**

Vaš dan za Dan žena
razvajanje brbončic
9. 3., 1 dan **od 45,00 EUR**

Apulija, dežela na jugu Italije
29. 4., 6 dni **od 385,00 EUR**

Ogled tovarne BMW v Münchnu
22. 3., 1 dan **od 82,00 EUR**

Sončni otok Capri, Pompeji, Amalfi
Vezuv, Positano, Amalfitana, Marino Grande, Anacapri...
27. 3., 5 dni **od 319,00 EUR**

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016, Tržič: 04/59 63 280

www.alpetour.si
Part of Arriva – a company

IŠČEMO zanesljivo osebo (upokojenko) za pomoč starejši osebi na domu – Kokrica pri Kranju. približno eno uro dnevno, 6 dni v tednu. Ostalo po dogovoru, tel.: 041/784-178

19000408

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. <http://www.zau.si>, tel.: 031/836-378

19000281

RAZNO

PRODAM

GOBELIN zadnja večerja, tel.: 040/635-537

19000396

NOVE, visoke pohodne čevlje 43, zračno puško, računalnik, tel.: 041/364-504

19000414

Sponzor nagradne križanke, objavljene 29. januarja 2019 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ**, d. o. o., iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila ŠKODA KODIAK: **Janja Borič**, Radovljica, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila ŠKODA FABIA: **Stane Tomažič**, Medvode, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas: **Stane Berguš**, Jesenice. Nagrajencem čestitamo!

Sponzor nagradne križanke, objavljene v Gorenjskem glasu 1. februarja 2019, je bil **SMUČARSKI KLUB ALPETOUR** iz Škofje Loke, ki nagrajencem, v sodelovanju s Smučarskim centrom Stari vrh, poklanja tri nočne vozovnice za smučišče Stari vrh. Nagrajenci so: **BOŽIDAR LAMPIČ**, TRŽIČ; **MIRA METKA PETROVIČ**, GORENJA VAS; **AJDA HAFNER**, ŠKOFJA LOKA. Nagrajenci prejmejo nagrade na spodnji postaji žičnice na Starem vrhu. Čestitamo!

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta in dedija

PETRA KRIŽAJA

iz Naklega

se vsem toplo zahvaljujemo za podporo v času njegove boleznin in za vse izraze sožalja ob njegovem slovesu. Vsem iskrena hvala.

Vsi njegovi

*Odšel od nas si tiho, brez slovesa,
naj vodi te pot v Nebesa.
V srcih naših večno boš živel,
tam podoba tvoja prostor bo imela.
Ob tvojem grobu budijo se spomini,
tolažbe ni ob naši bolečini.*

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, tast, stari oče, pradedek, brat in stric

FERDINAND RAKOVEC

p. d. Murčkov Nande s Šmarjetne Gore

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in sinovim sodelavcem podjetja Plut za izrečena sožalja, podarjene rože in sveče. Posebna zahvala dr. Terčonu. Zahvala tudi g. direktorju Poklukarju, gospe Kunstljevi in ostalemu osebju bolnišnice Jesenice. Hvala župniku Bojanu Likarju za tople besede slovesa in pogrebno sv. mašo. Hvala pevcem in pogrebni službi Komunala Kranj. Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu.
(Tone Pavček)*

ZAHVALA

V 90. letu se je tiho poslovil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, stric, bratranec, svak in tast

JOŽEF ROZMAN

iz Stražišča, Trojarjeva ulica 41

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za tople stiske rok in tolažilne besede ob izrazih sožalja, za podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Hvala dr. Mariji Jenko Burger za njene obiske na domu in osebju bolnišnice Golnik, oddelek 700, za zdravljenje in nego ob njegovi boleznin. Zahvaljujemo se g. župniku za opravljen pogrebni obred in mašo zadušnico ter pogrebni službi Komunale Kranj. Posebna zahvala velja g. županu, podžupanu in sodelavcem MO Kranj, sodelavcem OŠ Orehek Kranj, nekdanjim sodelavcem Savatech Trelleborg Kranj in prijateljem društva MS. Zahvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Vsi njegovi
Kranj, februar 2019

*Kot večni cvet
si v raju sedaj,
a nikoli več
te ne bo nazaj.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame

ANE KERN

iz Gorenj pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom, sorodstvu, prijateljem, znancem za izrečena sožalja, pomoč, podarjeno cvetje in sveče. Hvala dr. Pavlinovi, patronažni sestri Miri in negovalkam iz Doma upokojencev Kranj. Hvala zdravnikom in zdravniškemu osebju Bolnišnice Jesenice. Hvala župniku gospodu Godcu za opravljen obred in nagovor, pevcem, Gasilskemu društvu Primsko-vo in Rdečemu križu. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Vsem imenovanim in neimenovanim hvala za vse.

Vsi njeni

*Življenje sploh ni tisto,
kar se zdi –
je le korak na poti k
večnosti!*

ZAHVALA

V 84. letu starosti se je po dolgi boleznin od nas poslovil naš dragi

VENCELJ DOLENEC

po domače Ajtarjev Vinko iz Delnic

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani in nam nudili pomoč. Hvala tudi gospodu župniku Jožetu Stržaju za obiske na domu in lepo opravljen pogrebni obred, podjetju Hipnos, pevcem in trobentaču. Posebno zahvalo izrekamo oskrbovalkam CSS Škofja Loka za večletno pomoč na domu. Hvala vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, molitve in svete maše in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi

*To ni slovo,
je le pozdrav.
Zakaj kar lepo je,
nikdar ne mine,
ker v srcu
nam pusti spomine.*

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustila draga mami, stara mama, tašča, sestra in teta

JOŽICA SUŠNIK

roj. Roblek, p. d. Prenarjeva iz Poženika

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za besede tolažbe, izrečena sožalja, molitve, darovane sveče in svete maše. Hvala kolektivu Dom Taber, PGD Cerklje, Društvu upokojencev Cerklje, skupini Ljudski pevci Hiše čez cesto, ženskem pevskemu zboru Josipine Turnograjske DU Preddvor, trobentaču in pevcem. Hvala gospodu kaplanu za lep pogrebni obred. Hvala pogrebni službi Jerič. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni
Poženik, Bašelj, Goriče, Olševk, Voklo, Potoče in Žiganja vas
Januar 2019

ZAHVALA

JERNEJ GORTNAR

z Zgornje Bele pri Preddvoru

Ob boleči in prezgodnji izgubi našega dragega moža, očeta in sina se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, z nami delili žalost in bolečino ter nam kakorkoli pomagali. Hvala za izražena sožalja, besede sočutja in tolažbe ter darovane prispevke za košarkarice ŽKK Triglav Kranj iz socialno ogroženih družin. Posebno zahvalo izrekamo zaposlenim podjetja Eltron in skupine Veto. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Ohranimo ga v lepem spominu.

Njegovi otroci Nika, Tjaša, Jure z Ajdo, žena Mojca in mama Tončka
Zgornja Bela, 6. februarja 2019

*Samo to še opravi,
samo to še postorim,
potem se spočijem
in umirim.*

ZAHVALA

V 74. letu se je za vedno od nas poslovil naš dobri mož, oče, brat, stric in bratranec

FRANC POGAČNIK

Jeralov iz Nove vasi v Zg. Besnici

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom, sodelavcem iz Save, sodelavcem Bojana in Robija in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, sv. maše ter denarni dar za sveče. Hvala zdravniškemu osebju za zdravljenje v času boleznin. Posebna zahvala g. župniku Igorju Jerebu za lepo opravljen obred, pevcem za petje in na harmoniki zaigranega Pastirčka, nosačem, strežbi ter pogrebni službi Navček. Hvala vsem, ki ste ga pospremili v tako lepem številu na zadnji poti in ga ohranjate v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi!
Nova vas, Njivica, Nemilje, Breg, februar 2019

ANKETA

Dan zaljubljenih

NEŽA ROZMAN

Včeraj so po vsem svetu praznovali valentinovo, praznik zaljubljenec. Mimoidoč smo povprašali, ali so na ta dan počeli kaj posebnega, ali so svoje najdražje za valentinovo obdarili in ali menijo, da je ta praznik vsiljen ali pa je že del slovenske kulture.

Foto: Tina Dokl

Jasmina Sobočan, Kranj:

»Trudim se, da je vsak dan valentinovo in dan zaljubljenih, ne le 14. februarja. Drugače tega praznika prav posebno ne praznujem in na ta dan nisem počela ničesar posebnega v tem smislu.«

Mija Krامل, Golnik:

»Ne praznujem, a za mlade je to zagotovo zanimiv praznik, saj so povezani s tužno in uporabljajo družbena omrežja. Za starejše pa je verjetno to povsem tuj in nepomemben dan.«

Asha Logar, Žiri:

»Valentinovega ne praznujem, saj mi popolnoma nič ne pomeni. Zdi se mi, da je to v zadnjih letih postal povsem vsiljen praznik in ni del slovenske kulture, k nam je prišel iz tujine.«

Garbor Repinc, Posavec:

»Ne praznujem valentinovega na poseben način, zdi se mi umeten praznik. Povsod po trgovinah je veliko izdelkov, da je povsem nasičeno in potem povsem brez pomena.«

Lucija Arh, Žeje:

»Kot praznik mi je všeč, a ga letos ne nameravam praznovati. Ne potrebujem posebnega dne, da bi praznovala ljubezen – to moramo početi vsak dan, ne le enkrat na leto.«

Včasih tudi po zadnjici

Na 19. mednarodnem tekmovanju v smučanju po starem, ki ga pripravljajo v Društvu Rovtarji, se je letos pomerilo 54 tekmovalcev s starodobno opremo.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Svoje smučarske spretnosti je na približno petsto metrov dolgi progi na hribu pod Loškimi gradom tokrat prikazalo 54 smučarjev. Atraktivno tekmovanje s starodobno smučarsko opremo je kot vedno privabilo množico radovednežev, ki je vneto navijala za vse tekmovalce. Najmlajša tekmovalka, ki se je opogumila za spust z lesenimi smučmi, je bila šestletna Živa Dolenc, najstarejši tekmovalca pa je bil 88-letni Albin Kordež. Vseh smučarjev, ki so se spustili po progi, je bilo sicer prek sedemdeset, a člani Društva Rovtarji so nastopili zunaj konkurence, je pojasnil predsednik društva Brane Tavčar. Poleg smučarjev iz vse Slovenije so se jim pridružile tri avstrijske ekipe.

Tekmovanja se vsako leto udeležijo tudi člani kluba Ta lesen' iz Klope. »Pridemo predvsem zaradi druženja,« je poudaril njihov predsednik Joža Eržen in vedro razložil, da je tehnika smučanja pri starodobnikih povsem svobodna: »Malo telemarka, malo pluga, včasih pa tudi 'po riti' ali 'v ribo'.« Proga je

Svoje smučarske spretnosti je na starih lesenih smučeh letos prikazalo več kot sedemdeset smučarjev. / Foto: Tina Dokl

bila po besedah Janeza Kavarija, prav tako člana Ta lesenih, letos precej ledena, zato je bilo potrebno precej spretnosti, da si se obdržal na smučeh. »Nisem namreč več tako gibčen,« je prosto dušno priznal navdušen zbiralec starih smuč, ki z veseljem sprejme smuč, ki bi jih kdaj želel zavreči. Strasten zbiralec je tudi Albin Kordež, ki ima v svoji zbirki že

okrog petdeset starih smuč in sank. »Že od malega smučam, tudi na starih smučeh, še raje pa se sankam.« Za tekmovanje v Škofji Loki si je izbral posebne smuč s sedalom. »To je švicarski sistem,« je pojasnil. Nekaj posebnega so tudi smuč z lokom, ki jih uporabljajo starodobni smučarji iz Novakova. S takimi smučmi se je po hribu spustila tudi Špela

Purgar, ki jo je za starodobno smučanje pri osmih letih navdušil oče. S tovrstnimi smučmi sta nastopili tudi sestri Julija in Izabela Podobnik, ki sta priznala, da je smučanje s starodobno opremo zelo zabavno. »Na navadnih smučeh pa sem prvič in zadnjič stala v 4. razredu, raje imam smučanje po starem,« se je ob tem široko zasmejala Izabela Podobnik.

Pernat turist

Bohinjsko jezero je ena tistih posebnih slovenskih turističnih zanimivosti, ki se ji turisti ne morejo upreti in naredijo selfi. Tokrat je Japonec poleg sebe in rac v vodi na fotografiji opazil še – galeba.

ALENKA BRUN

Bohinj – Nekaj časa je zrl v zaslon mobilnega telefona, potem se je obrnil in preštevval race, spet zrl v zaslon, nakar je telefon pospravil v žep, se še enkrat ozrl, nekaj zamrmral v svojem jeziku in smejoč se odšel z obale jezera po stopnicah nazaj na cesto, proti mostu, ki vodi do cerkvice sv. Janeza Krstnika v Ribčevem Lazu v Bohinju.

Galeba je pred dobrimi petimi leti opazila najprej domača turistka, vendar je bil letni čas drug – kot smo razbrali iz krajšega članka na eni izmed spletnih strani. Bohinjci pa so se ga, bi lahko rekli, v tem času že navadili. Izvemo tudi, da so jih v preteklosti opazili že več – celo do pet. Ter da ta ni prav nič agresiven; in ko so krmlili race s kruhom, je kruh jedel z njimi.

O »bohinjskem« galebu smo povprašali tudi Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS). Odgovorili so nam, da ne gre za nenavaden pojav, saj so galebe v zimskem času na Bohinjskem jezeru že večkrat opazili. Poslali smo jim še fotografijo galeba v družbi rac, kar vidimo tudi na naši fotografiji. »Gre za odraslega rumenonogega galeba (*Larus michahellis*),« pojasnijo. »Ne gre za nič kaj nenavaden pojav, da ga imate na Bohinjskem jezeru. V zadnjih letih je kar reden zimski gost. Rumeno nogi galeb je vrsta, ki v zadnjih letih širi svoj areal in v lanskem letu je gnezdil tudi na strehi zdravstvenega doma v Ljubljani, kjer je par uspešno speljal dva mladiča.«

Da bi gnezdil na območju Bohinjskega jezera, sicer ni majo podatkov.

vremenska napoved

Danes in jutri bo pretežno jasno, v nedeljo pa povsem jasno. Zjutraj bo izrazita temperaturna inverzija. Prevladovali bodo šibki krajevni vetrovi.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-5/11 °C

SOBOTA

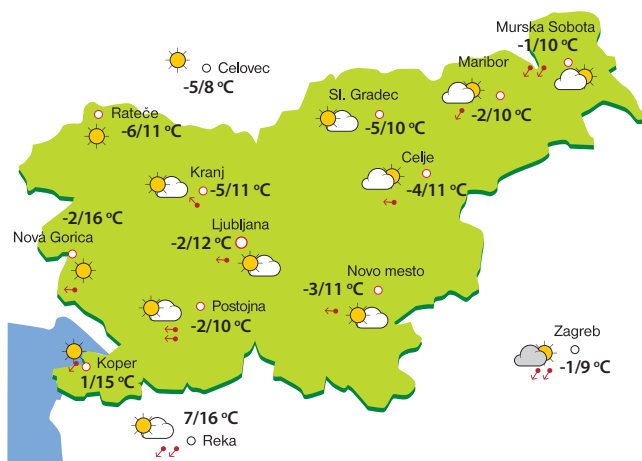

-4/14 °C

NEDELJA

-6/15 °C

Lipniško osnovno šolo bodo prenovili

Lipnica – Občina Radovljica je za celovito energetska sanacijo stavbe Osnovne šole Staneta Žagarja Lipnica na javnem razpisu Ministrstva za infrastrukturo iz Kohezijskega sklada pridobila sredstva v višini 405 tisoč evrov. Ocenjena vrednost investicije sicer znaša približno 1,8 milijona evrov, naložba pa obsega energetska sanacijo šole vključujoč izvedbo toplotne izolacije fasade in strehe ter menjavo stavbnega pohištva in strešne kritine, rekonstrukcijo telovadnice in dozidavo kotlovnice z zalogovnikom na lesno biomasa z novogradnjo dostopne ceste in parkirišča. Izbor izvajalca je v teku, so pojasnili na radovljiški občinski upravi.